

Tretje interno posvetovanje SOZD Iskra o razvojno-inovacijski dejavnosti

Tretje interno posvetovanje Iskrinih strokovnjakov o razvoju in inovacijah je bilo še posebej pomembno, ker smo tik pred vstopom v naslednje srednjeročno obdobje. Gotovo bodo imeli strokovni ljudje največji delež v izvajanju srednjeročne usmeritve. Zato je še posebej važno, da temeljito pretehtamo svoje strokovne možnosti in cilje, ki jih hočemo doseči. Menim, da je posvetovanje doseglo svoj namen, saj je najširši krog strokovnjakov osvetlil naloge in cilje razvojno-inovacijske dejavnosti z več zornih kotov.

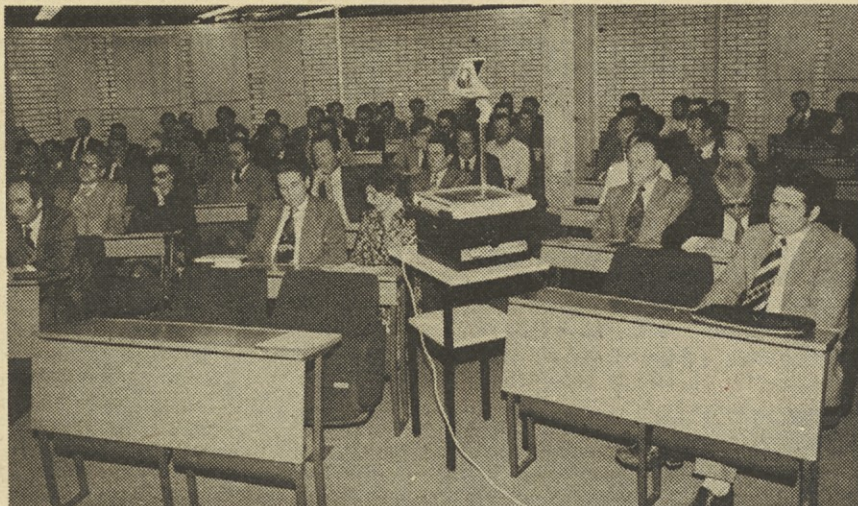
jami izven Iskre, tako z univerzama v Ljubljani in Mariboru in inštituti, s katerimi že sedaj sodelujemo pri osvajanju naših programov. Še temeljiteje bo treba porabiti strokovno pomoč in znanje, ki so na razpolago v teh inštitucijah in tudi obseg sodelovanja se bo moral razširiti.

Hkrati bo treba dati več poudarka

PROIZVODNJA JE ODVISNA OD RAZVOJNE DEJAVNOSTI

Predsednik KPO SOZD Iskra Anton Stipanč je za uvod nakazal nekaj programatičnih misli. Poudaril je, da je proizvodnja in s tem tudi komercialni uspeh Iskre soodvisen od razvojno-inovacijske dejavnosti naših strokovnjakov. Dejal je, da smo zadnja leta mnogo več vlagali v opremo in nagrajevanje strokovnih ljudi za razvojno dejavnost. Vlaganja na tem področju pa bodo nujno rasla še hitreje od rasti proizvodnje in standarda v Iskri, saj je to pogoj za osvajanje novih tehnologij in doseganje strateških ciljev v prihodnjem srednjeročnem obdobju.

Dodaj je, da bo treba še tesneje sodelovati z znanstvenimi inštituci-

S posvetovanja o razvojni dejavnosti.

BRITANSKI KONZUL V ISKRI: V sredo 14. maja letos je prišel v Iskro na nastopni obisk konzul Velike Britanije iz Zagreba gospod Glyn Davis. Sprejel ga je predsednik kolegijskega poslovnega organa Anton Stipanč.

Ob tem protokolarnem srečanju sta oba izrazila željo po še tesnejšem sodelovanju. Iskra namreč že dolga leta sodeluje z nekaterimi britanskimi firmami in posli se širijo v obojestransko zadovoljstvo.

DOHODKOVNI ODNOSI

Med nedavnim širšim razgovorom o problemih in težavah sežanske Iskre so bili omenjeni tudi dohodkovni odnosi. Neurejenost in neusklajenost tega področja med samimi Iskrinimi TOZD sta vsekakor tudi eden izmed temeljnih vzrokov za izgube, saj nam preprosta logika pove, da ni moč vgrajevati, v na primer radijske sprejemnike, posamezne sestavne dele, ki so tudi večkrat dražji od tujih, enakih uvoženih sestavnih delov.

Prav na primeru radijskega sprejemnika, ki prinaša tudi zaradi neurejenih dohodkovnih odnosov sežanskim Iskrašem občutno izgubo, se je vsekakor treba zamisliti. Če smo vsi v isti sestavljeni organizaciji združenega dela in to smo, potem moramo med seboj, saj smo vendar dohodkovno in proizvodno še kako povezani in odvisni drug od drugega, tem bolj urediti dohodkovne odnose, ki naj bi temeljili zares na širši podlagi sodelovanja, tveganja, pa tudi udeležbe pri skupnem prihodku. Jasno je, da dosledno in plodno uvajanje dohodkovnih odnosov med Iskrinimi TOZD in delovnimi organizacijami vsekakor ne bo niti lahko, niti preprosto, vendar nam tako izvajanje zakona o združenem delu, kot tudi vsi skupni naporji morajo biti vedno pred očmi, kot nam mora biti pred očmi splošna in skupna korist pred osebno, parcialno in egoistično koristjo.

Sicer pa je o tem problemu zelo jasno in brez dlake na jeziku spregovoril pred kratkim tudi predsednik CK ZKS Franc Popit v Novi Gorici, ko je dejal:

„Seveda pa ni mogoče združevati interesov na osnovi cen. To ne gre skupaj. Morali bi najti neka merila za udeležbo pri skupnem prihodku v reprodukciji liniji, takšne osnove, po katerih bi dohodek delili po vloženem delu. To pa niso cene. Naporji za uveljavljanje dohodkovnih odnosov se največkrat razbijajo prav zaradi tega, ker smo še vedno priče skupinsko lastniške miselnosti.“

V resnici so proizvodna sredstva in tudi dohodek družbena in morali bi se dogovoriti, kako bomo ta dohodek delili.“

To so jasne in nedvoumne besede, ki ne terjajo posebne razlage, temveč predvsem akcijo in dobro voljo, odločnost in željo, da se čim pravičneje in čim bolj uredi ta sfera, ki ji pravimo dohodkovni odnosi, sfera, ki bo še kako pomembna za naše nadaljnje delo in seveda tudi njegovo uspešnost.

Verjetno bi bile težave v sežanski Iskri precej manjše, če bi že imeli urejene med seboj dohodkovne odnose.

D. Ž.

„hišnemu stilu“, saj je za renome Iskre nevzdržno, da se pojavljajo različne smeri in designi v oblikah naših izdelkov. Še temeljiteje bo treba angažirati domačo službo oblikovanja.

Da bi pa vse to dosegli, bomo v prihodnjem srednjeročnem obdobju namenili več pozornosti ustreznemu ekonomskemu položaju razvojne dejavnosti in zagotovili sredstva za nemoteno delovanje.

Se intenzivneje in z več pozornosti

(Nadaljevanje na 2. strani)

Priznanje Iskri — Polprevodniki v Trbovljah

V ponedeljek, 19. maja je bila v Beogradu v palači Zveze sindikatov Jugoslavije slovesna podelitev prvomajskih listin Zvezi sindikatov Jugoslavije. To veliko priznanje so prejeli sindikalne organizacije iz vseh republik in pokrajin — iz vsake po štiri. Iz Slovenije so jih prejeli: Iskra IEZE — TOZD Tovarna polprevodnikov Trbovlje, osnovna organizacija sindikata štorske železarne, TOZD Mehanska obdelava, OO TOZD Zaščita iz tovarne Tekol v Mariboru in Občinski sindikalni svet iz Črnomlja.

Predsedniki in predstavniki sindikalnih organizacij so se zbrali v prijeteljskem vzdušju v dvorani Zveze sindikatov Jugoslavije in že pred podelitveno slovesnostjo sklepali poznanstva in prijateljstva. Vsa slovesnost je potekala pod vtisom smrti pokojnega predsednika Tita.

Predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Mika Špiljak je uvodoma naglasil pomembnost podelitve prvomajskih priznanj jugoslovanskih sindikatov. Ta priznanja namreč pomenijo veliko prizadevanje za proizvodnjo, za stabilizacijo, za samoupravljanje, za poglobljeno prizadevanje za humanizacijo dela, za katere se prizadevajo sindikalne organizacije širom po Jugoslaviji.

Sledila je podelitev listin in plaket. Zanimanje za ta priznanja je bilo veliko, saj so jo spremljali novinarji novih glasil in dnevnikov iz Beograda in drugih glavnih mest, snemali pa so jo televiziji iz Ljubljane in Beograda.

Ta priznanja niso zgolj priznanje običajnemu vsakodnevemu delu, ampak so priznanje izjemnim dosežkom pri delu, pri stabilizaciji lastnih delovnih organizacij in gospodarskemu napredku ter poglobljenemu družbeno-političnemu delu.

(Nadaljevanje na 2. strani)

V ponedeljek, 19. maja je bila v Beogradu v Domu sindikatov Jugoslavije slovesna podelitev prvomajskih priznanj najboljšim sindikalnim organizacijam iz vse Jugoslavije. Priznanje sindikalni organizaciji Iskre v Trbovljah je sprejela od predsednika Mika Špiljka Stana Strniša.

Druga seja predsedstva KOS SOZD Iskra

Dan borca — dan Iskre 1980

Na drugi seji predsedstva KOS, ki je bila v sredo, 21. maja in jo je vodil predsednik KOS Janez Kern, so najprej obravnavali kadrovska vprašanja, ki bodo na dnevnem redu zasedanja delavskega sveta SOZD Iskra prihodnji teden. Podobno so člani predsedstva obravnavali in sprejeli poročilo o sodelovanju med Iskro in košarkarskim klubom Iskra-Olimpijo, katerega bo prav tako obravnaval delavski svet SOZD Iskra na svoji seji prihodnjo sredo, 28. maja.

Med aktualnimi nalogami, ki so pred našim sindikatом, je tekla najprej razprava o tradicionalnem dnevu Iskre, ki bo letos, kot je znano na dan borca in Iskre v Žužemberku. Letošnje srečanje Iskrašev bo potekalo v duhu in pod geslom „Iskraši na Titovi poti“. Prav tako so se dogovorili, da bo znašala cena paketa na letošnjem dnevu Iskre 120 dinarjev.

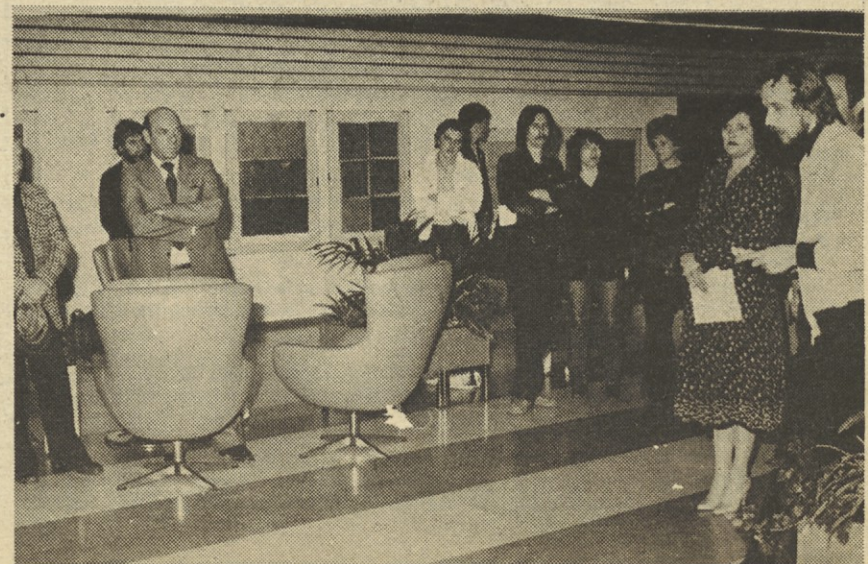
Prav tako so člani predsedstva v nadaljevanju seje razpravljali o poteku in pripravi na samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

Končno so se tudi dogovorili, da bomo v Iskri tudi letos organizirali letne športne igre, ki bodo to pot v Novi Gorici.

D. Ž.

Delovno zasedanje mladih EEIJ v Nišu. (K članku na 3. in 4. str.)

Akademski slikar Andrej Jemec te dni, tokrat že drugič, razstavlja svoja dela v avli naše stolpnice. Na sliki: med otvoritvijo razstave.

Tretje interno posvetovanje SOZD Iskra o razvojno-inovacijski dejavnosti

(Nadaljevanje s 1. strani)

bo treba vključevati mlade strokovnjake, ki jih lahko samo prek razvoja temeljito vpeljemo v proizvodnjo. „Kadri se morajo neprestano pomlajevati, zlasti v razvojnih službah z mladimi močmi, ki so polne najsodobnejšega znanja in idej.“ V nasprotnem primeru nam grozi zastaranje tehnologij, čemur bomo kos samo s „transfuzijo mlade krvi“, to je nuja. V nobenem primeru pa ne smemo dopuščati monopola standardnim strokovnim močem. Le tak način kadrovske politike bo zagotovil ažuriranje naše svetovno tehnologijo.

VREDNOTENJE INOVACIJSKEGA ZNANJA

Erik Vrenko je zanimivo utemeljil vrednotenje razvojno-raziskovalnega dela z nekaterimi Kardeljevimi mislimi. Skoraj revolucionarna je bila misel, da na področju razvojne dejavnosti še nismo v celoti razčistili zakona o združenem delu in Kardeljevih utemeljitev. Premalo je namreč vrednoten vložek dela razvojnikov in raziskovalcev, ki s svojim znanjem dvigajo raven tehnologije proizvodnje in proizvodov. Hkrati je opozoril na nujnost združevanja strokovnih razvojnih naporov na ravni ekonomskih enot, kar so delovne organizacije in je za zaključeno delo razvojnikov pogostokrat TOZD premajhen okvir.

Zanimiva je tudi misel, da je informacija, ki jo ima strokovnjak vredna toliko, kolikor je porabna v praksi, v našem primeru v proizvodnji. Znanje plemeniti vloženi kapital v investicije. Samo z vloženim znanjem bodo investicije v najsodobnejšo opremo dobra naložba, brez znanja pa so lahko velika vlaganja jalov poskus, ker ne večajo dohodka na delavca.

Miloš Kobe je opozoril na potrebo ustreznega vrednotenja dela strokovnih sodelavcev v razvojnih dejavnostih in vrednotenja dejavnosti v širši družbi. „Širša družbena vzpodbuda bi morala biti podana v razvitem kreditnem mehanizmu za prenos inovacij v proizvodno in tržno realizacijo, upoštevajoč višjo rizičnost z nižjo obrestno mero, začetnim moratorijem in eventualnimi odtisi v primeru „jalove investicije“. Taki primeri že so v nekaterih deželah, pri nas pa je žal še preveč obremenitvenih in demotivacijskih materialnih faktorjev.

POGOJI ZA OBLIKOVANJE IN IZVAJANJE PROJEKTOV

Marjan Trojar je v svojem koreferatu dejal, da morajo za doseganje ciljev naših projektov biti le-ti pripravljeni tako, da bodo lahko osnova za proizvodne dejavnosti. Definirane morajo biti aktivnosti in povezane s sistemom delitve dohodka. Tudi financiranje mora biti urejeno, kjer je to potrebno tudi z združenimi sredstvi.

Poleg tega je potrebno temeljito raziskati trg, ker le z marketinškimi informacijami bo projekt v končni fazi uspešen. Seveda pa je eden bistvenih stebrov tega uvajanje novosti v proizvodnjo, tu je treba čim več fleksibilnosti z dinamičnimi organizacijskimi oblikami.

Milan Slokan je nanizal nekaj misli o sistemskem vključevanju drugih raziskovalnih zmogljivosti, sodelovanje z inštituti in fakultetami v Sloveniji in motiviranje kadrov, ki jih vključujemo v usmerjene raziskovalne programe. Treba bo še temeljiteje povezati skupno raziskovalno delo Iskre in zunanjih institucij.

Za zagotovitev dolgoročnega sodelovanja pa bo treba marsikje sprejeti samoupravne sporazume z inštituti in fakultetami, kar bo zagotovilo plodno dolgoročno sodelovanje in socialno gotovost tistih, ki z nami sodelujejo.

Na posvetovanju so z minuto tišine počastili spomin na pokojnega vzornika – predsednika Tita.

Opozoril je še na možnosti, ki nam jih dajejo posebne raziskovalne skupnosti.

CILJNO TRŽENJE IN INOVACIJE

Ivo Banič je v svojih izjavah najprej kratko orisal negotov politični in s tem tudi ekonomski položaj v svetu v predzadnji dekadi dvajsetega stoletja. To dejstvo moramo namreč ob sprejemanju srednjeročnega načrta 1981-85 vkalkulirati v naše strateške cilje.

„Vprašanje se potem logično postavlja, kako se je treba postaviti, da bi uspešno rešili vse te probleme, ki se pred nami jasno kažejo. Menim, da je edini uspešen odgovor na iracionalno obnašanje svetovnega trga lahko samo racionalnost. Če pravim racionalnost, mislim pri tem na koncentracijo vseh virov, ki jih imamo v Iskri, da bi dva najbolj pomembna segmenta, inovacije in trženje usposobili, da se uspešno spoprimeta z nastalim položajem.“

Prvič menim, da se je potrebno odločiti, kateri so naši cilji in trgi, da bi na ta način preprečili preveliko ekstenzivnost v obdelavi le-teh. Drugače povedano, danes moramo zavestno izpustiti tiste trge, ki nam srednjeročno, pa tudi dolgoročno, ne dajejo zagotovil, da bi na njih lahko uspešno delovali.“

Nadalje je Ivo Banič menil, da bo treba sočasno z izbiro trgov izvršiti tudi izbiro ciljnih segmentov naših kupcev. Vsak proizvod na vsakem trgu ima lahko samo en ozek krog kupcev, na katere moramo koncentrirati naša prizadevanja.

„Da bi vse te tri elemente: trg, kupec, cena, lahko realizirali, rabimo

S sestanka predsedstva KS ZSMS SOZD Iskra

Aktivno vključevanje mladih v obnovo zgodovinskega kompleksa Starih žag

To je le eden od sklepov predsedstva koordinacijskega sveta ZSM v SOZD Iskra, ki pa je pomemben, da pričnemo vsi skupaj obnavljati in ohranjati našo zgodovinsko dediščino. Mladi v Iskri se zavedamo svojih nalog in vloge pri ohranjanju in obujanju tradicij NOB, saj že nekaj let uspešno deluje mladinski pohodni odred „Partizanske delavnice „99d“, katerega glavna naloga je ohranjanje, obujanje ter seznanjanje čimširšega kroga mladih z našo slavno zgodovino narodno osvobodilnega boja in socialistično revolucijo.

Na sestanku smo se seznanili s pobudo, da mladi organiziramo v Starih žagah delovno akcijo, s katero bi uredili in ohranili ostanke partizanskih delavnic, iz katerih je zrastle naša Iskra ter še vrsta drugih delovnih kolektivov.

Motiv iz Starih žag.

Zato smo se mladi povezali tudi z mladinci tistih delovnih organizacij, ki imajo svoje temelje v dolini Divjega potoka in jim dali pobudo, da se priključijo naši akciji.

Za uspešno izpeljavo akcije je predsedstvo spejelo akcijski program dela, katerega moramo izpeljati do organiziranja delovne akcije. Mladi pa se bomo pri pripravi in izvedbi delovne akcije aktivno in kreativno vključevali.

Tudi v drugi točki dnevnega reda našega sestanka smo mladi razpravljali o nalogah ki nam jih nalaga naša zgodovina. Čeprav lahko ugotovljamo, da naša pohodna enota „Partizanske delavnice „99d“ kot celota dela zelo uspešno, vendar ne moremo biti zadovoljni z delom vseh njenih članov. Dogovorili smo se, da se v delo pohodne enote morajo aktivno vključiti vsi predstniki osnovnih organizacij ZSM v SOZD Iskra, saj nam je to najboljši porok za uspešno delo posameznega dela MPO. V vseh OO ZSM v SOZD se morajo pričeti aktivno vključevati in pripravljati na pohod 4. julija, ki ga bomo izvedli v okviru proslavljanja dneva borca in našega praznika.

Pogovarjali smo se tudi o problemu kadrovanja za predsednika in sekretarja KS ZSM v SOZD. Čeprav teče postopek evidentiranja že dlje, nam kandidatov še vedno ni uspelo eviden-

tirati. Zato smo sprejeli sklep, da moramo v vseh osnovnih sredstvih ponoviti evidentiranje.

Pogovarjali smo se tudi o našem sodelovanju na ravni elektro in elektronske industrije Jugoslavije ter podpri našo dosedanja usmeritev aktivnostih. Na majsko srečanje mladih EEIJ je odšla delegacija, ki jo je vodil član predsedstva Tone Pušar prav tako smo pregledali evidentiranje brigadirjev za mladinsko brigado „Bratstvo in enotnost“ in ugotovili da poteka uspešno.

V zadnji točki našega sestanka smo se mladi seznanili s tekočimi dogajanjem v SOZD in z aktualnostmi delu posameznih mladinskih sredstev. Tako smo obravnavali, kateri kandidati so se javili na razpis za član poslovnega odbora in zavzeli posameznih kandidatov svoja stališča obravnavali smo predlog za predsednika delavskega sveta SOZD, seznanili smo se s kadrovskimi problemi v posameznih DO in TOZD. Seznanili smo se z delom konference o inovacijah in zunanjetrgovinske konference. Pogovarjali smo se tudi o medsebojnih

odnosih med KK Iskra-Olimpija in SOZD Iskra in zavzeli stališča, da Iskra ostane še vedno mecen, vendar pa bi morali svoje odnose in sodelovanje vsebinsko opredeliti ter jim dodati tudi več samoupravnega sodelovanja. Mnogo pa smo se pogovarjali tudi o problemih pri organiziranju mladih v Industriji za usmerjene zveze in zadolžili Frace Uroša ter Evgen Grčeviča, da v najkrajšem času skliče četa predsednike OO ZSM in, skupaj s predsedstvom KS ZSM SOZD poskušamo razrešiti problem organiziranosti mladih v tej delovni organizaciji.

Dnevni red 1. zasedanja DS SOZD Iskra

Za 1. zasedanje Delavskega sveta SOZD Iskra, ki bo v sredo, dne 28. 5. 1980 ob 11. uri, v prostorih PPC je pripravljen naslednji dnevni red:

Otvoritev zasedanja

- izvolitev 3-članske verifikacijske komisije, zaposnikarja in dveh overovalcev zapisnika
- poročilo predsednika volilne komisije SOZD o opravljenih volitvah delegatov za Delavski svet SOZD Iskra ter informacija o izvolitvi Odbora za samoupravni nadzor SOZD Iskra
- poročilo verifikacijske komisije in verifikacija mandatov članom Delavskega sveta,
- sprejetje sklepa, da se vse volitve in imenovanja na današnjem zasedanju opravijo z javnim glasovanjem

Konstituiranje Delavskega sveta SOZD

- izvolitev predsednika in namestnika predsednika Delavskega sveta SOZD,
- imenovanje sekretarja Delavskega sveta SOZD
- Predlog poda v imenu KOS SOZD predsednik Kern Janez
- Poročilo predsednika DS o delu Delavskega sveta SOZD in njegovih izvršilnih organov ter Odbora za samoupravni nadzor v preteklem mandatnem obdobju
- Izvolitev izvršilnih organov Delavskega sveta SOZD Iskra
- sklepanje o predlogu statutarnega sklepa o številu in sestavi članov izvršilnih organov,
- sklepanje o predlogih za člane izvršilnih organov
- Predlog poda v imenu KOS SOZD predsednik Kern Janez
- Informacija ter predlog ugotovitvenega sklepa o sestavi oz. imenovanju:
- Odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito
- Komisije za nagrade in priznanja Iskre
- Komisije za oblikovanje predlogov za podelitev odlikovanj SFRJ
- Odbora za spremljanje izvrševanja programa in delovnih načrtov preobrazbe samoupravnih odnosov v SOZD Iskra
- domicilnega odbora partizanskih RA delavnic in koroških partizanov

Poročilo o poslovanju SOZD Iskra od 1. 1. do 31. 3. 1980
Poročevalec: Delopst Edi
Sklepanje o predlogu uresničevanja investicijskih razvojnih programov SOZD Iskra za leto 1980

Poročevalec: Šurc Jože
Sklepanje o pričetku javne razprave o osnutkih Samoupravnih sporazumov o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitve sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v SOZD Iskra

Poročevalec: Gantar Pavle
Sklepanje o predlogu Samoupravnega sporazuma o sodelovanju med SOZD Iskra in Kemijskim inštitutom Boris Kidrič Ljubljana in imenovanje članov Iskre v koordinacijski odbor

Poročevalec: Kobe Miloš
Sklepanje o predlogu Samoupravnega sporazuma o sodelovanju med SOZD Iskra in Inštitutom za elektroniko in vakuumsko tehniko Ljubljana in imenovanje članov Iskre v koordinacijski odbor

Poročevalec: Kobe Miloš
Poročilo o delu KK Iskra Olimpija
Poročevalec: Banič Ivo
Predlogi KOS SOZD
Poročevalec: Kern Janez

v Iskri tudi ciljno tehnologijo. To je tista tehnologija, ki nam bo omogočila realizacijo potencialov ciljnih trgov in ciljnih segmentov kupcev.“ Od teh ciljnih inovacij sta najpomembnejši dve in to: čas, v katerem se inovacija izvrši in pa tehnično-tehnoška ažurnost inovacije.

Tudi Judita Bagon, Marko Gliha, Bruno Štiglic in Štefan Dolhar so osvetlili razvojno dejavnost z vidika motiviranosti za raziskovalno delo in nakazali možnosti, ki jih imamo z našim umskim in tehničnim potencialom.

F.Y.

Zastopniki sindikalnih organizacij s predsednikom Mikom Špilikom.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Od slovenskih prejemnikov priznanja ima najbolj zanimivo utemeljitev trboveljska Iskra:

V TOZD je zaposlenih 548 delavcev, pretežno žensk. Osnovna organizacija ZSS se je od leta 1972 izjemno angažirala za sanacijo tovarne, ki je poslovala z izgubo; delavci so v ta namen delali ob prostih sobotah,

odrekli so se povečevanju osebnih dohodkov, zviševali so produktivnost ter izboljšali delovno disciplino. Občinski svet ZSS utemeljuje svoj predlog z rezultati pri utrjevanju samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov, obveščanja, zdravstvene zaščite, delovnih pogojev, zlasti z zmanjševanjem nočnega dela žensk, osnovna organizacija ZSS vodi akcijo

Plaketa – Prvomajsko priznanje Iskre v Trbovljah.

za izgradnjo lastne vzgojno varstvene ustanove, usmerja stanovanjsko politiko it., predvsem pa je uspela zagotoviti uresničevanje sanacijskega programov TOZD.

Posebna oblika te organizacije je njena mobilizatorska vloga pri povezovanju delavcev v reševanju delavcev v reševanje gospodarskih in proizvodnih problemov, pa tudi vseh drugih za delavce pomembnih zadev. Pri tem osnovna organizacija usklajeno deluje z vsemi drugimi družbenimi dejavniki (organizacijo ZK, ZSMS in samoupravnimi organi) ter prav zato dosega dobre rezultate.

Svojo dejavnost so usmerili predvsem na uvajanje moderne tehnologije v proizvodnjo, v razvoj raziskovalne dejavnosti, zniževanje materialnih stroškov, boljše in izkoriščanju proizvodnih kapacitet in večanju produktivnosti ob nenehnem izpopolnjevanju nagrajevanja po delu in rezultatih dela in izboljšanju družbenega standarda delavcev.

F. K.

Uspehi in problemi zunanjetrgovinske mreže

Iskrini zunanjetrgovinski poslovni rezultati iz minulega leta so v grobem že dolgo znani, te dni pa je Iskra Commerce objavila tudi dokončne številke o naši izvozni in uvozni dejavnosti ter o delovanju naših zunanjetrgovinskih firm, predstavništev in proizvodnih organizacij.

Znano je, da smo lani uresničili načrtanih 120 milijonov dolarjev izvoza. S tem smo našo prodajo v tujino povečali v primerjavi z letom 1978 za 18 %, naš celoten izvoz v sedanjem srednjeročnem obdobju pa se je povzpел že na 364 milijonov dolarjev. S tem smo se začetni obveznosti v višini 500 milijonov dolarjev v tem 5-letnem obdobju že krepko približali — povedano v številkah 72-odstotno. Če bomo tudi letos uresničili izvozni načrt, tokrat v višini 145 milijonov dolarjev, bomo planirani skupni izvoz celotno presegli, in sicer za 2 %.

V tem zapisu ne bi ponavljali, kam in kaj vse je lani Iskra izvažala. Tudi samih števil ne bi več omenjal, saj smo jih v glasilu objavljali že precejkrat. Temu sta se izognili tudi nedavni razpravi na seji skupnega odbora za gospodarske zadeve in medsebojna razmerja Iskre Commerce, bila je v petek 16. maja in razširjene seje kolektivnega poslovnega odbora, ki je bila slab teden dni pred njo.

Obe razpravi sta pokazali, da so na uspešnost Iskrinega zunanjetrgovinskega poslovanja v letu 1979 v precejšnji meri vplivala tudi prizadevanja naših zunanjetrgovinskih firm ter predstavništev in proizvodnih organizacij v tujini.

V deželah, kjer imamo lastne zunanjetrgovinske firme, lani nismo dosegli izvoznega plana, smo pa za skoraj četrtino presegli rezultate iz leta 1978. V tistih deželah, to pa so zlasti vzhodnoevropske, kjer imamo svoja predstavništva, smo sicer načrt nekoliko presegli, vendar pa je bil ta načrt skoraj do dolarja enak tistemu iz leta 1978.

Medtem pa se je izvoz na območja, kjer nimamo ne predstavništev ne firm, povečal kar za 22 %.

Razpravi sta poleg mnogih uspehov v naši zunanjetrgovinski dejavnosti opozorili tudi na kočljive probleme. Naj jih nekaj naštejemo. Razpravljali so zlasti poudarili, da imamo v Iskri še vedno nedosledne dohodkovne odnose med proizvodnim in tržnim delom, zlasti še med tistim tržnim delom, ki si ga je Iskra ustvarila v tujini. Z vsjo ostrino se je tudi lani kazala neugodna struktura obratnega kapitala v Iskrini inozemski mreži, saj

smo praviloma uporabljali tuja finančna sredstva, zanje pa so se obrestje v zadnjih šestih mesecih skoraj podvojile.

Precej kritik je bilo izrečenih tudi na račun Iskrinega poslovnega sistema. Njegove nedodane in neracionalnosti se odražajo predvsem v ekonomičnosti poslovanja organizacij, ki poslujejo v tujini, povrh vsega pa je bil vseskozi prisoten tudi hud kadrovski problem.

Zaradi nezavidnega položaja je kolegijski poslovodni organ IC sprejel več sklepov in jih predložil v potrditev gospodarskemu odboru Iskre Commerce. Zaradi izredne aktualnosti objavljamo nekatere sklepe v celoti:

— Proizvodne Iskrine enote v tujini morajo najpozneje do konca tega leta postati razvojni, tehnološki in proizvodni del Iskrinih delovnih organizacij. Zato morajo le-te obravnavati

gospodarski načrt posameznih proizvodnih enot v tujini kot sestavni del svojega gospodarskega načrta.

— Vse inofirme morajo predložiti svoj gospodarski načrt za leto 1981 najpozneje do 31. oktobra letos, samoupravni organi Iskre Commerce pa jih morajo obravnavati najpozneje do 15. decembra letos.

— Ustrezna služba v Iskri Commerce mora zasledovati izpolnjevanje gospodarskega načrta inofirm vsak mesec ter poročati KPO Iskre Commerce o rezultatih poslovanja vsake firme v preteklem mesecu.

— KPO Iskre Commerce bo na podlagi tega poročila ukrepal in izvajal potrebne sankcije zaradi neizpolnjevanja nalog iz gospodarskega načrta ali pa tekočih nalog.

Skupni odbor za gospodarske zadeve in medsebojna razmerja IC je na seji poslušal tudi poročilo, Fabia Škopca o prihodnjih nalogah Iskrine predstavniške trgovske in proizvodne mreže v tujini. Zaradi izredne aktualnosti bomo prispevek o tem pripravili za prihodnjo številko našega glasila.

Lado Drobež

Delegacijo mladih iz Iskre je sestavljalo 8 članov, točneje 7 članov in ena članica. Na fotografiji so se zbrali pred spomenikom še utrujeni od zasedanja v Dvorani sindikatov v Nišu.

Člani naše delegacije so se pridružili delu koordinatskega odbora organizacije mladih EEIJ. Na posnetku je eno od delovnih zasedanj tega odbora, ki se je pogostokrat zavleklo tudi pozno v noč.

Formiranje mladinske delovne brigade „Bratstvo — enotnost“ EEIJ. Sestavljajo jo predstavniki iz vseh OZD članic organizacije mladih EEIJ, v preteklih 12 letih od ustanovitve, pa je brigada prejela vrsto priznanj. Štirikrat je bila odlikovana s trakom „Sedem sekretarjev SKOJ“, z ukazom predsednika republike je bila odlikovana s ordenom dela s srebrnim vencem, prejela je plakete IX. kongresa ZSMJ, pa še vrsto drugih. Lani je brigada med delom na zvezni delovni akciji „Sava“ 79 prekosila 10-letni rekord ZMDA in postavila novega z 207 % preseganjem norme. Člani te brigade so tudi mladi iz Iskre!

SF

Mladi EEIJ pred ključnimi nalogami in problemi

Mladi predstavniki vrste OZD elektro in elektronske industrije Jugoslavije so se letos zbrali v Nišu. Gostitelj, Elektronska industrija Niš, je pripravil obsežen tridnevni program (srečanje je potekalo od 15. do 18. maja) — skoraj prenatrpan, da bi ga lahko v celoti uresničili. Delegati — zbralo se jih je okrog 150 — so predstavljali mlade 19. OZD — v okviru delovnega programa pa so izmenjavali izkušnje s področja inovacij, še posebej pa so se posvetili 30-letnici samoupravljanja.

Omenili smo že, da je bil program zelo natrpan, v grobem pa je zajemal

svobodni in delovni program. V prvem delu so si mladi pod strokovnim vodstvom ogledali delovne prostore niškega dela SOZD Ei Niš, poleg tega pa še vrsto kulturnih in zgodovinskih znamenitosti Niša in okolice. Med drugim so spremljali razgovor z neposrednimi udeleženci — interniranci zloglasnega niškega taborišča „Crveni krst“, ogledali so si grozljiv spomenik srbske revolucionarne zgodovine Čele Kulo, obiskali so med drugim tudi muzej „Mediana“ z izkopaninami rimskega naselja. Delovni program je

(Nadaljevanje na 4. strani)

Delegacija Iskre se je aktivno vključila v delo srečanja mladih EEIJ v Nišu. Na fotografiji je naš govornik Dživo Kerić iz Iskre Commerce. V referatu smo opisali inovacijska prizadevanja v SOZD Iskra in vlogo mladih v tem in v procesu družbenega samoupravljanja.

Tradicionalno srečanje serviserjev ERO

Bohinjski hotel Stane Žagar je bil minuli teden gostitelj dvodnevne tradicionalnega seminarja vodij Iskrinih servisov in direktorjev pogodbenih servisov, ki vzdržujejo Iskrina električna ročna orodja. Srečanje sta, podobno kot že nekaj let, skupno organizirala TOZD Servis in IC in Tovarna ERO iz Kranja. Njegov namen je v tem, da serviserji pregledajo delo in morebitne probleme v minulem obdobju ter se seznanijo z novimi izdelki kranjskega kolektiva.

Seminarja se je udeležilo skoraj 50 vodij servisnih delavnic iz domala vse Jugoslavije, vodil pa ga je strokovni

sodelavec za servisiranje in rezervne dele Jože Jošt.

Tokrat so organizatorji povabili v Bohinj tudi vodjo kontrole kakovosti in servisa v nizozemski podružnici ameriške firme SKIL J.T. SNAKEN-BORGA. Ugledni gost je serviserjem predstavil program SKIL in organizacijo servisiranja v tej priznani svetovni tovarni električnih ročnih orodij, s katero Iskra že vrsto let uspešno sodeluje.

Zadnje popoldne dvodnevne srečanja so udeleženci izkoristili tudi za obisk slapa Savice in Blejskega gradu.

LD

S srečanja serviserjev električnega ročnega orodja na Bledu.

Že trinajstič festival dela

Letos bo Ljubljana gostiteljica mladih tekmovalcev v okviru 13. Festivala dela. V organizaciji predsedstva konference SSOJ, predsedstva konference ZSMS in uredništva časopisa Mladost, bo v Ljubljani XIII. Festival dela, na katerem bodo mladi iz vse Jugoslavije pokazali znanje in spretnost bodočih delavcev.

Festival se bo pričel 30. 5. 1980 in končal v nedeljo 1. 6. 1980. Učenci — tekmovalci bodo tekmovali v 10 panogah, oz. 38 poklicih. Tudi v naši TOZD orodja bo potekalo tekmovanje. Brusilci bodo pokazali svoje znanje na dveh strojih SHIPMAN 1400. Pri organizaciji in sprejemu tekmovalcev se bo zlasti morala angažirati mladina naše TOZD. Organizirani moramo ogled proizvodnje ter razgovorov o razvojni usmeritvi in rezultatih TOZD, o življenju in delovanju mladih v naši sredini, o vseh problemih, ki mlade ljudi zanimajo. Ko se mladi dobijo, teme za pogovor ne zmanjka.

O sami organizaciji se bomo pogovorili na posebnem sestanku. Potruditi se moramo, da tudi s to akcijo dokazemo našo zvestobo Titovim idejam ter njegovemu in našemu idealu: bratstvu in enotnosti.

Zdenka Petelin

Dan borca — dan Iskre 1980

V sredo 14. maja je bila v Žužemberku Iskri seja Odbora za proslavo dneva Iskre. Sejo je vodil predsednik odbora Anton Stipanič. Dokončno so sprejeli program proslave in njen obseg.

Torej proslava dneva Iskre — dneva borca bo v Žužemberku pod pokroviteljstvom DO IEZE ob 20-letnici TOZD Keramični kondenzatorji Žužemberk. Po približnih ocenah bo prišlo okrog 8000 Iskrašev. Proslava bo na idiličnih travnikih pod žužemberškim gradom, tik ob Krki.

V programu, čigar značilnost bo večja sproščenost, bodo sodelovali: godba na pihala iz Vevč, ansambl Veseli planšarji, kulturni del programa bodo pripravili mladi iz Iskre v Žužemberku, na proslavo bo prišla tudi pohodna enota iz trebanjske smeri prek Dobriča v Žužemberk.

Parkirnega prostora bo dovolj, tisti petek bomo seveda vsi vozni, pripravili bodo za 2000 osebnih vozil in za 200 avtobusov prostora. Za vse bo pripravljen partizanski golaž, dobiti pa bo mogoče tudi ribe.

Dvajset let Iskre v Žužemberku

Tito v srcih mladih tehnikov

Letos je bilo že šestnaesto leto zapored srečanje mladih tehnikov SR Hrvatske, na kate-rega so se uvrstile najbolje občinske ekipe KMT. Srečanje je bilo v Zadru, od 10. do 12. maja, pod pokroviteljstvom Narodne tehnike Hrvatske.

Tokrat ni bilo tistega običajnega „živ-žava“, ki vlada na srečanjih, kjer se zbere tisoč in več osnovnošolcev. Zastave na pol droga, Titova slika s črnim trakom v osrednji avli prireditve, mrtve straže mladih iz vseh mest od Dubrovnika do Karlovca. Mladi so ponovno izpovedali že tolikokrat izrečeno misel: Tita ni več med nami — Tita je v nas.

Prireditelj je otvoril predsednik SO Zadar, mag. Ante Vodopija, ki je med drugim dejal: „U mnogobrojnim neposrednim kontaktima se mladima, posebno u susredima s delegacijama Narodne tehnike i u svojim porukama sudionicima smotri mladih tehničara drug Tito je stalno isticao da kod mladih treba sistematski razvijati interes za tehniku i smisao za stvaralištvo. Nikada nećemo zaboraviti na primjer slijedeće riječi druga Tita koje je uputio sudionicima VI. smotre mladih tehničara u Ohridu: „Znanje i sposobnosti koje stičete putem redovne nastave opće tehničkog obrazovanja u vašim školama, kao i kroz vaše klubove, sekcije, kružoke, od velikog su značaja kao za vas koji ćete sutra postati proivodnjači i upravljači u našem socijalističkom društvu, tako isto i za našu zajednicu u cjelini“.

Sicer pa so mladi tehnici tekmovali v naslednjih disciplinah: „Lov na lisico“, fotografiranje, meritve in avtomatika, dodatni izviri energije, daljinsko upravljanje, odkrivanje skritih.

predmetov in tekmovanje „Klip-klap“. Za nas je bilo posebno zanimivo tekmovanje ekip, ki so v procesu izdelave lesenega predala uporabljale naše orodje Klip klap. Nastopile so ekipe iz naslednjih krajev: Rovinj, Rešetari, Šibenik, Zagreb, Split, Varaždin, Virovitica in Reka.

Vse ekipe so bile opremljene z majicami, kapami in predpasniki, potiskanimi z znakom Iskre in maskoto Klip-klap. Vsako ekipo je spremljal tudi mentor—učitelj tehničnega pouka, prav tako kot pri šolski uri.

Komisija, ki so jo sestavljali Branko Suhadolnik, Tone Kovač in Danilo Trček in jaz, je na podlagi kriterijev (organizacija proizvodnega procesa, samostojnost pri delu, kreativnost, kvaliteta izdelkov...) izbrala najboljši tri ekipe.

Praktične nagrade, ki pripadajo šolam je v imenu Iskre izročil Branko

Suhadolnik. V okviru srečanja je bila organizirana tudi okrogla miza na temo „Oprema, materiali in literatura za tehnično ustvarjalnost mladih“.

Branko Suhadolnik, ki je zastopal Iskro je med drugim tudi poudaril pripravljenost Iskre za konkretno sodelovanje pri iskanju celovitih vsebinskih rešitev pri opremljanju šol. „Predvsem pa je bistveno“, je nadaljeval, „da spremenimo relacijo šola—proizvajalec s sedanjega načela kupec—prodajalec, na načelo širšega samoupravnega sodelovanja, kajti le tako bomo našo šolsko reformo pripeljali do njenega končnega cilja: že v šoli ustvariti take kadre, ki bodo v proizvodnji zares sposobni opravljati poklic, za katerega so se odločili“.

Če bi na koncu ocenjevali to srečanje Iskre s šolami, lahko samo ugotovimo, da je sodelovanje iz leta v leto kvalitetnejše. Posebej je to prišlo do izraza na področju Dalmacije, kjer je predstavnik splitske filijale, Željko Muše, pripravil vse pogoje za uspešen nastop, nastop, ko smo bili lahko ponosni, da smo iz Iskre. Dani Burnik

Učenci niso imeli težav z uporabo našega orodja.

Uspešno sodelovanje s PTT Banja Luka

Ob 22. aprilu, dnevu osvoboditve Banja Luke je bila v novem posloju tamkajšnjega PTT podjetja prijetna slovesnost, s katero se je uradno začela montaža Iskrine rajonske telefonske centrale Metaconta 10 C. Nova centrala bo vsekakor velika pridobitev za glavno mesto Bosanske Krajine, saj dejansko pomeni podvojitev števila telefonskih priključkov — od 16.000 na 30.000.

V Banja Luki imajo sedaj staro klasično centralo v Crossbar sistemu s 6.000 priključki ter kombinirano tranzitno-lokalno centralo z 10.000 priključki. Slednja je prav tako Iskrina Metaconta, slovesno pa so jo odprli pred dobrima dvema letoma.

Sodelovanje med Iskro in banjaluškim PTT podjetjem je lahko marsikomu za vzgled. Začelo se je neke leta 1971, ko smo sklenili dogovor o postavitvi kombinirane tranzitno — lokalne elektronske telefonske centrale Metaconta 10 C z 10.000 priključki. Kot že rečeno je ta centrala začela delovati leta 1978 in je bila druga tovrstna centrala v Jugoslaviji. Prva tranzitna je bila v Ljubljani v Mostah.

Slovesnost ob začetku montaže Iskrine rajonske centrale smo izkoristili tudi za kratek pogovor z direktorjem banjaluškega PTT podjetja Jovom Bošnjakom. Nadvse pohvalno je ocenil sodelovanje med obema kolektivoma ter izrekel vse priznanje Iskrinim delavcem za prizadevanja in napore, ki jih vlagajo v uresničitev dogovorjenih obveznosti. Banjaluško PTT podjetje stopa v novo srednje-ročno obdobje z velikimi načrti za posodobitev telefonskega prometa v Banja Luki in vsej Bosanski Krajini, zato so velike možnosti za še tesnejše sodelovanje med Iskro in tem kolektivom.

Z Iskrine strani si je slovesnosti ob začetku montaže Iskrine Metaconte udeležil poleg montažerjev in predstavnikov Iskrine Banjaluške filijale tudi direktor komutacij v TOZD Prodaja Kranjske Elektromehanike Peter Jamnik. Tudi on je izrekel najvišjo

V prvih treh mesecih

Na poslovanje v tem obdobju so že vplivali ukrepi spremenjenih ekonomskih odnosov s tujino, kar se je odražalo v začasnih zastojih v proizvodnji, poleg tega pa tudi omejitve nekaterih stroškov in prilagoditev osebnih dohodkov doseženim rezultatom.

Poslovanje, za katero lahko trdimo da je bilo kljub problemom uspešno, se izraža v naslednjih podatkih:

Primerjava I. troj. 1979	134	24,3
Primerjava s planom	111	20,4
Proizvodnja	86	19,7
Izvoz v 000 dol. (13.476)	103	98,6
Uvoz v 000 dol. (11.046)	140	24,8
Zaposleni (10.024)	143	25,5
Celotni prihodek	135	23,8
Materialni stroški	137	24,4
Dohodek	128	23,9
Čisti dohodek	121	22,2
Osebnih dohodki	157	25,4
ČD za stan. grad.		
ČD za sklade		
Kazalci		
Dohodek na zaposl.—		

enega (84.900)	131	24,1
ČD na zaposlenega (62.300)	154	24,7
Povprečni OD na del. (8.180)		99,4
Akumul. na doh. v %	130	95,8
Akumulacija na ČD	127	93,3

Pokazatelji poslovanja so v večini primerov ugodni, predvsem velja to za doseženi dohodek in čisti dohodek.

Osebnih dohodki bi bili glede na doseženi dohodek lahko višji samo za 25 %, ne pa za 28 %, kot smo jih dejansko razporedili. Razlika je nastala predvsem zaradi večjega deleža OD pri zalogah v prvem trimesečju 1979, kar velja predvsem za TEL, Mehanizme, TEA in Stikala, povečanje števila zaposlenih v Računalnikih in CEO. Izplačani OD pa so oziraje se na leto 1979 večji za 17,6 % oz. za 0,6 % nižji kot smo načrtovali v letu 1980.

Pregled poslovanja po temeljnih organizacijah:

T O Z D	Skupna proizv. % izpol. plana	Števil o zaposlenih - % doseganje plana		NOD I. trom. 80	Dohodek na delavca I. trom. 80
		I. tromesečje 80	Plan 80		
Števeci	106	98	25.441	103	
Mehani zmi	115	99	7.300	100	
Stikala	100	98	8.924	100	
Vega	82	98	9.713	153	
Instrumenti	100	99	13.009	132	
Mer. napr.	121	101	5.901	137	
TEA	100	100	36.497	118	
CEO	114	94	9.027	136	
MSO	89	95	13.870	152	
ATC	93	99	29.253	140	
Računalniki	25	96	6.911	85	
TEL	105	99	9.002	199	
ERO	115	99	11.784	127	
Orodjarna	84	99	8.678	150	
Vzdrževanje	101	98	10.062	118	
TSO	131	98	10.424	132	
DESS	-	100	13.751	142	
Prodaja	-	101	8.039	165	
Nabava	222	98	4.111	126	
RTC	121	98	2.733	115	
Del. rest.	-	88	1.634	141	
Skupaj	99	98	246.064	131	

Od vseh pokazateljev smo izpostavili predvsem nekatere najpomembnejše, ki kažejo dosežene rezultate v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta, izpolnjevanje plana in osebne dohodke.

V tem obdobju smo posebno pozornost usmerili tudi na zniževanje stroškov, ki jih je omejil zakon (potni stroški, propaganda, reprezentanca) in uporabe sredstev sklada skupne porabe. Pregled nam pokaže, da je največ problemov pri zniževanju

potnih stroškov, ki jih bomo v naslednjih obdobjih znižali, ker smo jih porabili za 31 % več kot lani, zakon pa dovoljuje samo 10 %-no povečanje.

Pri uporabi sredstev sklada skupne porabe je bilo potrebno znižati nekatere postavke zato, ker smo se odločili, da regres za dopust in prehrano izplačamo v višini, kot jo dovoljuje takozvana sindikalna lista. To povečanje pa znaša približno 23 %.

Nace Pavlin

Kljub dobrim rezultatom nezadovoljni

Pretekla seja DS TOZD Orodjarna Kranj je bila namenjena predvsem obravnavi rezultatov o poslovanju za prvo tromesečje letošnjega leta.

TOZD Orodjarna v prvem tromesečju izpazuje le 98,9 % zaposlenost. Oziraje se na ohranjeni plan za leto 1980 je vsekakor razveseljiva ugotovitev, da je celotni prihodek TOZD izpolnjen s 102,6 %. To pa izkazuje samo formalni izračun pozitivnosti. Realnost je malce drugačna, to pa zaradi neplačane realizacije v

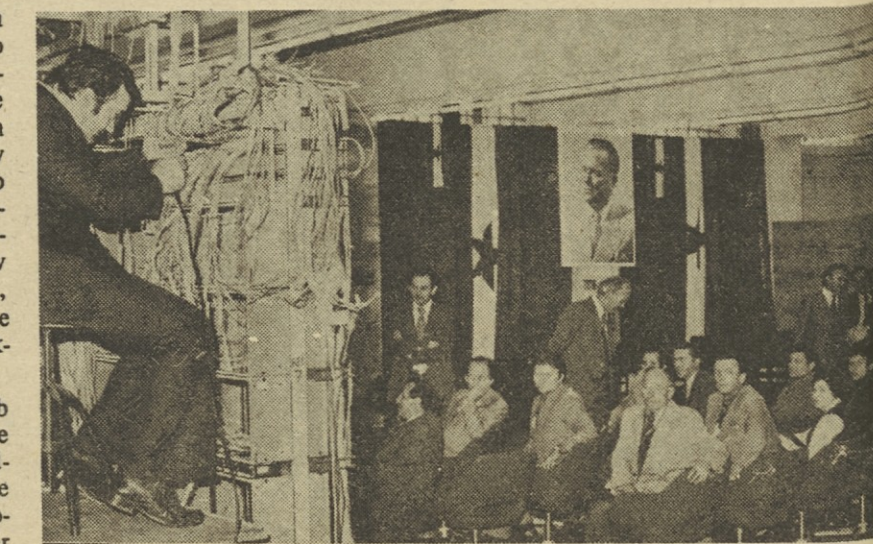
preteklem letu. Dejansko je TOZD Orodjarna izpolnila plan proizvodnje za I. tromesečje s 84,2 %. Na tako nizko izpolnitev postavljenih zadolžitvev je predvsem vplivala izredno slaba izpolnitev plana v mesecu januarju (53,9 %). Boljše izpolnjevanje planskih zadolžitvev pa pogojuje skrajšanje dobavnih rokov pri izdelavi orodij in kvalitetno izdelovanje vseh vrst orodij. Zmanjšati je treba izmet ter vsa pavalna vmesna popravila na orodjih, ker

(Nadaljevanje na 5. strani)

oceno o sodelovanju med obema poslovnima partnerjema, hkrati pa poudaril, da zaupanje, ki ga imajo do nas banjaluški PTT delavci obvezuje vse

Iskrine delavce, da osredotočimo še več naporov v nadaljnjo posodobitev telefonskega omrežja v Bosanski Krajini.

Lado Drobnik

S slavnosti v Banja Luki.

Mladi EEIJ pred ključnimi nalogami in problemi

(Nadaljevanje s 3. strani)

obsegal izmenjavo mnenj v obliki referatov, precej pa je bilo tudi neformalnih srečanj med predstavniki različnih OZD.

V okviru delovnega programa so mladi prisostvovali ustanovitvi mladinske delovne brigade za letošnje leto (sicer že tradicionalne, deluje namreč že 12 let), „Bratstvo — enotnost“ EEIJ.

Letošnje XIII. majsko posvetovanje mladih EEIJ je poleg zelo zanimivih zaključkov pokazalo, da je delo te organizacije prav v letošnjem letu v marsikaterem pogledu na pragu novega obdobja. V prvi vrsti gre za vlogo te organizacije v bližnjem srednje-ročnem obdobju 1981—1985, hkrati pa povzete 12-letnega dela obvezuje članice na še večjo aktivnost v bodoče. Še zlasti zaradi tega, ker doseženi rezultati niso popolnoma v skladu z letnico pričetka delovanja.

Zaključki, ki so jih delegati osvojili, govorijo o več področjih. Začetno spoznanje je, da doseženi rezultati dela s področja dogovarjanja proizvajalcev EEIJ obvezujejo vse sodelujoče na še hitrejši in uspešnejši dogovarjanje med OZD te branže. Hkrati, so poudarili mladi v zaključkih, morajo oblike sodelovanja bolj in bolj preraščati 12-letne okvire in postopno prehajati v bolj raznovrstne oblike sodelovanja in dogovarjanja. S tem v zvezi mladi menijo, da je dolžna vsaka organizacija pripraviti konkretne predloge

o načinih povezovanja v tej gospodarski panogi, isto nalogo pa imajo tudi vse družbenopolitične organizacije. Pomemben delež imajo zlasti člani ZSM, ki so pobudniki takšne aktivnosti.

Osrednje naloge prihodnjega srednje-ročnega obdobja govorijo zlasti o neobходимosti specializiranja proizvodnje in hkrati s tem vse večjega povezovanja v panogi. Takšne zahteve morajo mladi v vseh organizacijah vključiti v svoje delovne programe in se po svojih močeh truditi, da bodo prodrle v prakso. Rezultati dogovarjanja iz preteklega obdobja so sicer vidni, vendar pa niso sistematični. Neposredne zahteve mladih zato navajajo nujnost povezovanja v poslovne skupnosti, združenja — v institucionalizacijo sporazumevanja.

V zaključkih je prisoten tudi zelo zanimiv predlog mladih — ustanovitev banke na ravni federacije, ki bi delovala z namenom združevanja dela in sredstev in kreditiranja proizvodnje in novih investicij elektro in elektronske industrije Jugoslavije. Ideja je seveda še brez kakršnekoli širše utemeljitve, zato pa je naloga mladih da sprožijo najširše razprave v svojih sredinah.

Zelo pomemben pa je še en sklep mladih — osnova za boljše delo v bodoče je boljše in bolj vsestransko informiranje. Le na ta način bo moč pitegniti v organizacijo širše krog OZD jugoslovanske elektro in elektronske industrije, delo pa podružbiti.

Stane Fleischman

OSNUTKI

**samoupravnih sporazumov
o skupnih osnovah in merilih
za razporejanje čistega dohodka
in delitvi sredstev
za osebne dohodke in skupno
porabo v sestavljeni
organizaciji Iskra**

VSEBINA

1. Osnutek samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka v sestavljeni organizaciji
2. Osnutek samoupravnega sporazuma o enotnem oblikovanju razvidov nalog v sestavljeni organizaciji
3. Osnutek samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke
4. Osnutek samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za skupno porabo
5. Osnutek samoupravnega sporazuma o spodbujanju in vrednotenju ustvarjalnega dela

Ljubljana, maj 1980

TERMINSKI PLAN

Projektni svet je na svoji seji dne 12. 3. 1980 sprejel naslednji program aktivnosti in rokovnik v zvezi z javno obravnavo osnutkov samoupravnih sporazumov o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v sestavljeni organizaciji:

- 12. 5. 1980 – izdelani čistopisi samoupravnih sporazumov (pripravijo delovne skupine ob koordiniranju Zorina),
- 19. 5. 1980 – poslovodni kolegij soda obravnava predlagano gradivo in ga kot predlagatelj posreduje delavskemu svetu soda,
- 31. 5. 1980 – delavski svet posreduje gradivo v javno obravnavo po delovnih oziroma temeljnih organizacijah. Obravnavo organizira in vodi sindikat.
- 31. 5. 1980 – objava samoupravnih sporazumov v prilogi glasila Iskra,
- 30. 6. 1980 – zaključek javne obravnave in predajo vsklajenih pripomb DO,
- 19. 6. 1980 – komisije za izdelavo samoupravnih splošnih aktov na osnovi prispelih pripomb izvršijo popravke sporazumov in izdelajo predlog sporazumov,
- 30. 7. 1980 – končana obravnava na spremenjenih sporazumih na projekt-nem svetu in na komisiji za uresničevanje zakona o združenem delu soda Iskra,
- september 1980 – na prvi seji delavskega sveta soda se predlogi samoupravnih sporazumov posredujejo v javno objavo in se razpiše referendum.

Pred vami so osnutki samoupravnih sporazumov o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke v sestavljeni organizaciji ISKRA. Pripravile so jih delovne skupine, v katerih so sodelovali strokovnjaki iz vse Iskre ob koordiniranju delovne organizacije Iskra ZORIN.

Pri oblikovanju gradiva smo upoštevali pozitivno zakonodajo, ki ureja to področje, samoupravni sporazum o združitvi delovnih organizacij v sestavljeno organizacijo Iskra, smernice sindikata ter usmeritve družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji in osnutka družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za skupno porabo in osebne dohodke v SR Sloveniji.

Akte smo skušali oblikovati tako, da dajejo enotne osnove in merila posameznih elementov, istočasno pa dajejo možnost, da lahko delovne in temeljne organizacije v svojih aktih vključujejo svoje posebnosti ter lastne težnje in možnosti oziroma konkretna določila, ki so rezultat dejanskih razmer v organizaciji, seveda s pogojem, da ni kršeno načelo enotnosti v sestavljeni organizaciji.

Oblikovanje osnutkov aktov je potekalo pod strokovnim vodstvom projektnega sveta, ki je delo usmerjal in usklajeval mnenja in stališča vseh delovnih organizacij.

Predosnutke aktov smo obravnavali v sindikalnih skupinah in na problemski konferenci sindikata. Prispele pripombe smo skušali upoštevati v osnutkih, vendar vseh nismo mogli vključiti, ker so mnenja različna in so si pogostokrat celo bila nasprotujoča.

Poslovodni kolegij sestavljene organizacije ISKRA je po pregledu osnutkov aktov predlagal delavskemu svetu sestavljene organizacije ISKRA, da gredo ti osnutki lahko v javno obravnavo. Pričakujemo, da boste gradivo, ki je pred vami kritično pregledali in pripravili pripombe, predvsem pa koristne predloge.

Po tem, ko bo delavski svet sestavljene organizacije Iskra dal gradivo v javno obravnavo se bo obravnavo opravila tako, kot bo to določil sindikat, ki jo bo vodil in organiziral.

Na osnovi usklajenih pripomb iz delovnih organizacij, ki jih bodo le-te naslavlale na delovno organizacijo Iskra ZORIN, Ljubljana, Trg revolucije 3, bodo delovne skupine izdelale predloge aktov, ki jih bodo obravnavali projektni svet, komisija za uresničevanje zakona o združenem delu, organi delavskega sveta in delavski svet sestavljene organizacije Iskre, ki bo dal predlog v dokončno obravnavo in razpisal njegov sprejem.

VSEBINA

- I. TEMELJNE DOLOČBE
- II. OSNOVE ZA RAZPOREJANJE ČISTEGA DOHODKA
- III. RAZPOREJANJE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE IN ZA SKUPNO PORABO
- IV. RAZPOREJANJE SREDSTEV ZA IZBOLJŠANJE IN RAZŠIRITEV MATERIALNE OSNOVE DELA IN IN USTVARJANJE IN OBNAV-LJANJE REZERV
- V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Osnutek SS o skupnih osnovah in merilih za razporejanje ČD v sestavljeni organizaciji

Na podlagi 2. odstavka 115. člena Zakona o združenem delu (Uradni list SFRJ št. 53/76) in 51. člena Zakona o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka (Uradni list SFRJ št. 62/77) ter na podlagi 100. člena Samoupravnega sporazuma o združitvi delovnih organizacij v sestavljeno organizacijo združenega dela Iskra SOZD Elektrokovinske industrije, n.sol.o., so delavci z večino vseh glasov v vsaki temeljni organizaciji v sestavi delovne organizacije oziroma enovite delovne organizacije in sicer:

1. ISKRA — Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko, n.sol.o.,
Kranj, Savska loka 4
Na referendumu dne
2. ISKRA — Industrija elementov za elektroniko, n.sol.o.,
Ljubljana, Stegne 17
Na referendumu dne
3. ISKRA — Industrija avtoelektričnih izdelkov, n.sol.o.,
Nova Gorica, Šempeter pri Gorici, Vrtojbenska 62
Na referendumu dne

4. ISKRA — Industrija za avtomatiko, o.o.,
Ljubljana, Savska c. 3
Na referendumu dne
5. ISKRA — Industrija širokopotrošnih izdelkov, n.sol.o.,
Škofja Loka, Titov trg 3 a
Na referendumu dne
6. ISKRA — Industrija kondenzatorjev, n.sol.o.,
Semič, Vrtača 1
7. ISKRA — Industrija baterij Zmaj, n.sol.o.,
Ljubljana, Stegne 23
Na referendumu dne
8. ISKRA — Commerce, n.sol.o.,
Ljubljana, Trg revolucije 3
Na referendumu dne
9. ISKRA — Inštitut za kakovost in metrologijo, p.o.
Ljubljana, Tržaška 2
Na referendumu dne
10. ISKRA — Zavod za organizacijo in informatiko ZORIN, n.sub.o.,
Ljubljana, Trg revolucije 3
Na referendumu dne
11. ISKRA — Industrija sistemov elektronike in zvez, n.sol.o.,
Ljubljana, Stegne 11
Na referendumu dne
12. ISKRA — Invest servis — Vzdrževanje in tehnično upravljanje stavb, p.o.,
Ljubljana, Trg revolucije 3
Na referendumu dne
13. ISKRA — Šolski center, p.o.,
Kranj, Savska loka 2
Na referendumu dne

Sklenili naslednji:

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O SKUPNIH OSNOVAH IN MERILIH ZA RAZPOREJANJE ČISTEGA DOHODKA V SESTAVLJENI ORGANIZACIJI

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

S tem samoupravnim sporazumom o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka (v nadaljevanju sporazum) določamo delavci temeljnih

organizacij združenega dela in enovitih delovnih organizacijah v sestavljeni organizaciji Iskra SOZD Elektrokovinske industrije, n.sol.o., Ljubljana, Trg revolucije 3 (v nadaljevanju sestavljena organizacija) skupne osnove in merila za razporejanje čistega dohodka za osebne dohodke in skupno porabo, izboljšanje in razširitev materialne osnove dela in za rezerve s ciljem zagotoviti take ekonomske in druge pogoje, ki bodo vzpodbujali delavce v sestavljeni organizaciji Iskra k dobremu gospodarjenju, smotrnemu vlaganju, povečanju produktivnosti dela, uresničevanju materialnih pogojev za socialno varnost in storilnost delavcev, prav tako pa tudi, da se dosežejo splošna razmerja v delitvi družbenega proizvoda, predvidena v družbenem planu SR Slovenije oziroma določena v vsakoletni resoluciji o družbeno-ekonomski politiki in razvoju SR Slovenije.

2. člen

Dohodek delavci temeljne organizacije pridobivamo v okviru celotnega prihodka, ki ga ustvarimo s svojim poslovanjem, ko iz celotnega prihodka nadomestimo vrednost materialnih sredstev, porabljenih v reprodukcijskem procesu in zagotovimo reprodukcijo stalnih produkcijskih sredstev in drugih sredstev.

3. člen

Delavci v temeljni organizaciji pridobivamo dohodek odvisno od produktivnosti živega dela in uspešnosti upravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi, kot s svojim in družbenim minulim delom v temeljni organizaciji in v drugih oblikah združevanja dela in sredstev.

4. člen

Delavci temeljnih organizacij razporejamo dohodek za:

- sredstva za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb na področju družbene dejavnosti in socialne varnosti delavcev,
- obveznosti do delovnih skupnosti, ki opravljajo dela skupnega pomena za temeljne organizacije v delovni in sestavljeni organizaciji,
- amortizacijo obračunano po stopnji, ki je večja od predpisane,
- izdatke za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito,
- sredstva za druge potrebe določene na podlagi zakonov,
- čisti dohodek temeljne organizacije.

5. člen

Delavci v temeljnih organizacijah v svojih planih, drugih planih in samoupravnih sporazumih o združevanju dela in sredstev predvidimo:

- obseg dohodka in razporejanje dohodka,
- razporejanje čistega dohodka,
- razporejanje dohodka in čistega dohodka v primeru preseganja ali nedoseganja planiranega dohodka.

Pri razporejanju čistega dohodka moramo upoštevati tudi določila družbenih planov in resolucij o družbeno-ekonomski politiki in razvoju SRS.

II. OSNOVE ZA RAZPOREJANJE ČISTEGA DOHODKA

6. člen

Delavci razporejamo čisti dohodek po osnovah in merilih, ki ne smejo biti v nasprotju z osnovami in merili določenimi v tem sporazumu.

7. člen

Čisti dohodek razporejamo delavci v temeljnih organizacijah za:

- osebne dohodke,
- skupno porabo,
- izboljšanje in razširitev materialne osnove dela,
- ustvarjanje in obnavljanje rezerv.

8. člen

Delavci razporejamo čisti dohodek na osnovi izkazovanja rezultatov poslovanja tako, da spremljamo kazalce rezultatov poslovanja, kot to določa zakon o združenem delu in družbeni dogovor, ter na osnovi kazalcev, ki jih določimo skupno.

9. člen

Ko razporejamo čisti dohodek, moramo delavci izločati sredstva za osebne dohodke in za skupno porabo v odvisnosti od:

- dosežene produktivnosti dela vseh delavcev, s katerimi smo združili delo in sredstva,
- uspeha, doseženega z upravljanjem in gospodarjenjem s sredstvi, ki jih združujemo v sestavljeni organizaciji in v drugih oblikah združevanja dela in sredstev, od uporabe znanstvenih dosežkov v proizvodnji in organizaciji dela od drugih družbeno dogovorjenih določil v samoupravnih splošnih aktih,
- potreb za izboljševanje in razširjanje materialne osnove,
- potreb za ustvarjanje in obnavljanje rezerv v skladu z naravo dejavnosti in vlogo, ki jo ima sestavljena organizacija v družbeni reprodukciji, da bi dosegli razširjeno reprodukcijo v družbi kot celoti, pri čemer zagotavljamo razvojne cilje, določene v samoupravnih sporazumih in dogovorih o osnovah planov in v drugih samoupravnih sporazumih in družbenih dogovorih.

10. člen

Kadar se pojavi del dohodka, ki je rezultat izjemnih ugodnosti bomo ta del dohodka usmerjali predvsem v razširjeno reprodukcijo, za osebne dohodke pa le v takem obsegu, kot smo prispevali k temu povečanemu dohodku delavci s svojim delom.

11. člen

Pri doseganju nižjega dohodka od planiranega, bomo delavci upoštevali svoj prispevek k ustvarjanju dohodka zmanjšali tudi sredstva za osebni dohodek in skupno porabo.

Ob nedoseganju planiranega dohodka moramo delavci temeljnih organizacij izdelati analizo pogojev ustvarjanja in pridobivanja dohodka po naslednjih elementih:

- produktivnost dela,
 - prilagojenost tržnim razmeram,
 - sprememba na tržišču doma in v tujini,
 - spremembe predpisov,
 - stimulativnost sistema delitev sredstev za osebne dohodke
- ter sprejeli ukrepe za odpravo nastalih vzrokov za nedoseganje dohodka.

12. člen

Uspešnost upravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi delavci temeljnih organizacij spremljamo z naslednjimi kazalci:

- dohodek na delavca,
- dohodek v primerjavi s poprečno uporabljenimi sredstvi,
- čisti dohodek na delavca,
- akumulacija v primerjavi z dohodkom,
- akumulacija v primerjavi s čistim dohodkom,
- akumulacija v primerjavi s poprečno uporabljenimi sredstvi,
- osebni dohodek in sredstva za skupno porabo na delavca,
- čisti osebni dohodek na delavca.

13. člen

Na podlagi ugotovljenih rezultatov po kazalcih iz 12. člena tega sporazuma strokovne službe delovne skupnosti sestavljene organizacije Iskra izdelajo analizo uspešnosti upravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi za vse temeljne organizacije v sestavljeni organizaciji.

14. člen

Z letnim planom temeljnih organizacij strokovne službe delovne skupnosti sestavljene organizacije razvrstijo temeljne organizacije po naslednjih kriterijih:

- tehnološka opremljenost (ročno delo, strojno delo, avtomatizacija),
- pogoji pridobivanja dohodka

in za vsako grupo pripravijo pričakovano vrednost kazalcev iz 12. člena tega sporazuma ter dovoljene meje odstopanja od pričakovanja.

15. člen

Analizo uspešnosti upravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi pripravijo strokovne službe delovne organizacije in strokovne službe delovne skupnosti sestavljene organizacije ob periodičnih in zaključnih računih.

Strokovne službe skupno pripravijo predlog ukrepov za organe upravljanja, za organizacijo združenega dela, za odpravo vzrokov ob nedoseganju pričakovanega rezultata po posameznem kazalcu.

III. RAZPOREJANJE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE IN ZA SKUPNO PORABO

16. člen

Del čistega dohodka, ki je namenjen za osebne dohodke in skupno porabo, bomo razporejali v odvisnosti od dosežene poslovne uspešnosti, izražene v naslednjih kazalcih:

- dohodek na delavca,
- čisti dohodek na delavca,
- dohodek v primerjavi s poprečno porabljenimi sredstvi.

17. člen

Delavci v sestavljeni organizaciji Iskra bomo razporejali sredstva za skupno porabo tako, da bodo ta sredstva naraščala za najmanj 25 % počasneje kot

dohodek temeljnih organizacij in enovitih delovnih organizacij, povečan za amortizacijo.

18. člen

Delavci v temeljni organizaciji Iskra bomo sredstva za skupno porabo v temeljnih organizacijah razporejali najmanj v višini 1,0 povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v 9 mesecih preteklega leta, vendar najmanj v višini 75 % navedene osnove v temeljnih organizacijah in enovitih delovnih organizacijah, ki bi poslovale z izgubo.

19. člen

Delavci v sestavljeni organizaciji bomo združevali sredstva skupne porabe za odpravnine in jubilejne nagrade za delavce tistih temeljnih organizacij, ki bodo poslovale z izgubo v času enega leta.

IV. RAZPOREJANJE SREDSTEV ZA IZBOLJŠANJE IN RAZŠIRITEV MATERIALNE OSNOVE DELA IN USTVARJANJE IN OBNAVLJANJE REZERV

20. člen

Delavci v sestavljeni organizaciji oblikujemo sredstva za izboljšanje in razširitev materialne osnove dela v skladu s samoupravnim sporazumom o temeljih plana tako, da zagotavljamo uresničitev ciljev, zastavljenih s planom.

21. člen

Delavci v temeljnih organizacijah bomo združevali sredstva za razširitev materialne osnove po dogovorjenih skupnih investicijskih programih v delovni organizaciji in sestavljeni organizaciji.

22. člen

Delavci v temeljnih organizacijah razporejamo del čistega dohodka za ustvarjanje in obnavljanje rezerv najmanj v višini, kot to določa zakon.

Delavci v temeljnih organizacijah moramo skladno z zviševanjem sredstev za osebne dohodke povišati tudi sredstva rezerv.

23. člen

Združena sredstva rezerv, ki jih združujemo v okviru sestavljene organizacije, se uporabljajo za namen, kot je določen v samoupravnem sporazumu o združevanju v sestavljeno organizacijo poleg tega pa še za plačevanje nadomestil, do katerih imamo delavci pravico, in se plačujejo iz sredstev skupne porabe.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

24. člen

Ta sporazum je sklenjen, ko ga z osebnim izjavljanjem na referendumu sprejme večina vseh delavcev v vsaki temeljni organizaciji.

Sporazum podpišejo pooblaščen delavci temeljnih organizacij in predstavnik sindikalne organizacije v sestavljeni organizaciji.

25. člen

Temeljne organizacije so dolžne uskladiti določbe svojih in skupnih samoupravnih splošnih aktov s tem sporazumom v roku 12 mesecev od dneva sklenitve tega sporazuma.

26. člen

Ta sporazum začne veljati v 8 dneh po objavi v časopisu Iskra, uporablja pa se od dne

KAZALO

I. SPLOŠNA DOLOČILA

II. ORGANIZIRANJE DELOVNEGA PROCESA

III. OSNOVE ZA OBLIKOVANJE RAZVIDA NALOG

IV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Osnutek SS o enotnem oblikovanju razvidov nalog v sestavljeni organizaciji

V skladu z 2. odstavkom 19. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list SRS 24/77 in 30/78) in Družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji (Uradni list SRS 20/79) ter na podlagi 100. člena Samoupravnega sporazuma o združitvi delovnih organizacij v sestavljeno organizacijo združenega dela Iskra SOZD Elektrokovinske industrije, n.sol.o., so delavski sveti temeljnih organizacij v sestavi delovne organizacije oziroma enovite delovne organizacije, in sicer:

1. ISKRA — Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko, n.sol.o., Kranj, Savska loka 4
Dne
2. ISKRA — Industrija elementov za elektroniko, n.sol.o., Ljubljana, Stegne 17
Dne
3. ISKRA — Industrija avtoelektričnih izdelkov, n. sol.o., Nova Gorica, Šempeter pri Gorici, Vrtojbenska 62
Dne
4. ISKRA — Industrija za avtomatiko, o.o., Ljubljana, Savska c. 3
Dne
5. ISKRA — Industrija širokopotrošnih izdelkov, n.sol.o., Škofja Loka, Titov trg 3a

6. ISKRA — Industrija kondenzatorjev, n.sol.o.,
Semič, Vrtača 1
7. ISKRA — Industrija baterij Zmaj, n.sol.o.,
Ljubljana, Stegne 23
Dne
8. ISKRA — Commerce, n.sol.o.,
Ljubljana, Trg revolucije 3
Dne
9. ISKRA — Inštitut za kakovost in metrologijo, p.o.,
Ljubljana, Tržaška 2
Dne
10. ISKRA — Zavod za organizacijo in informatiko ZORIN, n.sub.o.,
Ljubljana, Trg revolucije 3
Dne
11. ISKRA — Industrija sistemov elektronike in zvez, n.sol.o.,
Ljubljana, Stegne 11
Dne
12. ISKRA — Invest servis — Vzdrževanje in tehnično upravljanje stavb, p.o.,
Ljubljana, Trg revolucije 3
Dne
13. ISKRA — Šolski center, p.o.,
Kranj, Savska loka 2
Dne

sklenili naslednji:

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ENOTNEM OBLIKOVANJU RAZVIDOV NALOG V SESTAVLJENI ORGANIZACIJI

I. SPLOŠNA DOLOČILA

1. člen

S samoupravnim sporazumom o skupnih osnovah za organiziranje dela in oblikovanje razvida nalog v sestavljeni organizaciji (v nadaljevanju sporazum) se delavci temeljnih organizacij in drugih organizacij združenega dela (v nadaljevanju temeljnih organizacij) v sestavljeni organizaciji sporazumemo o skupnih osnovah:

- za organiziranje dela oz. delovnega procesa ter oblikovanje skupnih nalog,
 - za oblikovanje razvida nalog glede na njegovo vsebino in vlogo v skladu z zakonom ter glede na enotna metodološka izhodišča
- s ciljem medsebojnega usklajenega urejanja in enotnega izvajanja načel za

oblikovanje razvidov nalog ter primerljivosti gradiva in podatkov, ki jih morajo vsebovati razvidi nalog v vseh temeljnih organizacijah in drugih organizacijah združenega dela v sestavljeni organizaciji, vse pa v skladu z zakonom in družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji.

2. člen

Z enotno metodologijo v smislu 1. člena tega sporazuma delavci temeljnih organizacij zasledujemo in zagotavljamo medsebojno usklajenost in primerljivost razvidov nalog, zlasti pa določimo oz. se dogovorimo:

- za enotna izhodišča in načela členitve delovnega procesa ter oblikovanja del in nalog,
- za podatke, ki jih morajo o nalogah vsebovati razvidi nalog ter za
- kriterije in postopek zbiranja podatkov in gradiva.

II. ORGANIZIRANJE DELOVNEGA PROCESA

3. člen

Organiziranje dela delavcev je pogojeno s cilji temeljnih organizacij v delitvi dela v delovni organizaciji. Pri organiziranju delovnega procesa v temeljni organizaciji določimo delavci takšno delitev dela, ki omogoča doseganje čimvečje produktivnosti dela ter ekonomičnosti in rentabilnosti v poslovanju.

4. člen

Pri organiziranju dela ločimo naslednja izhodišča za členitev delovnega procesa in oblikovanje nalog:

- delo kot proces,
- izvajalca, ki delo opravlja,
- nalogo, ki je zadolžitev izvajalca, da bo opravil konkreten del delovnega procesa.

5. člen

Osnovna enota dela oziroma osnovni člen v delitvi dela je opravilo, ki je vsebinsko enoten ter tehnološko zaokrožen del delovnega procesa, katerega rezultat je oprijemljiv izdelek ali dokument, ki nastopa kot vhodni element oziroma kot predmet obdelave naslednjega tehnološko povezanega opravila. Rezultat opravila je vedno delni rezultat poslovne funkcije, ki ji pripada.

6. člen

Poslovna funkcija je zaokrožena celota opravil, tisti del delovnega procesa, ki je nepogrešljiv za obstoj celotne organizacije. S tem, ko opravljajo organizacijske enote lastno funkcijo, omogočajo druga drugi oziroma vsaka vsem drugim opravljanje funkcij.

7. člen

Organizacijska enota je del delavcev temeljne organizacije, organizirano povezanih v delovnem procesu. Pri oblikovanju organizacijskih enot upoštevajo delavci predvsem cilje, ki naj bi jih temeljna organizacija dosegla glede na svojo dejavnost, ter prostorske, kadrovske in druge zunanje in notranje razmere, od katerih je odvisna smotrnost členitve delovnega procesa.

8. člen

Vsaka organizacijska enota je odgovorna za to, da:

- v skladu s cilji temeljne organizacije oblikuje cilje svojega delovanja,
- oblikuje, izvaja in kontrolira lastno nalogo, ki je del delovnega procesa temeljne organizacije, tako da bo njeno delovanje funkcionalno in ekonomsko optimalno,
- zbira, analizira in obdeluje vso dokumentacijo, ki je potrebna za normalno delovanje organizacijske enote,
- usklajuje svoje delo z drugimi organizacijskimi enotami.

9. člen

Naloga organizacijske enote predstavlja skupek nalog, ki jih morajo opraviti delavci organizacijske enote, da zadovoljijo cilje temeljne organizacije.

10. člen

Naloga, kot element naloge posamezne organizacijske enote, nastane v trenutku dogovora, da bo delavec opravil delo v določenem roku, določeni kvaliteti in gospodarno in preneha v trenutku polne izvedbe dogovora.

11. člen

Naloga je opredeljena z naslednjimi elementi:

- delovna sredstva,
- metoda dela
- pričakovan rezultat dela
- trajanje dela in
- rok izvedbe.

Pri nalogi s predpisano metodo dela so vsi elementi iz prvega odstavka tega člena znani. Pri nalogi, ki nima vnaprej določene metode dela, so ti elementi težko določljivi.

12. člen

Naloga mora biti oblikovana tako, da jo je moč planirati in spremljati časovno, količinsko, kakovostno, ter toliko celovita in tako zaključena, da se lahko nanjo veže odgovornost delavca za uspešno izvedbo.

13. člen

Naloga je osnova za uveljavitev delitve po delu.

III. OSNOVE ZA OBLIKOVANJE RAZVIDA NALOG

14. člen

Razvid nalog je samoupravni splošni akt, s katerim določimo delavci naloge, ki jih moramo izvrševati pri opravljanju dejavnosti temeljne organizacije.

15. člen

Razvid nalog služi zlasti za:

- smotno organizacijo dela: operativno planiranje dela, najustreznejšo delitev dela, razporejanje delavcev k nalogam, postavljanje pričakovanih rezultatov dela in rokov izvedbe, postavljanje odgovornosti, planiranje pretoka materiala in informacij, planiranje in smotno izkoriščanje kapacitet itd.,

- vodenje in izvrševanje kadrovske politike: planiranje kadrov; oblikovanje razpisov in objav nalog; izbiro, zaposlovanje delavcev po njihovi strokovni izobrazbi oz. z delom pridobljeni delovni zmožnosti, programiranje novih profilov kadrov in njihovega znanja; pripravo programov izobraževanja (funkcionalno usposabljanje pridobivanja strokovnega znanja ob delu in iz dela); ustrezno zaposlovanje invalidov, težje zaposljivih oseb in za delo manj zmožnih oseb itd.,
- kot vir podatkov za ugotavljanje zahtevnosti dela, za evidenco in kontrolo nad sprejetimi in opravljenimi nalogami ter za ugotavljanje doseganja rezultatov dela, za izračun delovne uspešnosti,
- izhodišče za ugotavljanje neprimernih delovnih pogojev ter njihovo odpravljanje, ter smotrno organiziranje in izvajanje vodstva pri delu.

16. člen

Razvid nalog mora vsebovati naslednje podatke o nalogi:

- identifikacijski podatki,
- naziv naloge,
- opis vsebine dela,
- predviden čas za izvedbo naloge,
- odgovornost delavca za izvedbo naloge,
- strokovna izobrazba,
- funkcionalna znanja,
- delovne izkušnje,
- z delom pridobljena delovna zmožnost,
- psihofiziološke sposobnosti in lastnosti,
- posebne telesne dejavnosti,
- vplivi okolice,
- oblika delovnega časa.

Razvidi temeljnih organizacij lahko vsebujejo tudi druge podatke.

17. člen

Identifikacijski podatki zajemajo naziv temeljne organizacije, organizacijsko enoto, ter šifro naloge, ki označuje mesto naloge v razvidu. Poleg je lahko tudi šifra naloge, ki označuje tehnološke značilnosti naloge in je po njej razporejena v katalogu del.

18. člen

Naziv naloge mora biti oblikovan tako, da jo loči od vseh ostalih, podobnih nalog. Iz njega morata biti razvidna aktivnost in predmet dela.

19. člen

Opis vsebine dela vsebuje opravila po zaporedju, kot se delo odvija. Biti mora jedrnat, hkrati pa tako natančen, da je vsebina naloge nedvoumna in da je iz njega mogoče razbrati podatke za vrednotenje zahtevnosti naloge.

20. člen

Predviden čas za izvedbo naloge določamo v odvisnosti od vrste naloge glede na določljivost metode dela. Pri nalogah s predpisano metodo dela, določajo čas tehnično z metodami merjenja časa strokovne službe. Pri nalogah, ki nimajo

vnaprej določene metode dela, pa določamo čas z zbiranjem podatkov iz evidenc dela, z ocenjevanjem, s štopanjem, metodo trenutnih opazovanj, z določanjem roka izdelave itd.

21. člen

Odgovornost delavca za izvedbo naloge je odnos delavca do dela, ki ga opravlja, do delovnih sredstev in do delavcev, s katerimi združuje svoje delo. Odgovornost je moralna, disciplinska, materialna, odgovornost za delo drugih za opravljanje samoupravljalских funkcij.

22. člen

Strokovno izobrazbo pridobi delavec z uspešno opravljenim verificiranim programom izobraževanja, t.j. s končanjem določene šole.

23. člen

Funkcionalna znanja so razna dodatna, bolj ali manj sistematično pridobljena znanja. Delavec jih pridobiva ob delu preko tečajev, seminarjev in drugih oblik izobraževanja, ki dopolnjujejo ali poglobljajo pridobljena strokovna znanja.

24. člen

Delovne izkušnje so znanja, spretnosti in lastnosti za smotno in učinkovito izvršenje nalog, ki jih pridobi delavec v določenem obdobju s praktičnim delom.

25. člen

Z delom pridobljena delovna zmožnost je tista pridobljena strokovnost ter tiste razvite spretnosti in psihofiziološke sposobnosti, ki si jih je delavec pridobil oziroma razvil z uspešnim opravljanjem nalog in s trajnim izobraževanjem ob delu ter je z doseženimi delovnimi rezultati dokazal, da je usposobljen za uspešno opravljanje predvidenih nalog.

Z delom pridobljena delovna zmožnost se postavlja kot alternativna zamenjava za strokovno izobrazbo, razen v primerih, kjer je s posebnimi predpisi določena zahteva po strokovni izobrazbi ali po posebnih izpitih.

26. člen

Psihofiziološke sposobnosti in lastnosti sestavljajo:

- telesne sposobnosti in lastnosti, ki opredeljujejo zdravstveno primernost za delo. Z analizo nalog ugotavljamo, za kakšnega delavca se ne priporoča, da opravlja naloge z vidika splošnega zdravstvenega stanja, kroničnih in drugih obolenj, spola in starosti.
- duševne sposobnosti in lastnosti, med katere štejemo senzorne sposobnosti, psihomotorične spretnosti, umske sposobnosti in osebnostne lastnosti (stališča, interesi in navade) in kažejo na psihološko primernost delavca za delo, določajo strokovnjaki ustreznih profilov.

27. člen

Posebne telesne dejavnosti so vse tiste dejavnosti, ki povzročajo telesni napor: fizične obremenitve (dviganje bremen, hoja z bremenom itd.), prisilna, neudobna ali težavna drža telesa, hiter ritem dela itd.

28. člen

Vplivi okolice so vsi tisti vplivi, ki delavca pri delu ovirajo ali ga spravljajo v nevarnost. To so: neprimerna toplota, ropot, svetloba, plini itd.

29. člen

Oblike delovnega časa: opisujemo predvsem odklone od rednega delovnega časa.

30. člen

Razvidi temeljnih organizacij lahko vsebujejo tudi druge podatke o nalogi z namenom, da jo z njimi natančneje opredelimo in opišemo z vidika pristopa k vrednotenju zahtevnosti dela. Ti dodatni podatki morajo biti zbrani na enoten način na nivoju delovne organizacije.

IV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

31. člen

Vsebina razvidov nalog v temeljnih organizacijah se preverja in po potrebi dopolni ob določanju planov.

32. člen

Temeljne organizacije so dolžne vskladiti določbe svojih in skupnih splošnih aktov s tem samoupravnim sporazumom v roku 12 mesecev od dneva sklenitve tega sporazuma.

VSEBINA

- I. TEMELJNE DOLOČBE
- II. SKUPNE OSNOVE IN MERILA ZA DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE
 - A. Ugotavljanje delavčevega delovnega prispevka k skupnemu rezultatu na podlagi živega dela
 - 1. Ugotavljanje zahtevnosti nalog
 - 2. Prehod iz zahtevnosti na sestavljenost nalog
 - 3. Ugotavljanje uspešnosti dela
 - B. Ugotavljanje prispevka k povečanju dohodka na podlagi upravljanja in gospodarjenja — minulo delo
 - C. Zajamčeni osebni dohodek
- III. UKREPI PROTI KRŠITELJEM DOLOČB TEGA SPORAZUMA
- IV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Osnutek SS o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD

Na podlagi 128/1. člena Zakona o združenem delu (Uradni list SFRJ št. 53/76) in 100. člena samoupravnega sporazuma o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela Iskra so delavci temeljnih organizacij združenega dela v sestavi delovnih organizacij in enovitih delovnih organizacij združenih v sestavljeno organizacijo Iskra Elektrokovinska industrija, n.sol.o., Ljubljana in sicer:

- 1. ISKRA — Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko, n.sol.o.,
Kranj, Savska loka 4
Na referendumu dne
- 2. ISKRA — Industrija elementov za elektroniko, n.sol.o.,
Ljubljana, Stegne 17
Na referendumu dne

3. ISKRA — Industrija avtoelektričnih izdelkov, n.sol.o.,
Nova Gorica, Šempeter pri Gorici, Vrtojbenska 62
Na referendumu dne
4. ISKRA — Industrija za avtomatiko, o.o.,
Ljubljana, Savska c. 3
Na referendumu dne
5. ISKRA — Industrija širokopotrošnih izdelkov, n.sol.o.,
Škofja Loka, Titov trg 3 a
Na referendumu dne
6. ISKRA — Industrija kondenzatorjev, n.sol.o.,
Semič, Vrtača 1
Na referendumu dne
7. ISKRA — Industrija baterij Zmaj, n.sol.o.,
Ljubljana, Stegne 23
Na referendumu dne
8. ISKRA — Commerce, n.sol.o.,
Ljubljana, Trg revolucije 3
Na referendumu dne
9. ISKRA — Inštitut za kakovost in metrologijo, p.p.,
Ljubljana, Tržaška 2
Na referendumu dne
10. ISKRA — Zavod za organizacijo in informatiko ZORIN, n.sub.o.,
Ljubljana, Trg revolucije 3
Na referendumu dne
11. ISKRA — Industrija sistemov elektronike in zvez, n.sol.o.,
Ljubljana, Stegne 11
Na referendumu dne
12. ISKRA — Invest servis — Vzdrževanje in tehnično upravljanje stavb, p.p.,
Ljubljana, Trg revolucije 3
Na referendumu dne
13. ISKRA — Šolski center, p.o.,
Kranj, Savska loka 2
Na referendumu dne

sklenili naslednji:
SAMOUPRAVNI SPORAZUM
O SKUPNIH OSNOVAH IN MERILIH
ZA DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Delavci temeljnih organizacij združenega dela in enovitih delovnih organizacij (v nadaljevanju temeljna organizacija) določamo s tem samoupravnim sporazumom o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke (v nadaljevanju sporazum) skupne osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke v sestavljeni organizaciji Iskra SOZD Elektrokovinske industrije, n.sol.o., Ljubljana (v nadaljevanju sestavljena organizacija) s ciljem usklajenega urejevanja družbeno-ekonomskih odnosov pri delitvi sredstev za osebne dohodke v vseh temeljnih organizacijah tako, da bomo delavci, ko bomo v svojih temeljnih organizacijah določali osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke izhajali iz osnov in meril določenih v tem sporazumu.

2. člen

Pri urejanju in uresničevanju pravic in dolžnosti pri delitvi sredstev za osebne dohodke v temeljnih organizacijah delujemo v skladu z:

- načeli, določenimi v Ustavi in Zakonu o združenem delu,
- s samoupravnim sporazumom kovinsko predelovalne in elektrokovinske industrije ter proizvodne obrti o skupnih osnovah in merilih razporejanja čistega dohodka in delitvi sredstev za osebno in skupno porabo,
- s tem sporazumom,
- s samoupravnim sporazumom o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke, ki smo ga sprejeli v delovni organizaciji,
- z družbenim dogovorom in samoupravnimi sporazumi, ki smo jih delavci temeljnih organizacij sklenili z delavci izven delovne oziroma sestavljene organizacije.

3. člen

Delavci v temeljnih organizacijah razporejamo del čistega dohodka za osebne dohodke in za skupno porabo v sorazmerju s tem, koliko smo prispevali k ustvarjanju dohodka s svojim živim delom ter z uporabljanjem družbenih sredstev in gospodarjenjem z njimi.

Ko razporejamo čisti dohodek moramo izločati sredstva za osebne dohodke in skupno porabo odvisno od:

- dosežene produktivnosti dela delavcev v drugih temeljnih organizacijah v delovni organizaciji oziroma drugih delavcev s katerimi združujemo delo in sredstva,
- uspeha doseženega z upravljanjem in gospodarjenjem s sredstvi v temeljni organizaciji in s sredstvi, ki jih združujemo z delavci drugih temeljnih organizacij in ostalih oblik združenega dela.

4. člen

Delavcem v temeljni organizaciji gredo osebni dohodki, namenjeni za zadovoljevanje njihovih osebnih potreb kot tudi skupnih in splošnih družbenih potreb, ki se na podlagi samoupravnega sporazuma oziroma zakona krijejo iz njihovih osebnih dohodkov.

5. člen

Osebni dohodek delavca določamo tako, da ustreza rezultatom njihovega dela in njegovemu osebnemu prispevku k skupnim rezultatom:

- na podlagi rezultatov njegovega dela in njegovega osebnega prispevka, ki ga je dal s svojim živim delom,
- na podlagi rezultatov upravljanja ter gospodarjenja z družbenimi sredstvi kot svojim in družbenim minulim delom k povečanju dohodka temeljne organizacije,
- v odvisnosti od prispevka k povečanju dohodka z inovacijo, racionalizacijo oziroma drugo obliko ustvarjalnosti pri delu.

6. člen

Delavci temeljnih organizacij uporabljamo pri delitvi po delu tudi načelo solidarnosti, tudi tako, da s sredstvi za skupno porabo prispevamo h kritju določenih socialnih in drugih potreb delavcev z nižjimi osebnimi dohodki in njihovih družinskih članov.

II. SKUPNE OSNOVE IN MERILA ZA DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE

A. Ugotavljanje delavčevega delovnega prispevka k skupnemu rezultatu dela na podlagi živega dela

7. člen

Delavčev delovni prispevek na podlagi živega dela k skupnim rezultatom ugotavljamo na podlagi:

- zahtevnosti nalog,
- delavčeve delovne uspešnosti pri delu.

1) Ugotavljanje zahtevnosti nalog

8. člen

Zahtevnost nalog v temeljnih organizacijah ugotavljamo z uporabo analitične metode po naslednjih merilih:

1. Pripravljenost — to je usposobljenost za izvajanje oziroma izvrševanje nalog kot so: znanje, izkustva, organizacijska raven, duševna in telesna spretnost.
2. Obremenjenost — to je odgovornost za izvajanje oziroma izvrševanje nalog, napornost dela, delovni pogoji in stik z drugimi.

9. člen

Z merilom pripravljenosti opredeljujemo usposobljenost izvajalca nalog, da bi lahko opravljal naloge, na katere je razporejen s potrebnim znanjem pridobljenim z izobraževanjem, z izkustvi oziroma uporabo med izobraževanjem pridobljenega znanja; z organizacijsko ravni, to je sposobnostjo odločanja pri izvajanju nalog najenostavnejših do najzahtevnejših (elementi, operacija, proces, taktika, strategija, oblikovanje ciljev) s spretnostjo, ki je duševna, to je sposobnost preoblikovanja in prenašanja informacij in telesna kot fizična sposobnost za opravljanje nalog.

10. člen

Z merilom obremenjenosti opredeljujemo napore pri izvrševanju nalog, zlasti pa:

- odgovornost pri opravljanju nalog, ki zajema osebno in materialno odgo-

vornost za delo, odgovornost za delo drugih in odgovornost za varnost drugih,

- napornost dela, ki je živčna, umska in telesna,
- stik z drugimi z vidika oteževanja pri izvrševanju nalog,
- delovne pogoje oziroma vplive okolice, ki izvajalce obremenjujejo pri opravljanju nalog oziroma jih ovirajo.

11. člen

Odgovornost pri opravljanju nalog pomeni obremenjenost izvajalca nalog, ko se kljub skrbi, ki jo vlaga v delovnem procesu, lahko pojavlja škoda na izdelkih ali na opremi, škoda, ki jo lahko povzročijo tisti, za katerih delo odgovarja ter nevarnosti, ki jih povzroča izvrševanje naloge za varnost drugih delavcev v delovnem procesu.

12. člen

Napornost dela pomeni obremenjenost izvajalca nalog kot živčni, umski ali telesni napor.

13. člen

Stik z drugimi pomeni obremenitve pri delu, ko izvajalec sodeluje z drugimi in usmerja sodelavce pri izvrševanju nalog.

14. člen

Po merilih iz 8. člena tega sporazuma izražamo zahtevnost nalog v točkah, ki pomenijo relativno vrednost zahtevnosti nalog, stopnjo zahtevnosti pa določimo kot razmerje med enostavnim in bolj zahtevnim delom.

15. člen

Vplivnost meril iz 8. člena tega sporazuma, to je vplivnost pripravljenosti in obremenjenosti, sta si enakovredni, zato smo njuno vplivnost razdelili v razmerju 51 %:49 %.

Merilo pripravljenosti razdelimo po kriterijih iz 8. člena na

- znanje,
- organizacijska raven,
- duševna spretnost,
- telesna spretnost,

tako, da seštevek odstotkov vplivnosti posameznih kriterijev pomeni 51 odstotno vplivnost meril iz 8. člena tega sporazuma.

16. člen

Merilo obremenjenosti razdelimo po kriterijih iz 8. člena na:

1. Odgovornost pri izvajanju nalog, ki se deli na:
 - osebno odgovornost,
 - odgovornost za delo drugih,
 - odgovornost za varnost drugih,tako, da seštevek odstotkov vplivnosti posameznih kriterijev predstavlja 17 odstotno vplivnost meril iz 8. člena tega sporazuma.
2. Napornost dela, ki se deli na:
 - živčni napor,
 - umski napor,

- telesni napor,
tako, da seštevek odstotkov vplivnosti posameznih kriterijev predstavlja 15 odstotno vplivnost meril iz 8. člena tega sporazuma.
3. Stik z drugimi pri izvajanju nalog, ki se deli na:
- sodelovanje otežuje nalogo,
 - usmerjanje otežuje nalogo,
- tako, da seštevek odstotkov vplivnosti posameznih kriterijev predstavlja 8 odstotno vplivnost meril iz 8. člena tega sporazuma.
4. Delovni pogoji oziroma vplivi okolice, pri katerih upoštevamo vse vplive, ki izvajalce nalog ovirajo in jim otežujejo nalogo, kot nesnaga, prah, olje, toplota, mokrota, plini, ropot, sunki, svetloba, prehlad, oblek, poškodbe. Seštevek odstotkov vseh vplivov predstavlja 9 odstotno vplivnost meril iz 8. člena tega sporazuma.

17. člen

Zahtevnost nalog po merilih iz 8. člena tega sporazuma izražamo s skupnim številom točk iz posameznih zahtev.

Seštevek točk nam daje relativno razmerje konkretne naloge do druge naloge.

V ta seštevek točk ne štejemo točk ugotovljenih za delovne pogoje oziroma vplive okolice.

18. člen

Seštevek točk prevedemo v grupe dela tako, da v vsako grupo dela združujemo po 5 točk.

19. člen

Za vrednotenje zahtevnosti nalog v sestavljeni organizaciji uporabljamo vzorčni katalog nalog. Vzorčni katalog nalog vsebuje vsaj 10 % različnih nalog iz razvida nalog.

Vzorčni katalog nalog je izdelan z uporabo osnovne analitične metode, omogoča pa hitrejše določanje zahtevnosti novih nalog kot pa osnovna analitska metoda.

2. Prehod iz zahtevnosti na sestavljenost nalog

20. člen

Grupa dela s katero se izraža zahtevnost naloge prikazuje samo stopnjo zahtevnosti naloge z zahtevnostjo druge naloge, kolikokrat zahtevnejša pa je neka naloga pa izraža njena sestavljenost.

Sestavljenost naloge izraža količnik sestavljenosti naloge.

21. člen

Količnik sestavljenosti naloge je odvisen od:

- zahtevnosti naloge,
- družbenih pogojev, v katerih dela organizacija združenega dela.

22. člen

Sestavljenost enostavne naloge izražamo s količnikom sestavljenosti 1,00.

23. člen

Enostavna naloga je tista, ki se je delavec nauči po kratkem navodilu v nekaj dneh, normalni delovni učinek pa doseže največ v 1 mesecu dni. Delovna sredstva in pripomočki so enostavni ali pa jih za uporabo pripravi drug delavec. Delovni postopek je natančno predpisan, naloga je kontrolirana in ne zahteva posebnih spretnosti in sposobnosti, naloga delavca minimalno obremenjuje in poteka v normalnih delovnih pogojih.

24. člen

Z uporabo metode za vrednotenje zahtevnosti nalog dobimo za najmanj zahtevno nalogo v sestavljeni organizaciji 3 točke, za najbolj zahtevno nalogo pa 150 točk.

25. člen

* Krivulja sestavljenosti ima obliko premice z razmerjem 1:10

* Razmerje 1:10 je ugotovljeno na podlagi analize obstoječega stanja delitve osebnih dohodkov v sestavljeni organizaciji, ki je bila izdelana v oktobru 1979.

26. člen

Sestavljenost za vplive okolice ugotavljamo v temeljnih organizacijah na enak način kot sestavljenost nalog.

27. člen

Sindikat v sestavljeni organizaciji lahko sproži postopek za spremembo sestavljenosti nalog takrat, kadar nastopijo objektivni družbeni pogoji v ali izven sestavljene organizacije.

28. člen

Na podlagi zahteve sindikata v sestavljeni organizaciji delovna organizacija skupnega pomena Iskra Zorin izdela analizo stanja na področju sestavljenosti nalog v sestavljeni organizaciji ter pripravi nov predlog sestavljenosti nalog v sestavljeni organizaciji.

3) Ugotavljanje uspešnosti dela

29. člen

Z delavčevo delovno uspešnostjo ugotavljamo delavčev prispevek k uresničevanju skupnih ciljev poslovanja in razvoja tozda.

30. člen

Delavčevo delovno uspešnost ugotavljamo z merili, ki so primerjava med doseženimi in pričakovanimi rezultati dela.

Delavčevo delovno uspešnost ugotavljamo z naslednjimi merili:

- količina,
- kakovost,
- gospodarnost.

31. člen

Za vsako nalogo ali skupino nalog, ki imajo isti cilj moramo določiti merila uspešnosti in težo posameznega merila za ugotavljanje delavčeve delovne uspešnosti.

32. člen

S količino opredeljujemo koliko dela je bilo opravljenega v časovni enoti. Ugotavljamo jo lahko z normo, porabo časa po nalogah, doseganjem rokov ipd.

33. člen

S kakovostjo opredeljujemo kako je bila naloga opravljena. Merila kakovosti dela morajo določati normalno oziroma pričakovano kakovost, pogostnost napak, uporabnost opravljene naloge, natančnost informacij ipd.

34. člen

Gospodarnost izraža uspešnost pri uporabi materiala, sredstev za delo in predmetov dela. Merila gospodarnosti kažejo predvsem na prihranke materiala in surovin, prihranke v času ipd.

35. člen

Delovno uspešnost lahko ugotavljamo:

- na ravni delavca,
- na ravni skupine,
- na ravni temeljne ali delovne organizacije.

36. člen

Delovno uspešnost skupine ugotavljamo z merili, ki se vežejo na cilj dela skupine.

37. člen

Delovno uspešnost na ravni temeljne ali delovne organizacije izražamo z vrednostjo enote dela. Vrednost enote dela izračunamo tako, da maso za osebne dohodke ustvarjeno v primerjalnem obdobju delimo z maso enot dela, s katerimi smo ustvarili maso za osebne dohodke.

38. člen

Delavčevo delovno uspešnost ugotavljamo mesečno, izjemoma pa v daljših časovnih obdobjih, kadar se rezultati dela ne kažejo prej. Delovno uspešnost izražamo s količnikom uspešnosti.

B. Ugotavljanje prispevka k povečanju dohodka na podlagi upravljanja in gospodarjenja — minulo delo

39. člen

Osnove in merila za ugotavljanje delovnega prispevka iz minulega dela temeljijo na materialnem spodbujanju delavcev za tako delitev čistega dohodka, ki prispeva k stalnemu večanju sredstev za razširitev materialne podlage dela in

pospeševanju sprejemanja odločitev o naložbah, skupaj z delavci drugih tozdov v ali izven delovne organizacije, ki bodo omogočile čimvečje povečanje produktivnosti in s tem dohodka.

Sredstva za osebne dohodke iz minulega dela oziroma njihovo delitev ugotavljamo na podlagi:

- razporejanja dela čistega dohodka v poslovne in rezervne sklade temeljnih organizacij.
- udeležbe pri skupnem dohodku ob združevanju sredstev z delavci temeljnih organizacij.

40. člen

- Dosežena stopnja dela čistega dohodka, razporejenega v poslovne in rezervne sklade proti vložnim sredstvom in vložnemu delu tozda v preteklem letu, predstavlja osnovo za oblikovanje sredstev za osebne dohodke iz minulega dela v tekočem letu.

$$\text{DOSEŽENA STOPNJA} = \frac{\text{POSLOVNI SKLAD} + \text{REZERVNI SKLAD}}{\text{VLOŽENA SREDSTVA} + \text{VLOŽENO DELO}} \times 100$$

Elementi v enačbi pomenijo:

POSLOVNI SKLAD del čistega dohodka za poslovni sklad, razporejenega po BILANCI USPEHA –

- zap. štev. 73, za preteklo leto

REZERVNI SKLAD del čistega dohodka za rezervni sklad, razporejenega po BILANCI USPEHA – zap. štev. 77, za preteklo leto

VLOŽENA SREDSTVA poprečna uporabljena poslovna sredstva (osnovna in obratna sredstva) zmanjšana za morebitne potrošniške kredite; ugotovljena po POSEBNI PODATKI – zap. štev. 33, za preteklo leto

VLOŽENO DELO sredstva (masa) osebnih dohodkov izplačanih v preteklem letu po BILANCI USPEHA – zap. štev. 68.

41. člen

Prispevek delavca k doseženi stopnji dela čistega dohodka na tej osnovi ugotavljamo po tabeli:

Dosežena stopnja	Odstotek povečanja	Delovna doba	nad 1–5 let	nad 5–10 let	nad 10–15 let	nad 15–20 let	nad 20–25 let	nad 25–30 let	nad 30 let
stopnja dela ČD	OD iz min. d.	količnik	0,5	1	1,5	2	2,5	3	3,5
0,01–0,30	1								
0,31–0,60	2								
0,61–0,90	3								
0,91–1,20	4								
1,21–1,50	5								
1,51–1,80	6								
1,81–2,10	7								
2,11–2,40	8								
2,41–2,70	9								
2,71–3,00	10								

nad 3,00 za vsake 0,3 stopnje = 0,5 % povečanja OD iz MD

nad 6,00 za vsake 0,3 stopnje = 0,3 % povečanja OD iz MD

C. Zajamčeni osebni dohodek

42. člen

Vsakemu delavcu v sestavljeni organizaciji je iz dela zajamčen osebni dohodek v višini, ki mu zagotavlja socialno in materialno varnost.

Zajamčeni osebni dohodek v sozdu Iskra za 182 ur znaša 60 % poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka delavcev v sestavljeni organizaciji v preteklem letu. Delavcu, ki je na podlagi svojega prispevka k delu dobil nižji osebni dohodek od zajamčenega, pripada razlika do višine zajamčenega osebnega dohodka iz sredstev solidarnosti v sestavljeni organizaciji vendar največ 3 mesece.

Za reševanje primerov iz drugega odstavka tega člena je zadolžen individualni poslovodni organ temeljne organizacije v katerem je nastopil tak primer, tako da pristojnemu samoupravnemu organu v temeljni organizaciji predlaga ustrezní postopek za rešitev takega primera (disciplinski postopek, postopek za ugotavljanje delavčeve sposobnosti ipd.).

III. UKREPI PROTI KRŠITELJEM DOLOČB TEGA SPORAZUMA

43. člen

Kot kršitev tega sporazuma se šteje vsako ravnanje organizacije združenega dela v sestavljeni organizaciji, ki je v nasprotju z določbami tega sporazuma, zlasti pa:

- neizpolnjevanje dogovorjenih meril za delitev sredstev za osebne dohodke,
- zanemarjanje uveljavljanja učinkovitih oblik delitve po rezultatih dela,
- neusklajenost samoupravnega splošnega akta o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke z osnovami in merili določenimi v tem sporazumu,
- bistveno odstopanje rezultatov ugotavljanja zahtevnosti nalog v temeljni organizaciji glede na osnove in merila določena v tem sporazumu,
- dajanje napačnih podatkov za izvajanje tega sporazuma,
- neupoštevane določil vsakoletne resolucije o družbeno-ekonomskem razvoju SR Slovenije.

44. člen

Od delavskega sveta sestavljene organizacije pooblaščená sedemčlanska komisija je dolžna obravnavati vsak primer kršitve in odločiti ali je kršitev storjena ali ne.

Postopek za ugotavljanje kršitev določb tega sporazuma se mora začeti, če to zahtevajo

- delavski svet organizacije združenega dela,
- sindikalna organizacija organizacije združenega dela,
- poslovodni organ organizacije združenega dela in
- organ samoupravne delavske kontrole organizacije združenega dela v sestavljeni organizaciji ter
- služba družbenega knjigovodstva in družbeni pravobranilec samoupravljanja.

45. člen

Ukrepi za kršitev tega sporazuma so:

- opomin, ki se pošlje vsem organizacijam združenega dela v sestavljeni organizaciji,

— javni opomin, ki se objavi v glasilu Iskra, navede pa se tudi odgovorna oseba. Ukrep sprejme komisija iz 44. člena tega sporazuma z 2/3 večino vseh članov komisije.

Proti izrečenemu ukrepu je dopustna pritožba na delavski svet sestavljene organizacije v 30 dneh od sprejema sklepa o izreku ukrepa.

46. člen

Za vrednotenje zahtevnosti nalog uporabljamo metodologijo, ki jo je izdelala delovna organizacija skupnega pomena Iskra Zorin.

Delovna organizacija Iskra Zorin je s tem sporazumom pooblaščenca za poučevanje metodologije za vrednotenje nalog v sestavljeni organizaciji.

Delovna organizacija skupnega pomena Iskra Zorin je dolžna to metodologijo izpopolnjevati, o vseh spremembah, dopolnitvah ter novih pristopih k uporabi metodologije pa obveščati podpisnike tega sporazuma.

Delovna organizacija skupnega pomena Iskra Zorin nastopa kot strokovni svetovalec na področju vrednotenja zahtevnosti nalog v sestavljeni organizaciji v primerih, ko nastopi dvom ali spor pri uporabi metodologije za vrednotenje nalog v organizacijah združenega dela.

IV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

47. člen

Organizacije združenega dela so dolžne uskladiti določbe svojih samoupravnih splošnih aktov v 5 letih od sklenitve tega sporazuma.

48. člen

Ta sporazum je sklenjen, ko ga z osebnim izjavljanjem na referendumu sprejme večina delavcev v vsaki temeljni organizaciji in enoviti delovni organizaciji, sporazum pa podpišeta pooblaščenca vsake temeljne organizacije oziroma enovite delovne organizacije ter pooblaščenec osnovne organizacije sindikata vsake temeljne organizacije oziroma enovite delovne organizacije.

49. člen

Obvezno tolmačenje tega sporazuma daje delavski svet sestavljene organizacije.

50. člen

Sklenjeni samoupravni sporazum se objavi v glasilu Iskra, veljati pa začne 8 dan po njegovi objavi.

Podpisniki:

VSEBINA

- I. TEMELJNE DOLOČBE
- II. OBLIKOVANJE SREDSTEV SKLADA SKUPNE PORABE
- III. DELITEV SREDSTEV SKUPNE PORABE
- IV. KONČNE DOLOČBE

Osnutek SS o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za skupno porabo

Na podlagi 235. člena Zakona o združenem delu (Uradni list SFRJ št. 53/76) in 51. člena Zakona o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka (Uradni list SFRJ št. 62/77) ter na podlagi 100. člena Samoupravnega sporazuma o združitvi delovnih organizacij v sestavljeno organizacijo združenega dela Iskra SOZD Elektrokovinske industrije, n.sol.o., so delavci z večino vseh glasov v vsaki temeljni organizaciji v sestavi delovne organizacije oziroma enovite delovne organizacije, in sicer:

1. ISKRA — Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko, n.sol.o.,
Kranj, Savska loka 4
Na referendumu dne
2. ISKRA — Industrija elementov za elektroniko, n.sol.o.,
Ljubljana, Stegne 17
Na referendumu dne
3. ISKRA — Industrija avtoelektričnih izdelkov, n.sol.o.,
Nova Gorica, Šempeter pri Gorici, Vrtojbenska 62
Na referendumu dne
4. ISKRA — Industrija za avtomatiko, o.o.,
Ljubljana, Savska c. 3
Na referendumu dne
5. ISKRA — Industrija širokopotrošnih izdelkov, n.sol.o.,
Škofja Loka, Titov trg 3a
Na referendumu dne

6. ISKRA — Industrija kondenzatorjev, n.sol.o.,
Semič, Vrtača 1
Na referendumu dne
7. ISKRA — Industrija baterij Zmaj, n.sol.o.,
Ljubljana, Stegne 23
Na referendumu dne
8. ISKRA — Commerce, n.sol.o.,
Ljubljana, Trg revolucije 3
Na referendumu dne
9. ISKRA — Inštitut za kakovost in metrologijo, p.o.,
Ljubljana, Tržaška 2
Na referendumu dne
10. ISKRA — zavod za organizacijo in informatiko ZORIN, n.sub.o.,
Ljubljana, Trg revolucije 3
Na referendumu dne
11. ISKRA — Industrija sistemov elektronike in zvez, n.sol.o.,
Ljubljana, Stegne 11
Na referendumu dne
12. ISKRA — Invest servis — Vzdrževanje in tehnično upravljanje stavb, p.o.,
Ljubljana, Trg revolucije 3
Na referendumu dne
13. ISKRA — Šolski center, p.o.,
Kranj, Savska loka 2
Na referendumu dne

sklenili naslednji:
SAMOUPRAVNI SPORAZUM
O SKUPNIH OSNOVAH IN MERILIH
ZA DELITEV SREDSTEV ZA SKUPNO PORABO

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Sredstva skupne porabe uporabljamo delavci temeljnih organizacij in drugih organizacij združenega dela za porabo, s katero zadovoljujemo zlasti svoje potrebe glede stanovanjskih razmer, prehrane med delom, rekreacije, kulture ter socialne in druge potrebe delavcev z nižjimi osebnimi dohodki in njihovih družin ali za investicijska vlaganja v objekte skupne porabe.

2. člen

Sredstva za skupno porabo sestavljajo:

Denarna sredstva skupne porabe; sredstva skupne porabe združena z drugimi temeljnimi organizacijami in drugimi organizacijami združenega dela; sredstva skupne porabe, združena v stanovanjski samoupravni interesni skupnosti; sredstva skupne porabe v drugih samoupravnih interesnih skupnostih; druga združena

sredstva skupne porabe; objekti in oprema skupne porabe; terjatve iz sklada skupne porabe.

3. člen

Sredstva sklada skupne porabe oblikujemo iz:
dela dohodka, ki se v skladu z zakonom, z družbenim dogovorom in samoupravnimi sporazumi izloča za stanovanjske potrebe delavcev; dela čistega dohodka, ki se nameni za druge potrebe skupne porabe; sredstev pridobljenih s krediti za namene skupne porabe; sredstva za namene skupne porabe, pridobljenih od drugih; odplačil in obresti posojil danih iz sredstev skupne porabe; drugih sredstev in prihodkov sredstev skupne porabe po veljavnih predpisih.

4. člen

Sredstva skupne porabe oblikujemo in delimo za posamezne namene delavci temeljnih in drugih organizacij združenega dela z letnimi plani.

5. člen

Pri uporabi sredstev skupne porabe imamo vsi delavci ob enakih pogojih enake pravice, s tem, da velja načelo solidarnosti in vzajemnosti z drugimi delavci.

6. člen

Določene pravice do uporabe sredstev skupne porabe imajo tudi učenci poklicnih šol in učenci z učno pogodbo ter študenti in učenci na praksi, upokojenci in ožji družinski člani delavcev.

7. člen

Delavci lahko združimo sredstva za skupno porabo v temeljni organizaciji s sredstvi za skupno porabo, ki jih upravljajo delavci v drugih temeljnih organizacijah, kot tudi s sredstvi, ki jih upravljajo delovni ljudje v krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, da bi zadovoljevali potrebe skupne porabe.

8. člen

Delavci temeljnih organizacij in delovnih skupnosti v delovnih organizacijah združujemo solidarnostna sredstva skupne porabe zlasti za:

- organizirano prehrano med delom,
- najnujnejši obseg planiranih stanovanjskih potreb,
- kritje regresa za letni oddih oziroma organizirani letni oddih,
- nagrade za delo ob upokojitvi.

S samoupravnim sporazumom s katerim se delavci temeljnih organizacij in delovnih skupnosti v delovni organizaciji sporazumemo o združevanju sredstev za skupno porabo določimo:

- da temeljne organizacije, ki dosegajo višji poprečni osebni dohodek na delavca v primerjavi z drugimi temeljnimi organizacijami v delovni organizaciji, iz sredstev skupne porabe solidarnostno združujejo sorazmerno večji del teh sredstev;
- pogoje, kdaj se zmanjša obveznost združevanja sredstev za posamezno temeljno organizacijo;

- pogoje, kdaj je temeljna organizacija oproščena izpolnjevanja obveznosti za združevanje sredstev;
- pogoje, kdaj nastopi pravica do koriščenja solidarnostnih sredstev,
- druge pogoje, pomembne za združevanje sredstev.

9. člen

V sestavljeni organizaciji Iskra delavci temeljnih in drugih organizacij združenega dela krijemo iz solidarnostno združenih sredstev skupne porabe delavcem temeljnih in drugih organizacij združenega dela v sestavljeni organizaciji, ki imajo motnje v poslovanju, s tem sporazumom določen del sredstev skupne porabe.

II. OBLIKOVANJE SREDSTEV SKLADA SKUPNE PORABE

10. člen

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela lahko oblikujemo sredstva sklada skupne porabe tako, da le ta ne presega 100 %-ne višine poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka na zaposlenega v sestavljeni organizaciji Iskra v 9 mesecih preteklega leta, pomnoženega s poprečnim številom delavcev ali po stanju ob koncu preteklega leta, pri čemer bomo zagotovili, da bo poraba sredstev za sklad skupne porabe rasla za 25 % počasneje kot doseženi dohodek, povečan za obračunano amortizacijo.

V tako oblikovana sredstva niso všteta sredstva za:

- regres za letni dopust učencev v gospodarstvu,
- stanovanjsko gradnjo,
- za gradnjo počitniških domov in rekreacijskih objektov ter njihovo vzdrževanje najmanj v višini 100 % izplačanih regresov za letni dopust v tekočem letu,
- preventivno zdravstveno varstvo,
- nagrade ob odhodu v pokoj,
- otroško varstvo,
- humanitarne organizacije,
- pomoč družini delavca, ki je umrl zaradi posledic nezgode pri delu,
- regresiranje prehrane med delom.

11. člen

Če temeljna ali druga organizacija združenega dela ni povečala dohodka na delavca v primerjavi s preteklim letom, dosegla pa je minimalno akumulacijo, ki je enaka višini že obstoječih obveznosti iz akumulacije, lahko delavci v taki temeljni ali drugi organizaciji združenega dela oblikujemo sredstva družbeno dogovorjenega dela sklada skupne porabe največ v višini 75 %-ga poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka na zaposlenega v sestavljeni organizaciji Iskra v 9 mesecih preteklega leta. S tako oblikovanimi sredstvi se zagotovi zlasti regres za letni oddih.

III. DELITEV SREDSTEV SKUPNE PORABE

12. člen

Denarna sredstva skupne porabe uporabljamo za neposredno uporabo ali za vlaganje v objekte in opremo skupne porabe.

Za potrebe skupne porabe delavcev se štejejo:

- stanovanjske potrebe,
- potrebe družbenega standarda,
- kulturne, športne in rekreacijske potrebe,
- solidarnostne pomoči,
- delovni in drugi jubileji,
- druge skupne potrebe.

a) Stanovanjske potrebe

13. člen

Delavci temeljnih in drugih organizacij združenega dela smo dolžni sprejeti merila za dodeljevanje stanovanj v uporabo in stanovanjskih kreditov s samoupravnim splošnim aktom.

Delavci temeljnih organizacij in delovnih skupnostih v delovnih organizacijah lahko sprejemajo skupne osnove in merila za delitev sredstev za kritje stanovanjskih potreb ter združujejo sredstva za skupno reševanje stanovanjskih potreb v delovni organizaciji.

14. člen

Sredstva skupne porabe, ki smo jih namenili za reševanje stanovanjskih potreb so strogo namenska in se ne smejo uporabljati za druge namene.

15. člen

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela bomo v svojih samoupravnih aktih za reševanje stanovanjskih potreb delavcev določili merila zlasti za naslednje kriterije:

stanovanjske razmere pričakovalca; število družinskih članov; delovna doba; dohodek in delovna uspešnost pričakovalca, kadrovske potrebe.

S samoupravnim splošnim aktom za reševanje stanovanjskih potreb bomo določili le tista merila, ki bodo tako opredeljena, da bo vsako arbitriranje izključeno.

16. člen

Kot pogoj za pridobitev stanovanjske pravice na dodeljenem stanovanju bomo v svojih samoupravnih splošnih aktih za reševanje stanovanjskih potreb opredelili lastno finančno udeležbo pričakovalca, v sorazmerju z dohodkom na člana poročne družine.

b) Družbeni standard

17. člen

Iz sredstev skupne porabe delavcem regresiramo toplo prehrano med delom, ne glede na to kako je organizirana, v višini največ 8 %-ov poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka na zaposlenega v sestavljeni organizaciji Iskra v 9 mesecih preteklega leta.

Prehrano med delom regresiramo delavcem, ki delajo poln, skrajšan ali krajši delovni čas od polnega delovnega časa, učencem poklicnih šol in učencem z učno pogodbo ter študentom in učencem na praksi.

18. člen

Regresa za prehrano med delom ni možno izplačevati v gotovini ali v obliki vrednostnih bonov, ki niso namenski za dnevno organiziran obrok med delom.

Le v izjemnih primerih se prehrana med delom regresira tudi delavcem, ki z zdravniškim spričevalom dokažejo, da imajo predpisano dietno prehrano in če take prehrane ni mogoče zagotoviti na delo.

19. člen

Regresa za prehrano v nobenem primeru ni mogoče izplačati v gotovini.

Do regresa za prehrano niso upravičeni delavci in osebe navedene v 2. odstavku 17. člena tega sporazuma za tiste dneve, ko niso na delu, za tiste dni, ko so na službenem potovanju in jim pripada dnevница in za tiste dni, ko delajo na terenu in jim pripada terenski dodatek.

20. člen

Del sredstev skupne porabe namenjenih za družbeni standard, lahko delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela razporedimo zlasti za:

- gradnjo oziroma nakup počitniških in rekreacijskih objektov skupaj z delavci drugih delovnih organizacij v sestavljeni organizaciji Iskra,
- za vzdrževanje lastnih in skupnih počitniških in rekreacijskih objektov,
- za nadomestila dela stroškov letnega oddiha delavcev.

21. člen

Regres za organiziran letni oddih delavcev izven kraja stalnega bivališča je namenjen za nadomestilo stroškov za letni oddih v prvi vrsti tistim delavcem, ki sami brez solidarnostno združenih sredstev, ne morejo kriti teh stroškov.

22. člen

Delavci temeljnih organizacij in delovnih skupnosti določimo osnove in merila za delitev regresa v svojih samoupravnih splošnih aktih v skladu s skupnimi osnovami in merili za delitev regresa za letni oddih sprejetimi v delovni organizaciji v kateri smo združeni.

23. člen

Pri določanju osnov in meril za delitev regresa za letni oddih delavci upoštevamo zlasti:

- gospodarsko-socialni položaj delavca in njegove družine,
- stopnjo težavnosti delovnih razmer v katerih delavec dela,
- rezultate dela delavca,
- zdravstveno stanje,
- dolžino dopusta.

24. člen

V samoupravnih splošnih aktih delavci določimo način, kako bomo ugotavljali namensko porabo regresa za letni oddih. V samoupravnih splošnih aktih se delavci lahko sporazumemo o višini osebnega dohodka oziroma dohodka na družinskega člana, nad katero delavcem glede na njihovo ekonomsko

stanje ne pripada regres za letni oddih, zlasti v tistih aktih, ki določajo skupne osnove in merila za delitev regresa za letni oddih za primer, da se regres za letni oddih izplača iz solidarnostno združenih sredstev za skupno porabo v delovni organizaciji.

25. člen

Regresa za letni oddih ni dopustno deliti vsem delavcem v enakem znesku. Delavec je upravičen do regresa za letni oddih potem, ko pridobi pravico do izrabe letnega dopusta in to v tisti temeljni ali drugi organizaciji združenega dela, v kateri je izbral letni dopust.

Regres za letni oddih gre tudi učencem poklicnih šol.

26. člen

Sredstva regresa oblikujemo v višini najmanj 30 %-ov in največ 45 %-ov od povprečnega mesečnega neto osebnega dohodka na zaposlenega v sestavljeni organizaciji Iskra v 9 mesecih preteklega leta. Tako oblikovana sredstva se povečajo za morebitne obvezne dajatve v oblikovanih sredstvih regresa za letni dopust je všteto tudi regresiranje oskrbnega dne.

27. člen

Če delavci temeljne ali druge organizacije združenega dela, ki je dosegla minimalni poslovni uspeh po 11. členu tega sporazuma ali manjšega, ne moremo sami ali s solidarnostno združenih sredstev skupne porabe v delovni organizaciji oblikovati sredstva regresa za letni oddih v minimalni višini iz 26. člena tega sporazuma, se sredstva do te višine zagotovijo iz solidarnostno združenih sredstev skupne porabe v sestavljeni organizaciji Iskra.

c) Kultura, šport in rekreacija

28. člen

Za kulturne, športne, rekreacijske in druge podobne potrebe (proslave, jubileji organizacij združenega dela) v temeljni, delovni in sestavljeni organizaciji Iskra določijo delavci ustrezna sredstva, v zvezi s samoupravnimi splošnimi akti s planom.

Sredstva iz prejšnjega odstavka se v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela uporabljajo neposredno, v skladu z namenom iz samoupravnega splošnega akta v delovni oziroma sestavljeni organizaciji ali pa se dodeljuje sindikalnim, športnim in drugim družbeno-političnim organizacijam za posebne namene v obliki dotacij.

d) Solidarnostne pomoči

29. člen

Del sredstev skupne porabe namenjamo za solidarnostne pomoči, ki so:

- pomoč družini delavca, ki je umrl,
- ob smrti v ožji družini in v primeru daljše bolezni delavca,
- enkratna pomoč ob elementarnih nesrečah ali požarih, ki so prizadeli delavca in njegovo družino,
- enkratne letne obdaritve upokojencev,
- pomoč upokojencu, ki živi v slabih socialnih razmerah,

- pomoč drugim organizacijam združenega dela, družbeno političnim organizacijam in skupnostim ob elementarnih nesrečah,
- druge solidarnostne pomoči.

Predlog za solidarnostno pomoč, razen v primeru iz prve alineje prejšnjega odstavka, poda osnovna organizacija sindikata.

30. člen

Denarna pomoč, ki jo izplačamo družini umrlega delavca, je enaka višini nagrade delavca ob upokojitvi.

Če je delavec umrl za posledicami nezgode pri delu, se izplača ožji družini še razlika v višini pogrebnih stroškov po računu pristojne organizacije in zneski, ki jih v ta namen priznava skupnost zdravstvenega varstva po samoupravnem sporazumu. V drugih primerih sme znašati denarna pomoč največ en poprečni mesečni neto osebni dohodek na zaposlenega v sestavljeni organizaciji Iskra v preteklem letu.

e) Nagrade za delo ob odhodu v pokoj in jubilejne nagrade

31. člen

Če delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela v svojih samoupravnih aktih predvidijo izplačilo nagrad delavcem ob odhodu v pokoj, pa teh nagrad zaradi motenj v poslovanju ne morejo izplačati, se iz solidarnostno združenih sredstev skupne porabe v sestavljeni organizaciji Iskra zagotovi izplačilo nagrad, in sicer:

- za 10 let delovne dobe v sestavljeni organizaciji Iskra — en poprečni neto osebni dohodek na zaposlenega v sestavljeni organizaciji Iskra,
- za 10—20 let delovne dobe v sestavljeni organizaciji Iskra — dva poprečna neto osebna dohodka na zaposlenega v sestavljeni organizaciji Iskra,
- za več kot 20 let delovne dobe v sestavljeni organizaciji Iskra — tri osebne poprečne neto osebne dohodke na zaposlenega v sestavljeni organizaciji Iskra.

Tako oblikovana sredstva se povečajo za obvezne dajatve.

32. člen

Če delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela v svojih samoupravnih aktih predvidijo izplačilo denarnih nagrad ob delovnih jubilejih, pa teh nagrad zaradi motenj v poslovanju ne morejo izplačati, se iz solidarnostno združenih sredstev skupne porabe v sestavljeni organizaciji Iskra zagotovi izplačilo nagrad, in sicer:

- za 10 let delovne dobe v sestavljeni organizaciji Iskra — do 60 %,
 - za 20 let delovne dobe v sestavljeni organizaciji Iskra — do 90 %,
 - za več kot 20 let delovne dobe v sestavljeni organizaciji Iskra — do 120 %
- poprečnega mesečnega neto osebnega dohodka na zaposlenega v sestavljeni organizaciji Iskra v preteklem letu, v višini, ki jo določajo merila v samoupravnem splošnem aktu te temeljne ali druge organizacije združenega dela.

33. člen

Za določitev nagrad iz 30. in 31. člena tega sporazuma se upošteva zavarovalna doba vpisana v delovno knjižico.

Pravico do jubilejne nagrade imajo tudi tisti delavci, ki bi sicer v koledarskem letu dosegli določeno zavarovalno dobo v sestavljeni organizaciji Iskra (10, 20, 30 let), pa so se pred tem upokojili.

f) Druge potrebe

34. člen

Iz sredstev skupne porabe lahko krijemo tudi druge potrebe delavcev, kot so preventivni zdravstveni ukrepi, delo družbeno političnih organizacij, zavarovanja delavcev zoper nesreče pri delu. Sredstva za take namene določimo z letnim planom, v nepredvidenih nujnih primerih pa tudi med letom.

IV. KONČNE DOLOČBE

35. člen

Ta sporazum prične veljati osmi dan po njegovi objavi v glasilu Iskra, uporablja pa se ga od dalje.

36. člen

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela smo dolžni uskladiti svoje samoupravne akte z določbami tega sporazuma najpozneje v 12. mesecih od njegovega sprejema.

K A Z A L O

- I. SPLOŠNE DOLOČBE
- II. ORGANIZACIJA IN POSTOPEK
- III. DOLOČANJE NADOMESTILA ZA USTVARJALNO DELO
- IV. REŠEVANJE SPOROV
- V. KONČNE DOLOČBE

Osnutek SS o spodbujanju in vrednotenju ustvarjalnega dela

Na podlagi 130. člena Zakona o združenem delu (Uradni list SFRJ št. 53/76) in 100. člena Samoupravnega sporazuma o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela Iskra so delavci temeljnih organizacij in enovitih delovnih organizacij združenih v sestavljeno organizacijo Iskra Elektrokovinska industrija, n.sol.o., Ljubljana in sicer:

1. ISKRA — Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko, n.sol.o.,
Kranj, Savska loka 4
Na referendumu dne
2. ISKRA — Industrija elementov za elektroniko, n.sol.o.,
Ljubljana, Stegne 17
Na referendumu dne
3. ISKRA — Industrija avtoelektričnih izdelkov, n.sol.o.,
Nova Gorica, Šempeter pri Gorici, Vrtojbenska 62
Na referendumu dne
4. ISKRA — Industrija za avtomatiko, o.o.,
Ljubljana, Savska c. 3
Na referendumu dne
5. ISKRA — Industrija širokopotrošnih izdelkov, n.sol.o.,
Škofja Loka, Titov trg 3a
Na referendumu dne
6. ISKRA — Industrija kondenzatorjev, n.sol.o.,
Semič, Vrtača 1
Na referendumu dne

7. ISKRA — Industrija baterij Zmaj, n.sol.o.,
Ljubljana, Stegne 23
Na referendumu dne
8. ISKRA — Commerce, n.sol.o.,
Ljubljana, Trg revolucije 3
Na referendumu dne
9. ISKRA — Inštitut za kakovost in metrologijo, p.o.
Ljubljana, Tržaška 2
Na referendumu dne
10. ISKRA — Zavod za organizacijo in informatiko ZORIN, n.sub. o.,
Ljubljana, Trg revolucije 3
Na referendumu dne
11. ISKRA — Industrija sistemov elektronike in zvez, n.sol.o.,
Ljubljana, Stegne 11
Na referendumu dne
12. ISKRA — Invest servis — Vzdrževanje in tehnično upravljanje stavb,
p.o.,
Ljubljana, Trg revolucije 3
Na referendumu dne
13. ISKRA — Šolski center, p.o.,
Kranj, Savska loka 2
Na referendumu dne

sklenili naslednji:
SAMOUPRAVNI SPORAZUM
O SPODBUJANJU IN VREDNOTENJU USTVARJALNEGA DELA

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Delavci temeljnih organizacij in drugih organizacij združenega dela (v nadaljevanju temeljnih organizacij) v sestavljeni organizaciji smo spoznali kot nujnost, da pospešujemo razvoj tehnologije, organizacije dela, učinkovitejše znanstveno raziskovalno delo, boljše gospodarjenje, povečanje produktivnosti, povečanje varnosti pri delu in izboljšanje delovnega in bivalnega okolja.

2. člen

S tem sporazumom se urejajo skupne osnove za pogoje, postopek, določanje nadomestila in priznanja ustvarjalcem in medsebojne pravice in obveznosti ustvarjalcev in temeljnih organizacij ter druga vprašanja s področja ustvarjalnega dela.

Ustvarjalec je delavec, ki z ustvarjalnim delom v smislu tega sporazuma prispeva k povečanju dohodka temeljne organizacije.

3. člen

Ustvarjalno delo v smislu tega sporazuma je tisti prispevek delavca, ki po ustvarjalnosti presega njegovo delo in naloge, določene v razvidu nalog ter v programu dela. Ustvarjalno delo pa pomeni tudi tisto delo, ki je doseženo poleg rednega dela ali na drugih področjih dela in prinaša novosti, ki se kažejo v povečanju dohodka ali nematerialnih koristi, ki se jih lahko oceni in izrazi kot rezultat.

Za ustvarjalno delo v smislu prvega odstavka se štejejo izumi, tehnične izboljšave, koristni in umestni predlogi ter druge ideje in rešitve.

Ustvarjalno delo razumemo kot prispevek kateregakoli delavca k izboljšanju organizacije dela, poslovanja in delitve, boljšem izkoriščanju naravnih, tehničnih, delovnih in kadrovskih zmogljivosti, ekonomiji delovnega predmeta, humanizaciji dela in prevozu ljudi in materiala, administrativnega poslovanja, možnosti za transport in prevoz ljudi in materiala, administrativnega poslovanja, izboljšanju pogojev uskladiščenja in organizaciji izkoriščanja materiala, izboljšanju vseh oblik obveščanja, izboljšanju sedanjih in iskanju novih proizvodov itd.

4. člen

Pravica in dolžnost vsakega delavca je, da z ustvarjalnim delom prispeva k boljšemu gospodarjenju in racionalnejšemu izkoriščanju sredstev reprodukcije.

Vsakdo ima pravico, da je njegov ustvarjalni prispevek obravnavan v smislu tega sporazuma in sporazuma, ki je sprejet v njegovi delovni organizaciji ali njegovi temeljni organizaciji.

5. člen

Določila tega sporazuma veljajo tudi za ustvarjalce, ki so prijaviili svoj prispevek na natečaj za rešitev določenega problema.

Nagrade, ki jih zagotavlja natečaj, se izplačujejo neodvisno od nadomestila za ustvarjalno delo po določenih tega sporazuma.

II. ORGANIZACIJA IN POSTOPEK

6. člen

Organi upravljanja, poslovodni organi in drugi odgovorni delavci so dolžni podpirati razvoj in pospeševanje ustvarjalnosti ter varovati pravice ustvarjalcev.

7. člen

V postopku obravnavanja prispevkov sodelujejo:

- organizator za ustvarjalno delo,
- poslovodni organ,
- komisija za ustvarjalno delo,
- delavski svet.

8. člen

Organizator za ustvarjalno delo opravlja organizacijsko-tehnična strokovna dela pri organiziranju ustvarjalne dejavnosti in v postopku obravnavanja prispevkov, zlasti pa:

- spremlja, načrtuje in razvija organizacijo ustvarjalnega dela,
- vodi informacijski sistem o obstoječih poslovno proizvodnih problemih,

- sprejema in evidentira prijave ter organizira in vodi postopek obravnavanja prispevkov,
- vodi ustrezno dokumentacijo in arhiv,
- opozarja sodelujoče organe na nepravilnosti v postopku,
- komunicira z ustrezno službo v sozdu Iskra.

Organizator za ustvarjalno delo lahko opravlja delo za več temeljnih organizacij v okviru delovne organizacije.

9. člen

Strokovne službe po potrebi ocenjujejo prispevke z gospodarskega, tehničnega, organizacijskega in sorodnega vidika, ter dajejo mnenje o tem, ali prispevek izpolnjuje pogoje tega sporazuma in o vrsti in obsegu zaščite prispevka.

10. člen

Poslovodni organ daje mnenje o možnostih vključitve prispevka v plan in proizvodni program temeljne organizacije ter je odgovoren za realizacijo sprejetih ustvarjalnih prispevkov.

11. člen

Komisijo za ustvarjalno delo imenuje delavski svet. Naloga komisije je, da na osnovi zbrane dokumentacije izdela predlog delavskemu svetu ter da vzpodbuja akcije za pospeševanje ustvarjalnega dela.

Ustvarjalec ima pravico, da se udeleži seje, na kateri komisija obravnava njegov prispevek.

12. člen

Delavski svet odloča o predlogih komisije za ustvarjalno delo na način in v mejah pooblastil, ki jih določajo Statut in drugi samoupravni splošni akti.

V primeru, da znaša predvideno nadomestilo za ustvarjalni prispevek manj kot je povprečen osebni dohodek v sozdu Iskra, lahko delavski svet pooblasti komisijo, da samostojno odloča o predlogu.

13. člen

Ustvarjalec ali skupina ustvarjalcev odda ustrezno dokumentiran prispevek organizatorju, ki potrdi prejem.

Pod ustrezno dokumentiranim prispevkom se razume dokument, ki vsebuje:

- kratek stvarni naslov prispevka,
- področje uporabe,
- opis namena oz. kakšen problem rešuje,
- če je možno, opis že znanih rešitev in navedbo prednosti pred že znanimi rešitvami,
- podroben opis prispevka z eventuelnimi risbami,
- če je možno, podatke o predvidenih gospodarskih učinkih, tržnih možnostih ipd.
- ime, priimek, naslov ustvarjalca oz. ustvarjalcev ter področje dela,
- izjavo, da je prispevek rezultat lastnega dela,
- izjavo o deležu ustvarjalnega dela posameznih ustvarjalcev, če je sodelovalo več ustvarjalcev.

V kolikor prispevek ni ustrezno dokumentiran, organizator od ustvarjalca nemudoma zahteva dopolnitev. Organizator je dolžan ustvarjalcu nuditi pomoč pri dokumentiranju prispevka.

14. člen

Organizator posreduje urejeno dokumentacijo po potrebi strokovnim službam v oceno. Na osnovi mnenj in ocen strokovnih služb in poslovnega organa izdelava osnutek predloga za komisijo. Komisija sklepa o predlogu za delavski svet. S predlogom delavskega sveta se seznani tudi ustvarjalec, ki lahko poda dodatne predloge in pojasnila.

Predlog vsebuje zlasti: oceno o izpolnjevanju pogojev iz člena 3 tega sporazuma, oceno gospodarske ali drugačne smotrnosti prispevka, rok za realizacijo prispevka, modalitete izplačila nadomestila ustvarjalcu, čuvanje poslovne tajne oziroma pravno zaščito.

15. člen

Ustvarjalec in temeljna organizacija sta dolžna čuvati ustvarjalni prispevek kot poslovno tajno do ustrezne odločitve delavskega sveta, za predloge, ki se patentirajo pa do patentne prijave.

16. člen

Ustvarjalec je dolžan nuditi strokovno pomoč pri realizaciji sprejetega prispevka.

17. člen

Ustvarjalec je dolžan oddati ustrezno dokumentiran prispevek organizatorju najkasneje v enem letu od pričetka uporabe prispevka, sicer izgubi pravice iz tega sporazuma. Pravice ustvarjalca do nadomestila zastarajo v treh letih.

18. člen

Delavski svet odloči o predlogu komisije s sklepom. Sklep se posreduje ustvarjalcu, ki lahko na sklep v roku 30 dni vloži zahtevo za varstvo pravice. Po dokončni veljavnosti sklepa se ustvarjalcu izplača nadomestilo.

19. člen

Če se v temeljni organizaciji odloči, da se prispevek pravno zaščiti, začne organizator postopek zaščite pri ustrezni inštituciji direktno ali s posredovanjem strokovni službi v Iskri.

Pod pravno zaščito se razume prijavo patentov in znakov razlikovanja.

Zaščita je na ime Iskra sozd Elektrovinske industrije n.s.o., Ljubljana, temeljna organizacija pa zadrži pravico razpolaganja.

20. člen

V primeru, da temeljna organizacija ne uveljavlja pravice pravne zaščite prispevka, bodisi da se ji je odrekel oziroma iz drugih zakonitih razlogov, lahko ustvarjalec sam pravno zaščiti svoj prispevek, pri čemer pa temeljna organizacija obdrži pravico izkoriščanja ne glede na teritorij.

Enako velja za že uveljavljeno pravno zaščito, ki se ji temeljna organizacija odreče naknadno.

III. DOLOČANJE NADOMESTILA ZA USTVARJALNO DELO

21. člen

Pravico do nadomestila ima vsak delavec, ki z ustvarjalnim delom v smislu tega sporazuma prispeva k povečanju dohodka temeljne organizacije.

S samoupravnim splošnim aktom o razporejanju čistega dohodka se določi višino sredstev, ki so ustvarjena z ustvarjalnim delom in ki se razporedijo za izplačila osebnega dohodka.

22. člen

Prispevek delavca na podlagi ustvarjalnega dela bomo ugotavljali na osnovi rezultatov njegovega dela, izraženih v doseženih učinkih v poslovanju oziroma povečanju dohodka temeljne organizacije, zlasti pa na osnovi povečanja produktivnosti in izboljšanja kakovosti dela, povečanja rentabilnosti in gospodarnosti z boljšo in učinkovitejšo uporabo delovnih sredstev in smotrnejšim izkoriščanjem naravnih virov.

23. člen

Nadomestilo ustvarjalcu za njegov prispevek izplača vedno tista organizacija združenega dela, v kateri nastaja povečan dohodek, ne glede na to, s katero organizacijo ustvarjalec združuje svoje delo.

Če uporablja ustvarjalni prispevek več organizacij združenega dela, plačujejo posebno nadomestilo ustvarjalcu vse soudeležene organizacije v razmerju kot se jim poveča dohodek.

24. člen

Ustvarjalcu pripada enkratni znesek kot nadomestilo za materialne stroške, ki jih je imel s svojim prispevkom. Nadomestilo za materialne stroške se lahko ustvarjalcu izplača takoj, ko je prispevek sprejet.

25. člen

Povečanje dohodka kot rezultat ustvarjalnega dela se ugotavlja ob zaključku obračunskih obdobj. Ustvarjalcu se izplačuje nadomestilo ob vsakoletni ugotovitvi povečanega dohodka.

Povečanje dohodka ugotavlja strokovna služba in je razlika med dohodkom, doseženim po rezultatu ustvarjalnega dela in dohodkom pred posegom.

26. člen

Posebno nadomestilo določamo po naslednji formuli:

$$PN = PN_o \times f_u$$

PN = posebno nadomestilo,
 PN_o = osnovna vrednost nadomestila,
 f_u = faktor ustvarjalnosti.

Faktor ustvarjalnosti korigira osnovno vrednost nadomestila glede na okoliščine, v katerih je delavec ustvarjalni prispevek oblikoval (pri rednem delu, izven rednega dela), ter glede na stopnjo novosti ustvarjalnega prispevka. Z njim priznavamo sodelovanje drugih delavcev, ki so s svojim minulim delom omogočili rešitev določenega problema.

Primeri osnovne vrednosti nadomestila in tabela faktorja ustvarjalnosti sta v prilogi tega samoupravnega sporazuma. Obe tabeli določijo temeljne organizacije v svojem pravilniku o spodbujanju in vrednotenju ustvarjalnega dela.

Minimalna vrednost posebnega nadomestila, obračunanega na eno leto, je enaka 10 % povprečnega dohodka v sozdu Iskra za preteklo leto.

27. člen

Kadar se rezultati ustvarjalnega dela ne dajo izraziti s povečanjem dohodka ali pa ga ne moremo izračunati, pripada ustvarjalcu enkratna nagrada, ki jo izračunamo po naslednji formuli:

$$N = \text{NOD} \times f_v \times f_u$$

N = nagrada za ustvarjalno delo

NOD = poprečni neto osebni dohodek v sozdu Iskra v preteklem letu

f_v = faktor vplivnosti

f_u = faktor ustvarjalnosti (iz 26. člena)

Pri določanju faktorja vplivnosti upoštevajo temeljne organizacije vpliv ustvarjalnega dela.

Vzorec tabel za razlikovalni faktor in faktor vplivnosti sta v prilogi tega samoupravnega sporazuma. Lastno tabelo določijo temeljne organizacije s svojim pravilnikom.

28. člen

Poleg posebnih nadomestil in nagrad lahko samoupravni organi odobrijo ustvarjalcem, katerih prispevek je bil posebno ploden, še druge oblike priznanj, kot na primer: izredni plačan dopust, podelitev štipendije za reden ali izreden študij, odobritev potovanja v študijske namene itd., če tako dopuščajo drugi samoupravni splošni akti, ki urejajo delovna razmerja delavcev.

29. člen

Za ustvarjalca, ki odda dokumentiran prispevek v obravnavo, lahko komisija predlaga enkratno nagrado v višini največ do 20 % poprečnega osebnega dohodka v sozdu Iskra za preteklo leto, za vzpodbudo, ne glede na to, da se njegov prispevek v danih pogojih ne more izkoristiti.

Ustvarjalci, ki so se s svojim ustvarjalnim delom posebno izkazali, lahko na pobudo komisije za ustvarjalno delo dobijo družbena in moralna priznanja, kot so razna odlikovanja, objave v glasilu Iskra ipd.

IV. REŠEVANJE SPOROV

30. člen

V primeru nespoštovanja določil tega samoupravnega sporazuma in na zahtevo ustvarjalca ali drugega prizadetega razpravljajo in odločajo o rešitvah pristojni organi v temeljni organizaciji.

31. člen

Delavci smo sporazumni, da lahko spore s področja ustvarjalnega dela pred obravnavo na pristojnem sodišču rešuje arbitražna komisija v delovni organizaciji.

V. KONČNE DOLOČBE

32. člen

Ta sporazum nadomesti samoupravni sporazum o inovacijah v sozdu Iskra.

33. člen

Ta sporazum je sklenjen, ko ga z osebnim izjavljanjem na referendumu sprejme večina vseh delavcev v vsaki temeljni organizaciji.

Sporazum podpišejo pooblaščen delavci temeljnih organizacij in predstavniki sindikalne organizacije v sestavljeni organizaciji.

34. člen

Temeljne organizacije so dolžne uskladiti določbe svojih in skupnih samoupravnih splošnih aktov s tem sporazumom v roku 12 mesecev od dneva sklenitve tega sporazuma.

35. člen

Ta sporazum začne veljati v 8 dneh po objavi v časopisu Iskra, uporablja pa se od dne

PRILOGA K SAMOUPRAVNEMU SPORAZUMU O SPODBU- JANJU IN VREDNOTENJU USTVARJALNEGA DELA

Priložene tabele vsebujejo zgornjo mejo vrednosti posameznih parametrov za izračun posebnega nadomestila oziroma enkratne nagrade. Delavci temeljnih organizacij se lahko pri oblikovanju lastnih tabel odločajo za dane ali nižje vrednosti.

I. Primer tabele osnovnih vrednosti nadomestila (PN_0).

Priloga k 26. členu:

Povečan dohodek (letna vrednost)	Osnovna vrednost nadomestila (PN_0)
do - 5,000	25 %
5,001 - 25,000	1,250 + 20 % razlike nad 5,000
25,001 - 50,000	5,250 + 15 % razlike nad 25,000
50,001 - 100,000	9,000 + 11 % razlike nad 50,000
100,001 - 200,000	14,500 + 8 % razlike nad 100,000
200,001 - 500,000	22,500 + 6 % razlike nad 200,000
500,001 - 1,000,000	40,500 + 4 % razlike nad 500,000
nad 1,000,001	60,500 + 3 % razlike nad 1,000,000

II. Primer tabele faktorja ustvarjalnosti (f_u)

Priloga k 26. členu:

Okoliščine	Stopnja novosti		
	znana rešitev	izvima rešitev	popolnoma nova rešitev
pri rednem delu	0	0,3	1
poleg rednega dela	0,2	0,4	1,1
na drugih področjih dela	0,3	0,5	1,2

Stopnja novosti:**Znana rešitev:**

Pod to stopnjo razumemo uvedbo že znanih poslovno proizvodnih rešitev, bodisi, da so preneseni iz organizacij združenega dela v Iskri in drugih, iz strokovne literature ali iz drugim virov.

Izvirna rešitev:

Nov način uporabe že znanih postopkov, izboljšanje postopkov, strojev in naprav z izvirnimi rešitvami in znanimi predmeti.

Popolnoma nova rešitev:

Doslej še neznana rešitev tehničnih problemov, ki morajo izpolnjevati pogoje za pridobitev patenta oziroma, da ta rešitev v splošni in specifični tehnologiji še ni poznana in da se še ne uporablja.

Okoliščine:**Pri rednem delu:**

Ustvarjalec je dosegel izboljšavo v okviru svojih rednih delovnih zadolžitev.

Poleg rednega dela:

Ustvarjalec je dosegel izboljšavo izven okvira rednih delovnih nalog.

Na drugih področjih dela:

Ustvarjalec je dosegel izboljšavo na drugem delovnem oziroma strokovnem področju.

III. Primer tabele faktorja vplivnosti (f_v)

Priloga k 27. členu:

Vpliv	Opis vpliva	Vrednost f_v
majhen	ustvarjalni prispevek je uporabljen, vendar njegov učinek za delovno organizacijo nima bistvenega pomena	1
srednji	delovna organizacija je tako izboljšavo dalj časa pogrešala Izboljšava ima vpliv na širše področje dela	3
velik	za delovno organizacijo je izboljšava izrednega pomena ali daje organizaciji poseben ugled	5

Kooperacija v proizvodnji telefonskih aparatov

Pred tremi leti so se sestali strokovnjaki ministrstva za elektroniko SSSR in Iskre v pogledu realizacije kooperacijske proizvodnje telefonskih aparatov z elektronskimi številčniki in pomnilniki (memorijo) zaradi možnosti programiranja 32 osemestnih telefonskih naročnikov. Za realizacijo ideje je bilo dovolj posluha na obeh straneh, zato so se že v prvem letu sodelovanja porodili ugodni rezultati — prvi vzorci skupno izdelanih aparatov.

V naslednjem letu je prišlo do prve komercialne menjave. Iskra je v SZ dobavila več kot 10.000 telefonskih aparatov, posebej prilagojenih za vgradnjo elektronskih številčnikov in pomnilnikov, poleg tega pa nabavila določeno količino elektronskih številčnikov za vgradnjo le-teh v Jugoslaviji. V teku leta so bili opravljeni še vsi nadaljnji nujni preizkusi in popravki, o tehnični zrelosti skupno izdelanih aparatov pa nas dokazljivo prepričuje test ZJPTT o možnosti vključevanja

takih telefonskih aparatov v jugoslovansko pošto mrežo.

Danes podpisujemo pogodbo o dobavi 50.000 posebnih telefonskih aparatov partnerjem iz SZ in protidobavi elektronskih številčnikov ter katodnih cevi. S tem bo dana možnost skupnega razvoja telefonskega aparata z elektronskim številčnikom in pomnilnikom ter njegove predstavitve v praksi v večjem obsegu, kar bo vzpodbudilo nadaljnji razvoj in uvajanje aparatov na trgu.

Torej je znanstveno-tehnično sodelovanje strokovnjakov obeh držav dalo dobre rezultate, nadaljevanje sodelovanja na isti osnovi pa daje možnost izpopolnjevanja osvojenih modelov ter uvajanja novosti.

Za telefonske aparate posebne izvedbe in elektronske številčnike bomo podpisali pogodbo s firmo ELEKTRONORGTEHNIKA, za katodne cevi pa s TEHNOINTORGOM.

L. Kuhar

Servisiranje na poti v lepšo bodočnost

V odgovor na mnenja, ki so nam jih sogovorniki v Beogradu posredovali, je bil v Ljubljani na pobudo direktorja TOZD Servisa DO Iskre Commerce Mira Stegnarja sklican sestanek vseh, ki med široko potrošnjo in TOZD Servisu vplivajo na problematiko servisiranja. Na sestanku se je zbralo kar 18 ljudi, naj naštejemo samo nekatere — vodja pogodbenih servisne mreže IC, vodja servisov v Beogradu, vodja servisa Zagreb, vodja servisa Sarajevo, prisostvovali pa so tudi predstavniki temeljnih organizacij DO Široka potrošnja, vodja beograjske filijale Iskre Commerce, glavni direktor DO Široka potrošnja in direktor prodajne TOZD te Delovne organizacije.

Že sam sestav udeležencev je obetala, da bodo rezultati sestanka uspešni, kajti pokazalo se je, da mnenja iz našega beograjskega zapisa niso bila brez podlage. Naj strnemo osnovno problematiko:

Pred nedavnim smo priobčili zapis o okrogli mizi, ki smo jo ob srečanju s prodajalci Iskrinih širokopotrošnih izdelkov pripravili v Beogradu. V zapisu je bila poudarjena zlasti ena slaba plat — servis. Slabe servisne usluge, nerešena vprašanja okrog servisiranja izdelkov v trgovinah itd. Vse z enim samim zaključkom — brez boljšega servisa tudi boljše prodaje ne bo moč uresničiti.

Servis ni tak, kot bi lahko bil iz več vzrokov. Proizvodnja in prodaja sicer priznava servisu propagandno vlogo, vendar pa ga zato ne plačujeta. Prodajni kanali širokopotrošnih izdelkov obljublajo zadostne servisne akcije, ni pa dogovorjeno pokrivanje teh stroškov. Svoj delež za težave pri servisiranju ima tudi trgovina. Prodajalci niso seznanjeni z organizacijskimi predpisi o manipulaciji z vrnjenim blagom v garancijski dobi DO Široka potrošnja. Drugače povedano to pomeni, da ne vedo — ali kot je pokazala razprava, nočejo vedeti — kaj se servisira v trgovini in kaj v delavnici. Zlasti v Srbiji se je razpasel „običaj“, s da prodajalci ne potrjujejo garancijskih listov.

Nerešeno je tudi vprašanje mehaniko poškodovanih ali nekompletnih izdelkov v trgovinah. Pravzaprav ne v celoti, saj je organizacijski predpis jasn — vendar prodajalci zahtevajo drugačnega.

Servisi s svojim avtoparkom in opremo niso v stanju takoj izpolniti želja trgovcev, zaradi pomanjkanja določenih rezervnih delov (to poglavje sodi že skoraj v zgodovino, saj proizvajalci v zadnjem času skrbneje dobavljajo rezervne dele) pa so prisiljeni tudi v improvizirane rešitve.

Že v začetku razprave se je izkazalo, da je osnovna težava ne v pomanjkanju dokumentov, ki bi urejali medsebojne odnose med proizvajalci, prodajalci in servisom (s TOZD so sklenjeni osnovni sporazumi, odnose pa urejujejo tudi organizacijski predpisi) temveč v očitni zastarelosti le-teh. Sporazumi torej so, vendar ne za obe strani zadovoljivi — za vse tri strani pravzaprav. Eno od osnovnih načel, iz katerih sporazumi izvirajo je, da se v trgovinah popravljajo le večji širokopotrošni izdelki — namizni televizorji, štedilniki, večje peči itd. Vsi manjši izdelki se popravljajo izključno v servisnih delavnicah — takšno stališče pa je že nekaj časa jabolko spora med servisom in končno prodajo. Navajamo samo primer — serviser, ki pride v trgovino popravljat pokvarjen TV aparat ne „sme“ popraviti še nekaj pokvarjenih fenov, ker mu nihče ne plača stroškov, oz. dnevnice. Trgovina pa istočasno vztraja, da izdelke popravljajo v trgovinah. Kdo je pravzaprav kriv, da trgovci naletijo na gluha ušesa? Na

sestanku se je izkazalo, da so to togi organizacijski predpisi in prešibko dogovarjanje med servisom in proizvajalci. Zlasti za slednje je razprava pokazala, da vrsta problemov izvira zgolj iz preozkega dogovarjanja, da pa nevednosti še zdaleč niso neresljive — še zlasti ob dobri volji obeh strani ne!

Stališče Široke potrošnje je najboljše izrazil glavni direktor Široke potrošnje Simon Primožič: „Presenetljivo je pravzaprav, da so odnosi po tolikih letih sodelovanja še vedno neprecizirani. Razvojni načrti Široke potrošnje niso uresničljivi brez primernih servisnih storitev, nikakor pa ni stališče Široke potrošnje, da bi na račun srednjeročnih in dolgoročnih ciljev v sedanjem času trpel kupec. Dobra osnova, da takšni sestanki v bodočnosti ne bodo potrebni, je lahko edino pretehtano izdelan skupni srednjeročni in dolgoročni načrt, vsi sedanji problemi pa se z dobro voljo lahko razrešijo v zelo kratkem času“.

Široka potrošnja pa seveda namerava še nekaj — ob sedanjih 50 milijonih dinarjev letnih servisnih stroškov želi v prvi vrsti dvigniti kvaliteto svojih izdelkov, da cene servisnih posegov v bodočem obdobju ne bi naraščale v skladu s širjenjem proizvodnega obsega. Vsakršen prihranek pri stroških garancijskega servisiranja bi seveda še kako hitro našel primernejše mesto v TOZD!

Ugotovitve, da servis predstavlja izredno pomembno tržno funkcijo, niso nove, isti datum pa imajo tudi trditve, da Iskra v izgradnjo servisne mreže premalo vlagala. Po besedah vodje filijale IC v Beogradu Dragoljuba Vukovića, so posledice na dlani. Slaba tehnična opremljenost delavnic, neustrezno stimuliranje serviserjev — obenem pa je Iskra navzven najbolj poznana prav po širokopotrošnih izdelkih. Po njegovih besedah bo član komisije, lastnik Iskrinega fena, glasoval za nakup Iskrinega profesionalnega programa. Pod pogojem, da bo fen deloval in da bo servisni poseg, če bo potreben — kvaliteten.

Zaključki sestanka so izhajali iz spoznanja, da je sedanje stanje rezultat 20-letnega dela in da ga seveda ni moč popraviti čez noč. Široka potrošnja je pripravljena sovlagati v razširitev servisne mreže, za njeno posodabljanje

(Nadaljevanje na 6. strani)

JANKU VALJAVCU V SPOMIN

Toka časa ni moč prestreči, še manj pa iz njega izločiti neprijetne trenutke — boleči so, kruti, neprijetni...

Takšno je bilo tudi zadnje slovo od tebe, dragi Janko. Cesta je pretrgala niti tvojega mladega življenja in niti tvojega delovnega duha, ki so bile tako čvrsto vtakne v naš skupni delovni vsakdan.

Pred dvajsetimi leti si se zaposlil v Iskri kot poklicni voznik in to delo vestno opravljal do prerane tragične smrti. Vedno si stremel k uspešnemu in doslednemu izpolnjevanju del in naog ter bil zgleden in razumevajoč sodelavec.

Morda bo čas omilil bolečino ob tvojem odhodu, spomin nate pa bo lep in trajen.

Sodelavci

MILENI V SLOVO

Odšla si kot vsak dan. Nič nevsakdanjega ni bilo. Vsi smo odšli in se drugo jutro vrnili na delo.

Le tebe ni bilo. Na tvoji pisalni mizi stoji skromen šopek cvetja, ki smo ga prinesli v spomin nate in na naše dolgoletno skupno delo. To cvetje priča, kako tople in tovariške vezi so bile sklane med nami. Tkali smo jih mnogo let in vso pristnost in neposrednost si jim s svojo skromnostjo in vedrino dala tudi sama.

Sedemnajst let je minilo, odkar si kot mlado dekle prišla v Iskro, v takratno Montažo central. Pridnost si prinesla s seboj kot popotnico s kmečke domačije. Vedela si, da si človek le z delom lahko ustvari lepši jutrišnji dan.

Ustvarila si družino in topel dom. Z veseljem in z ljubeznijo si pripovedovala o vajinih dveh otrokih, o skupnih načrtih, ki so vas družili. Nisi imela časa, da bi počivala. Prekrhka si bila za vse, kar je od tebe zahtevalo življenje.

Za vsem tem nam ostaja danes le še trpek in boleč spomin.

Tvoji sodelavci

ZAKLJUČEK SESTANKA RAZŠIRJENEGA POLITIČNEGA AKTIVA TOZD MSO

V zvezi z objavljenim člankom „UREDITEV STEGEN BO PRAKTIČNA IN NAM BO NUDILA HUMANE DELOVNE POGOJE“ v glasilu Iskra št. 16/17, dne 26. 4. 1980 je razširjeni politični aktiv TOZD MSO po opravljeni analizi omenjenega članka zavzel naslednje stališče:

Politični aktiv in vsi delavci TOZD MSO smo presenečeni in se ne strinjamo z načinom reševanja problematike, saj v tem članku ni omenjen TOZD MSO, čeprav je bila lokacija poleg zgradbe Elektrooptike namenjena za našo temeljno organizacijo. Omenjena lokacija je po izjavi direktorja DO ISKRA INVEST SERVIS v glasilu Iskre, predvidena za poslovno stavbo ISKRA COMMERCE.

Delavci TOZD MSO vztrajamo, da se problem lokacije čimprej dokončno uredi tako, da se lahko dokonča projektna in lokacijska dokumentacija in prične z gradnjo. V obratnem slučaju vabimo predsednika KPO SOZD ISKRA in DO ELEKTROMECHANIKE na razgovor z delavci TOZD MSO, kjer bi se pogovorili o problematiki in perspektivah razvoja naše temeljne organizacije.

Predsednik zbora Ivan Brezovnik

RUDIJU DROLU V SPOMIN

Pretrgala nas je novica, da te ni več med nami. Vajeni tvojega ponosnega in molčečega sprejemanja udarcev usode nismo mogli verjeti, da si nas za vedno zapustil.

Krogu Iskrinih sodelavcev si se pridružil že leta 1950. Svoje delovne zmožnosti si opravljal najprej v kranjski Iskri, nato v obratu Meha-

nizmov v Lipnici. Ko je Iskra v letu 1961 pričela s preureditvenimi deli na takratni Tekstilni tovarni, si prevzel novo dolžnost nadzora in sodelovanja pri teh delih in tako dobesedno soustvarjal temelje današnje tovarne električnih merilnih instrumentov Otoče. Ko je tovarna pričela z obratovanjem, si prevzel vzdrževalna dela in s tem poskrbel, da je bilo nježno obratovanje nemoteno in zanesljivo. Vestno in občuteno si do zadnjih dni izpolnjeval dolžnosti vodje vzdrževanja in s pravočasnimi ukrepi ter posegi često preprečil nastanek škoda. S svojim prikritim in globokom humorjem si razveseljeval svoje sodelavce tudi v težkih trenutkih. V primerih večjih nenadnih okvar si znal vzbuditi samozaupanje, da so bili zastoji hitreje odpravljeni.

S tvojim odhodom je nastala v naši sredini vzel, ki jo še posebej občutimo sodelavci iz pionirskih časov naše tovarne.

Rudi, dolgo se te bomo še spominjali.

Sodelavci

TOZD INSTRUMENTI Otoče

KLJUB DOBRIM REZULTATOM NEZADOVOLJNI

(Nadaljevanje s 4. strani)

le-ta zmanjšujejo kvaliteto izdelka. To povzroča tudi ugotavljanje slabe kvalitete v končni kontroli, kar sproži daljše obravnavanje postopkov od strojne do ročne izdelave orodja.

Vse bolj pa se pojavlja tudi vrednostna prestrukturizacija planskih zadolžitve. Tako je bilo rezijskih storitev za 29,9% manj od planiranih, izdelovanje posebnega orodja pa je bilo zastopano z 90,8%.

Prav tako smo število PV dosegli v primerjavi s planom s 23,3%, kar je zadovoljivo, saj v prvem tromesečju nismo dosegli planiranega števila zaposlenih.

Ker ni uvoza, ne kupujemo na tujem drugega materiala kot izključno tistega, ki ga na domačem tržišču ni, izdatek leta 1979 je znašal 1,181.686 din, kar je v sprejemljivih mejah plana. Delavski svet temeljne organizacije je po temeljiti obravnavi sprejel sklep, ki

je bil tudi potrjen na deljenih zborih delavcev temeljne organizacije, da v II. tromesečju ne izplača faktorja stimulacije. Za ta sklep so se odločili vsi delegati in delavci složno, saj formalni prikaz obsega poslovnega rezultata v I. tromesečju lahko v drugem tromesečju negativno vpliva na preveliko in ne-realno izplačilo OD.

Ko gledamo na odločitve DS in delavcev TOZD Orodjama vidimo, da kljub nekaterim izjemam trezno in preudarno mislijo o svojem delu, zadolžitvah ter o obveznostih do sebe in družbe. To pa je tudi prav, saj bomo le na tak način lahko ustvarili realni in sigurni jutri. Franc Šenk

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem za denarno pomoč ob nesreči, ki me je doletela pri požaru hiše sindikalni organizaciji Elektromehanike Kranj, sindikalni organizaciji TOZD — ATC in DS — ATC

Marjan Šilar
Kontrola kvalitete ATC

Zasedanje novih delavskih svetov

Prejšnji teden so potekali v vseh temeljnih organizacijah in skupnih službah v novogoriški Iskri — Avtoelektriki delavski sveti — prva zasedanja — z novimi delegati, izvoljenimi na nedavnih volitvah. Na vseh prvih zasedanjih so izvolili tudi predsednike in namestnike, ki bodo vodili zasedanja v naslednjem mandatnem obdobju.

Tudi delavski svet skupnih služb se je v novi sestavi prvič sestel prejšnji četrtek, 15. maja. Novi delegati so najprej pregledali izvrševanje sklepov zadnjega zasedanja, nato pa so obravnavali poročilo volilne komisije in verifikacijo mandatov. Ti dve točki je vodil še „stari“ predsednik Jože Štrukelj, v tretji točki pa so delegati izvolili novega predsednika in njegovega namestnika. Delegati so soglasno izvolili za novega predsednika Nika Trošta iz sektorja za organizacijo in študij dela, za namestnika pa Petra Široka iz istega sektorja.

Na predlog izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata DSSS in predstavnikov ostalih DPO, je DS izvolil tudi delegate v organe samoupravljanja v DSSS. Poglejmo samo, kdo so predsedniki posameznih organov. Izvršni odbor DSSS — Darjo Stepanič in komisije za delovna razmerja — Danila Mihelj.

Delegati so nato obravnavali in sklepali o sprejemu periodičnega obračuna in začasne delitve dohodka za obdobje januar — marec 1980. V tem tromesečju je znašala vrednost proizvedenih izdelkov za 25% več, kot v istem obdobju lani, v primerjavi z vrednostjo proizvodnje planirane za

letošnje leto pa predstavlja 24% izpolnitev letnega plana. Tudi celotna fakturirana vrednost prodaje na domačem in tujem trgu je za 25% večja kot v istem obdobju lani, to pa predstavlja 24% letnega plana, postavljene v letošnjem letu. Izvoz je bil v prvem tromesečju letos za 33% večji, kot v istem obdobju lanskega leta, to pa predstavlja 21% za celo leto 1980 planiranega izvoza.

Celotni prihodek je v prvem četrtletju letos znašal za celotno delovno organizacijo 32% več od celotnega prihodka v enakem obdobju lani. Letni plan celotnega prihodka je bil dosežen 23%.

Glede na lansko obdobje so znatno večji stroški izdelavnega materiala in energije, saj predstavlja ta postavka letos 44% celotnega prihodka, v lanskem prvem četrtletju pa je bila vrednost izdelavnega materiala in energije v celotnem prihodku 41%. Pri dnevnicah in drugih stroških, stroških reklame in reprezentance pa je iz primerjave z lanskim letom razvidno, da so varčevalni ukrepi že dali določene rezultate. Znatno, za 46% pa je porasel strošek amortizacije, čeprav je bila le-ta tako v lanskem, kot v letošnjem letu obračunana le po predpisanih stopnjah.

Delegati so nato obravnavali in sklepali še o dopolnitvi načrta uresničevanja srednjeročnega plana v letu 1980, obravnavali so tudi stališča, sprejeta na 36. zasedanju delavskega sveta TOZD — Tovarne velikih zagnjalnikov, spremembo pravilnika o sredstvih in opremi za osebno varstvo delavcev.

M. R.

TOZD SPECIALNI ELEMENTI

Izvoz je stekel

V TOZD Specialni elementi delajo v posebnih pogojih. Večina proizvodnje ni serijska, ampak delajo po večini po željah in potrebah kupcev. Zadnje čase uvajajo del serijske proizvodnje in letos so prvič v letni načrt zapisali izvoz. Vzeli so ga zelo resno in tudi uspelo jim je, kot kažejo rezultati prvih treh mesecev letošnjega leta.

Tudi proizvodnja dobro teče. Januaria so sicer bili nekoliko pod planom zaradi dopustov, vendar so že februarja in marca zamujeno nadokn-

dili. Tako so v prvem tromesečju izpolnili nekaj nad 25 % letnega programa v proizvodnji, konec aprila pa so izpolnili že 80 % izvoznih obveznosti za letos. Direktor Tone Polajnar meni, da lahko pričakujejo večji izvoz od predvidenega, najbrž kar za 100 %.

Ob stabilizacijskih ukrepih ne čutijo pomanjkanja naročil. Kapacitete imajo polno zasedene. Naročil imajo za nekatere dejavnosti za 3–6 mesecev, za druge pa že do konca leta. Teže je z repromaterialom. Na vseh koncih ga primanjkuje, tako domačega, kot tudi iz uvoza.

Resno se pripravljajo tudi na novo srednjeročno obdobje 1981–85. Te-

melje plana bodo sprejeli že maja, domače načrte za obdobje 1981 do 85 pa bodo pripravili in sprejeli dol jeseni. Zanje je novi srednjeročni načrt še posebej pomemben, saj načrtujejo, da bodo delali že v novih, lastnih delovnih prostorih leta 1982. Sedaj so namreč v nenamenskih prostorih v Tobačni tovarni in v Kotnikovi ulici.

Poleg tega, da niso prostori najbolj funkcionalni, so tudi premajhni in imajo zato zelo malo možnosti za širitev proizvodnje. Seveda pa je treba tehnologijo spreminjati in izpopolnjevati, za to pa rabijo novo strojno opremo, ki pa spet rabi prostor. Zato precej pričakujejo od dela v novi tovarni, ki jo načrtujejo v naši coni v Stegnah.

F. Kotar

INDUSTRIJA IZDELKOV ZA ŠIROKO POTROŠNJO

TOZD SPREJEMNIKI, SEŽANA

S skupnimi močmi do cilja

Težave pri izpolnjevanju proizvodnih planov lahko potegnemo za seboj še vrsto nevšečnosti – počasno prilagajanje osebnih dohodkov rasti življenjskih stroškov, zaostrovanje odnosov v kolektivu itd. Nerentabilnost proizvodnje nekaterih izdelkov, prepočasno prilagajanje tržnim zahtevam, nizki osebni dohodki, vsemu na rob pa ne preveč uspešno delovanje družbenopolitičnih organizacij – skupno z investicijami, ki ne morejo in ne morejo zagledati „belega dne“.

Vse to so bile teme, ki so jih v Sežani obravnavali delegati družbenopolitičnih organizacij TOZD Sprejemniki, DO Široka potrošnja in SOZD Iskra. V razpravo pa so se vključili tudi občinski predstavniki (Boris Bernetič, predsednik skupščine občine Sežana, Jože Klanšek, sekretar občinskega komiteja ZK in Tihomir Kovačič, predsednik občinskega sindikalnega sveta), delež pa so prispevali tudi člani KPO SOZD Iskra Miloš Kobe, Boris Mužič, predsednik KS ZSMS SOZD Iskra Avgustin Ciuha, sklicatelj in vodja sestanka, ki je bil v poslopu sežanske občinske skupščine 13. maja (v Tovarni nimajo primerne prostora) pa je bil predsednik KOS SOZD Iskra Janez Kern.

Vzroke za sestanek oz. zahtevo delavcev iz montaže, da se nejasnosti razčistijo, je v uvodnem govoru obrazložil direktor sežanske TOZD Boris Sedmak. Značilnosti lanskega poslovanja Tovarne sprejemnikov se lahko strnejo v nekaj stavkov. Leto 1979 so zaključili s simbolično izgubo, temu primerno pa so ostajali nizki tudi osebni dohodki (poprečno 5700 dinarjev). Rezultat poslovanja ni omogočal formiranja skladov – seveda tudi sklada skupne in splošne porabe ne. Izredno nizki osebni dohodki delavcev na montažnem traku in nekatere nejasne razlike v osebnih dohodkih so marca letos narekovale zbor delavcev – neposredni vzrok pa je bil izpad dela osebnih dohodkov

zaradi ene sobote, ko zaradi pomanjkanja potrebnega materiala niso delali.

Slo pa je za povsem konkretno vprašanje kdaj in kako se bo njihova temeljna organizacija dokončno izklopala iz težav, ki se v močnejši ali šibkejši obliki že dlje časa pojavljajo? Hkrati je direktor predlagal tudi ukrepe, ki bi lahko pripomogli k čimprejšnjemu izboljšanju. Na prvem mestu gre za opustitev proizvodnje izdelkov, ki prinašajo izgubo (namizni radijski aparati) in opustitev kooperacije s poljsko firmo „Unitra“. Vse to pa je potrebno nemudoma tudi realizirati, saj so težave tudi pri izpolnjevanju letošnjega plana (v prvem tromesečju so realizirali le 75 % fizičnega in 90 % prodajnega plana).

Kljub temu pa položaj ni tako kritičen, da se do konca leta stanja ne bi dalo urediti – če le ne bo prevelikih težav z uvozom. Ob zaključku izvajanja pa je Franc Sedmak poudaril še nekaj. Samo novi proizvodni program ne bo zmogel premostiti nakopičenih težav, če se hkrati ne bodo uredili notranji odnosi – zlasti pri zaposlovanju ne kvalificirane delovne sile.

Podobno oceno vzrokov, ki so pripeljali do sestanka, je izdelala OO ZK. Na prvem mestu so preizkusili osebni dohodki, sledijo pa razlike v osebnih dohodkih v istih delovnih sredinah in slednjič proizvodni program TOZD, ki ga je potrebno čimprej spremeniti. S člani ZK so se strinjali tudi člani sindikata. Na prvo mesto so postavili preizkus osebne dohodke, ki v vrsti primerov že ogrožajo socialno varnost zaposlenih. Našteli pa so še druge vzroke – precejšnja fluktuacija delavcev, nedisciplina, nerešena stanovanjska problematika – in pomanjkanje strokovnega kadra, ki je že tako hudo, da ogroža proizvodnjo.

Nadaljnja razprava pa je pokazala še nekaj. V ozadju se je izkristaliziralo, da delavci niso bili zadostno informirani o stanju v TOZD – čeprav so bila tu mnjenja hudo deljena. Predstavniki samoupravnih organov so poudarili, da so prav za informiranost po svojih močeh zadosti storili, vseeno pa morda oblika ni bila vedno najuspešnejša. Pa še eden od vzrokov je premisleka vreden, navedel pa ga je predsednik KOS DO Široka potrošnja Marjan Može. V zadnjih dveh letih so se v tovarni izmenjala kar 3 vodstva – verjetno je tudi to pripomoglo do težkega položaja, v katerem so se znašli sedaj.

V nadaljevanju razprave, kjer se je v ospredje prebilo mnenje, da je takoj treba pričeti zlasti z drugačnim pristopom h kadrovski problematiki – zlasti pa k pridobivanju strokovnih kadrov, ki so osnova za uspešno delo v prihodnosti. Na pobudo sindikata je bil eden od sklepov sestanka tudi odločno stališče, da presežna ne kvalificirana delovna sila, ki se bo za določeno obdobje ob uvajanju novega programa v tovarni sprostila, tam tudi ostane. Ne sme se pozabiti, da so to še vedno Iskrini delavci!

Presenetljivo – ali pa tudi ne? – je bilo mnenje neposrednega opazovalca, ki so mu to mnenje potrdile tudi beseda enega od diskutantov – v Sežani so delavci enotni! Je potrebno komentirati, da je to že eden od zelo pomembnih temeljev za start v drugačno prihodnost?

Bistven zaključek zasedanja pa je sklep o izdelavi sanacijskega načrta sežanske TOZD. Ta mora biti izdelan najkasneje do 30. junija, zajemati pa mora reševanje kadrovske problematike, proizvodno usmeritev in sploh vse postavke, ki kakorkoli vplivajo na delo in življenje tovarne.

Stane Fleischman

TOZD FERITI

Investicija je pred vrati

Zadnja leta so v Feritih visoko dvignili produktivnost z modernizacijo tehnologije. Njihova značilnost je profesionalizacija proizvodnje, ki jim omogoča velik prodor na tržišču, tako domačem kot tudi v izvozu. Ker imajo vse tržne možnosti, se je kolektiv odločil za večjo investicijo, s katero bodo še bolj modernizirali tehnologijo in povečali kapacitete. Z investicijskim snovanjem so se začeli ukvarjati v TOZD Feriti že leta 1978. Pripravili so osnutek, ki je predvideval višjo stopnjo avtomatizacije, ki naj bi naredila proizvodnjo rentabilnejšo. Ugotovili so namreč, da z ozirom na evropsko tehnologijo zaposlujejo preveč ljudi, oziroma da je v proizvodnji še vedno prevelik delež živega dela.

Imajo že pripravljen investicijski program, na osnovi pozitivnih mnenj tehnoloških strokovnjakov tovarne s sodelovanju z ustreznimi službami IEZE, SOZD Iskre in zunanjimi institucijami, predvsem inštituta Jožef Stefan. Končali so tudi več inovacijskih nalog, nekatere od teh pa še tečejo. Te nove programe bodisi že izvajajo, ali pa jih bodo proizvajali v novih delovnih prostorih.

Predvsem so naredili temeljite tržne raziskave in ugotovili, da imajo odlične možnosti za prodajo izdelkov feritne proizvodnje in dodatnega programa navitih komponent. Rezultati teh raziskav zagotavljajo plasma bodoče povečane proizvodnje. Po tržni analizi naj bi proizvajali leta 1983, to je leto po investiciji, 2,1 krat toliko kot leta 1979. Delež izvoza pa je predviden v višini 17,9 % nasproti 15,5 % v letu 1979.

Nova investicija predvideva predvsem širitev prostorov za proizvodnjo, ki bo obsegala: nove prostore za izdelavo stroncejve feritne mase, prostore za izdelavo posistorjev in termistorjev, dobili bodo nove prostore za izdelavo naprav za avtomatizacijo proizvodnje in vzdrževanje orodij. V novo pridobljenih prostorih bodo izdelovali tudi profesionalne navite komponente, ki jih sedaj izdelujejo v neustreznih kletnih prostorih, razširili bodo oblikovalnico, brusilnico in termično delavnico za nov asortiman trdo in mehkoferitnih izdelkov. Dobili bodo tudi več prostora za skladišča in razširili razvojne, tehnološke in kontrolne laboratorije.

In kaj bodo z novimi prostori pridobili? Ustvarili bodo možnosti za uvedbo novih programov in širitev obstoječih. Dosegi pa bodo tudi veliko racionalizacijo tehnologije s smotnejšo razmestitvijo proizvodnje v celotni tovarni. Tako bodo dosegli pogoje, v katerih bodo lahko porabili predvideno mehanizacijo in avtomatizacijo. Tudi delovni pogoji bodo boljše, predvsem v termični delavnici. Z novimi možnostmi v razvojnih, tehnoloških in merilnih laboratorijih pa bodo pridobili možnosti še bolj strokovnega dela.

Končni učinek zamišljene investicije bo predvsem pocenil proizvodnjo zaradi visoko avtomatizirane tehnologije in s tem se bo povečala akumulativnost, ki bo daleč nad sedanjostjo.

Imajo že pripravljeno finančno konstrukcijo in upajo, da bodo izdelali dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja že junija letos, gradnjo pa naj bi začeli in naročili opremo koncem letošnjega leta oz. v prvem kvartalu leta 1981. Gradnja naj bi bila zaključena leta 1982, ko naj bi se začela poskusna proizvodnja, tako bi leta 1983 stekla že redna proizvodnja.

F. Kotar

Za še boljše glasilo

Ena naših pomembnejših nalog v prihodnje je ta, da dvignemo kakovost Iskrinega osrednjega glasila še na višjo raven in da to glasilo dejansko približamo delavcu ter tako omogočimo pretok informacij v obeh smereh – od delavca do glasila in nazaj. To je bila gotovo osrednja ugotovitev obširne razprave na ponedeljkovi seji Časopisnega sveta glasila Iskra kot najvišjega samoupravnega telesa delavcev, ki delajo v tem tedniku.

Na seji so izvolili tudi novega predsednika. Na to mesto so na predlog DPO SOZD Iskra soglasno imenovali Janeza Kerna.

Kot že rečeno se je razprava osredotočila predvsem v prizadevanja za nadaljnji dvig kakovosti našega osrednjega glasila „čepav o tej kakovosti pogosto slišimo na različnih ravneh, (tudi zunaj Iskre), laskave ocene, ki pa nas ne smejo zavesti“, kot je poudaril novi predsednik.

Z zasedanja časopisnega sveta Iskre.

TOZD KERAMIČNI KONDENZATORJI ŽUŽEMBERK

Mladi v akciji in pri izobraževanju

Mladinci v žužemberški Iskri so letos dobili nov izvršilni odbor, ki skuša že tradicionalno aktivnost v tej tovarni nadaljevati. Delo je zelo pestro in opravljajo ga v TOZD in skupaj s krajevno organizacijo ZSMS. Letos bodo posvetili več pozornosti izobraževanju pa tudi zunanjih akcij ne bo manjkalo, saj letos praznujejo 20-letnico domače tovarne in tu bo tudi proslava dneva Iskre, kjer bodo mladinci sodelovali pri pripravah in v programu.

Predsednica OO ZSMS Ljuba Šinkovčeva pravi, da bodo letos več pozornosti posvetili izobraževanju. Poleg rednih oblik šolanja in seminarjev bodo pripravili tudi več predavanj s področja samoupravljanja in družbenopolitičnega dela. V okviru teh prizadevanj bodo pripravili tudi ekskurzijo po poteh AVNOJ. Tu bodo obudili spomine na NOB in ustvarjanja naše oblasti.

Zlasti pa so letos mladi agilni pri pripravi na proslavo 20-letnice Iskre v Žužemberku. Sodelovali bodo pri domači proslavi, ki bo dan pred dnevom Iskre. Mnogo dela pa bo

Na seji so se novinarji in člani sveta tudi dogovorili, da bo v začetku jeseni razširjena seja Časopisnega sveta. Udeležili naj bi se je poleg članov sveta tudi sekretarji Iskrinih delovnih organizacij ter skupno ocenili izpolnjevanje doslej sprejetih nalog, hkrati pa spregovorili o vlogi in mestu glasila Iskra, njegovi zasnovi in vsebini ter obliki, o delu novinarjev, obveščanju po posameznih temeljnih in delovnih organizacijah, s tem pa tudi o drugih oblikah obveščanja, ne nazadnje pa o najverjetneje na tem sestanku govori tudi o ceni glasila, ki se zaradi tiskarskih in poštinskih storitev ne prestopa dviga.

Na tem jesenskem posvetu bodo udeleženci oblikovali in sprejeli tudi celovito poročilo o delovanju glasila Iskra ter to poročilo posredovali delavskemu svetu celotne sestavljajoče organizacije.

seveda s pripravami na vseiskrino proslavo, ki bo v Žužemberku, 4. julija. Tu bodo mladinci pomagali pri pripravi prostora, sodelovali bodo v kulturnem programu in pomagali pri pospravljanju po proslavi. Tega delo bo precej, bo pa koristno, saj v stabilizacijskih prizadevanjih vsako prostovoljno delo pride prav, ker znižuje stroške.

Tudi z občinsko konferenco ZSMS tesno sodelujejo. Vse predsedstvo mladih se je udeležilo 14 dnevne politične šole, ki jo je pripravila občinska konferenca v Novem mestu. Sodelujejo tudi s konferenco mladih delavcev in so med najbolj delavnimi. Udeležijo se še več pogovorov, srečanj in športnih tekmovanj.

Tudi s športom se precej ukvarjajo in so dosegli na tekmovanjih tudi več vidnejših uspehov. Nastopili so na sindikalnih tekmovanjih, na zimskih in letnih igrah Iskre. Pred nekaj tedni pa so si v Zagrebu ogledali rock opero Gubec – Beg in Čarovnico z griča skupaj z mladino iz krajevne skupnosti.

DELOVNA ORGANIZACIJA ELEKTROZVEZE

Sodelovanje s firmo SEL

Na beograjski predstavitvi Iskrinih možnosti na področju prenosne tehnike so bili prisotni tudi njeni sodelavci s tega področja. Mednje sodi vsekakor tudi SEL, ki je Iskrin partner že dobri dve desetletji.

Izkoristili smo trenutek in povprašali predstavnika eksportnega oddelka SEL Klausja Gottschlinga, kaj meni o sodelovanju njihove firme z Iskro in kakšne so možnosti za razširitev in okrepitev tega sodelovanja?

Bi nam lahko povedali, kaj predstavlja to sodelovanje za SEL in katere prednosti vam tako sodelovanje nudi?

V SEL smo ugotovili, da potrebujemo lokalnega partnerja v Jugoslaviji. Odločili smo se za Iskro, ker težimo za tem, da naši sodelavci niso samo trgovski zastopniki ampak, da tudi sami s svojim razvojem in s svojo proizvodnjo pripomorejo h kompletnemu našim potrebam. Mi smo sicer precej velika firma, vendar pa je proizvodno področje transmisije – prenosa tako široko, da ga sami ne moremo zapolniti.

Ta problem je seveda prisoten tudi pri Iskri in zato je prišlo do našega sodelovanja, ki je marsikdaj še dosti bolj poglobljeno, saj naši in vaši strokovnjaki razvijajo s skupnimi močmi določene sisteme na osnovi delitve dela.

Kako predvidevate, da se bo naše sodelovanje razvijalo v prihodnje?

Trenutno imamo kompletno družino kanalnih telefonskih naprav in kablovske linijske opreme do 10800 kanalov, torej celotno prenosno tehni-

ko v sistemu gradnje Bw7R, oz. VSEP. Na tej predstavitvi smo prvič skupno z Iskro predstavili pošti ta skupno razviti prenosni sistem. V maju bomo že predložili PTT v atestiranje del pri SEL razvitih naprav, nato pa v Ljubljani naprave, ki so jih razvili v Iskri.

Kot vidite so to že načrti za jutrišnji dan, v prihodnje pa se bo naše sodelovanje še precej razširilo in poglobilo. SEL se mora trenutno osredotočiti na izpolnjevanje sedanjih potreb zahodnonemške pošte, kar je seveda obsežna in zahtevna naloga, ki bo vezala precej naših zmogljivosti. Torej si lahko še toliko bolj želimo tudi v bodoče sodelovanja in pomoči Iskre v razvoju naprav, ki bodo ustrezne tako za Iskrine potrebe, kot tudi za SEL, predvsem za izvoz.

B. Čerin

Precej gradiva smo zaradi prostorske stiske morali odložiti za naslednjo številko.

Uredništvo.

S Titom smo bili v letih vojne, pa bomo za njim korakali tudi tokrat, poslednjič...

V pogrebni povorki za krsto predsednika Tita so vso dolgo pot od poslopja zvezne skupščine do Dedinja korakali člani Titove družine, njegovi najbližji sodelavci, narodni heroji, 365 bojnih zastav, člani zdravniškega konzilija, toda tudi Fitzroy Maclean, William Deakin in Lady Sybill, člani britanske vojaške misije v času NOV. Res so jim sicer sporočili, da jih bodo kot tuje goste prepeljali z avtomobilom na mesto pokopa, toda odgovorili so: „Kakor pač želite, vendar mi bomo šli peš v pogrebni povorki. V tem trenutku nismo tuji — s Titom smo bili v letih vojne, pa bomo za njim korakali tudi tokrat, poslednjič.“

Ob vsem tem sem se spomnil na svoj razgovor s sirom Deakinom septembra 1976. leta v Ljubljani, ko je izšel prevod njegove knjige „Gora trdnjava“ pri Državni založbi Slovenije. Svoj takratni razgovor s prvim šefom britanske vojaške misije pri Titovem Vrhovnem štabu objavljam tako, kot ga imam v svojih zapiskih in zdi se mi, da ni ničesar izgubil na svoji veljavi in aktualnosti, čeprav so od takrat minile a že štiri leta.

Sedaj še sivolasemu, triinšestdesletnemu siru Fredericu Williamu Deakinu, znanemu sodobnemu britanskemu zgodovinarju in literarnemu svetovalcu pokojnega premiera Winstonu Churchillju je bilo komaj trideset let, ko se je kot šef britanske vojne misije pri vrhovnem štabu NOV in POJ Jugoslavije s padalom spustil maja 1943 na pobočja Durmitorja in potem ostal do septembra Winstonu Churchillju pomagal pri pisanju njegovih velikih zgodovinskih del (Marlborough, Moja mlada leta). hkrati pa tudi čisto človeško prizadeto popisal v svoji knjigi „Gora trdnjava“. Ob izidu te knjige se je sir Frederic William Deakin mudil tudi pri nas in ob tej priložnosti je nastal spodaj zapisani razgovor z njim.

S čistim oksfordskim naglasom in toplo človeško priljudnostjo naredi Deakin na slehernega topel in prisrčen vtis. Zato z njim, zlasti pa v Jugoslaviji, ki jo ima človeško izredno rad, ni težko navezati pogovora, ki kljub mirno tekoči besedi govori o morda dobesedno z neba. Najprej pove, da je izredno vesel, da je njegova knjiga „Gora trdnjava“ ki dobesedno z neba. Najprej pove, da se je izredno vesel, da je njegova knjiga „Gora trdnjava“ ki so jo bili Italijani, na primer, prevedli že poprej, končno prišla tudi v roke slovenskim bralcem in na vprašanje kdaj in zakaj je napisal to knjigo, odgovarja:

„To knjigo sem moral napisati, čustva so me prisilila k temu, saj sem z vami skupaj bojeval to veliko vojno. In zdaj sem poskusil kot znanstvenik čim bolj objektivno obdelati to obdobje v tej svoji knjigi.“

K vam sem prišel namreč pred triindesetimi leti po najbolj dramatični poti in potem je moralo miniti še dvajset let, da sem lahko v miru in tišini zbral dokumente in spomine ter uredil vse podatke o naši britanski misiji pri Titovem glavnem štabu.

Nihče namreč nima nezgrešljivega spomina in tako sem si zapisal vse, česar se spominjam. Pri tem pa me še včasih obtožujejo, da namerno izpuščam določene stvari. Vendar pa naj poudarim, da je moja knjiga mišljena kot zgodovinsko poročilo in ne kot knjiga spominskih vtisov.

Leta 1943 so torej Britanci, med njimi tudi jaz, prišli k vam. Vse to je popisano v knjigi. In ko sem po vojni spet prišel na Sutjesko, tega pa v knjigi ni popisano, so me popeljali v tamkajšnji mladinski dom. Ko so me vprašali, zakaj sem tu, sem jim dejal, da bo bili tu nekoč vaši očetje zato, da ste zdaj vi, mladi lahko tukaj.“

Na vprašanje, če je o Jugoslaviji vedel kaj več, preden se je spustil k nam s padalom, je sir Deakin odgovoril:

„O Jugoslaviji smo takrat vedeli zelo malo. Edini vir informacij o vaši deželi je bil v tem, da smo prebrali nemška poročila in poročila nemške obveščevalne službe, ki so bila naš najboljši informator o vašem boju. Iz teh poročil smo razbrali, da imajo partizani pod oblastjo obširna območja, za katera sploh nismo vedeli. Na drugi strani pa smo imeli tudi indirektno vire informacij: radio svobodna Jugoslavija. Vendar naj še povem, da smo, preden je naša misija uspeha, poslali v Jugoslavijo, že tri misije, zato sem prišel k vam z nekaj zamude. In od prvih treh misij, ki smo jih poslali v Slovenijo in na Hrvaško, ni bilo nobenega glasu ne sledu. In tako je naneslo, da smo maja 1943. pristali v času in na sredo ozemlja, ko je bilo pri vas najbolj vroče. Takoj po pristanku je bilo treba iti z vami v boj, nobenega časa ni bilo niti za najmanjše formalnosti. In prav to, da sem moral z vašimi ljudmi takoj v boj, je prispevalo, da sem se v sami akciji z vašimi ljudmi čustveno takoj ujel. To je bil zame osebno dokaj brutalen prihod iz nekega čisto drugega sveta. Predstavljajte si, da ste bili še prejšnjega dne v morju in brez skrbi na sončnih in toplih palažah Aleksandrije, naslednjega dne pa ste se že znašli sredi hude in ogorčene bitke na Durmitorju.“

Povprašali smo ga o njegovem počutju v Ljubljani pa nam je odgovoril:

„Sedaj, ko sedim tu v Ljubljani med vami, se spominjam nečesa, česar ni v knjigi. Prva britanska misija v Jugoslavijo je bila planirana tako, da bi naj pristala v Sloveniji. Edini stik s Slovenci v Kairu smo imeli s tistimi Slovenci, ki so bili prej služili v italijanski armadi v Afriki in so bili, to moram še enkrat poudariti, dobri in veliki rodoljubi.“

In naša naloga takrat je bila, po treh, že prej omenjenih neuspešnih misijah, da pošljemo nekaj teh Slovencev (torej primorskih Slovencev, op. pis.) s podmornico na vrh Jadrana in jih izkrcamo v Istri. In tako je bila januarja 1943. leta naša naloga izpeljati omenjeno akcijo. Po britanski preloži smo te Slovence oblekli v britanske uni-

forme, ker pa niso znali angleško, je bilo le malce zadrege na ladji, ki nas je peljala na Malto.

Tako smo skupaj odpluli na Malto, kjer je bila naša naloga pridobiti poveljstvo britanskega ladjstva za to, da bi nam dali podmornico, ki naj bi omenjena Slovenca prepeljala in izkrcala v Istri. Vendar pa se je vse to dogajalo v najslabšem trenutku. Na Malto je bilo takrat namreč devet britanskih podmornic, ki pa so bile zaposlene kar vse

Sir Frederic William Deakin (1913) je po poklicu zgodovinar, strokovnjak za obdobje druge svetovne vojne. Diplomiral je leta 1934 na oxfordski univerzi iz novejših zgodovine in potem Winstonu Churchillju pomagal pri pisanju njegovih velikih zgodovinskih del (Marlborough, Moja mlada leta). V drugi svetovni vojni je bil najprej poročnik, nato kapetan, ob koncu vojne pa polkovnik. Za nas je izredno pomembna njegova vloga, ki jo je imel kot šef britanske vojne misije pri vrhovnem štabu naše NOV leta 1943 (od maja do septembra). Svoje doživetje v Titovem vrhovnem štabu je popisal v knjigi „Gora trdnjava“ (The Embatted Mountain), ki smo je dobili tudi v slovenskem prevodu

po vrsti štiriindvajset ur na dan, potapljal se namreč nemške konvoje, ki so oskrbovali Rommelovo armadno skupino v Afriki. Potem so to, načrtovano operacijo črtali. Inskolikor mi je znano, je omenjena misija kasneje vendar uspeła, ker sta se omenjena fanta kasneje spustila s padali. Žal pa je to del izgubljene zgodovine.“

In končno, kako je sploh prišlo do tega, da so prav njega poslali kot prvega šefa britanske vojne misije k Titu, je sir Deakin povedal ob koncu razgovora:

„Dogodki so tekli s tako naglico in prve faze operacije, začete v Kairu, so se razvijale tako gladko, da tamkajšnji urad za posebne operacije ni dal ne navodil ne odzval misije, ki je bila predlagana in naj bi bila odposlana k partizanskemu štabu na južnem odseku.“

Skupina, ki so jo zdaj v naglici zbrali, naj bi bila združena misija, sestojala se iz dveh odsekov iste stopnje, namreč za posebne operacije in iz vojaške obveščevalne službe ter pod neposrednim poveljstvom britanskega generalnega štaba za srednji vzhod.

Po nekaj prijateljskih debatah in rivalstvu v pisarni balkanskega odseka v uradu za posebne operacije v Kairu, kjer sem delal od decembra 1942. naprej, je moj neposredni vojaški predstojnik odločil, naj bi odšel jaz. Moje kvalifikacije so bile primerne, čeprav se v nobeni posebni stopnji niso ločevale od kvalifikacij mojih tovarišev oficirjev, zaposlenih na podobnih dolžnostih. V Angliji sem napravil tečaj za padalca in potem ko sem bil dodeljen glavnemu štabu v uradu za posebne operacije v Londonu, sem bil po golem naključju zapleten v zadeve na Balkanu.

Ker je kazalo, da primanjkuje izurjenih oficirjev, ki bi morali biti pripravljeni za operacije v teh pokrajinah, in za kazeno zaradi neke nediscipliniranosti, sem bil na svoje službeno mesto v Kairu odposlan po morju namesto z letalom, z neko parno tramperko Francozov: odpotoval sem mimo brazilskega brega v Lagos—ladijski kapitan je izgubil naš konvoj že takoj v prvi noči, ko je odpeljal iz Clyda — in potem čez Afriko z belgijskim civilnim letalom nad Kongom in vzdolž Nila v Egipt.

Nisem bil posebej podkovan strokovnjak za jugoslovanske zadeve, vendar sem se

nekaj časa neposredno poglobljal v študiranje položaja v deželi, zdaj, v Kairu, pa sem bil najtesneje povezan z najnovejšimi operacijami.

Dne 20. maja sem dobil navodila v kairskem uradu v jugoslovanskem odseku urada za posebne operacije in rečeno mi je bilo, naj si jih dobro vtisnem v spomin. Bil sem imenovan za zveznega oficirja pri partizanskem vrhovnem štabu za Jugoslavijo in predstavil naj bi se tam kot človek, ki ga je imenoval generalni štab za srednji vzhod ter bil tudi postavljen pod njegovo poveljstvo.

S padalom naj bi se spustil na vnaprej domenjeno območje, ki je bilo trenutno pod nadzorstvom partizanega vrhovnega štaba za Jugoslavijo, in v mojem spremstvu naj bi bila stotnik W.P. Stuart z dvema radiotelegrafistoma in neki Jugoslovian iz Kanade.

In tako se je 28. maja 1943. začela operacija „Typical“ s polno zasedbo zgoraj omenjene misije.

In še zadnje vprašanje, sir Deakin, kakšno je bilo Vaše prvo srečanje z našim vrhovnim poveljnikom, tovarišem Titom?

„V temni noči, skozi gozd na Durmitorju, sem koračil „slepo“, samo po zvočnem signalu nekoga izmed članov naše skupine. V nekem trenutku sem z orožjem, pripravljenim na strel, trčil ob nekega človeka... Na srečo nisva ustrelila, ker smo pričakovali podobno srečanje, tako jaz kot seveda tudi on. Toda vse to je bilo veliko tveganje za oba, če vemo, da se je vse to odigralo v neposredni bližini sovražnikovih enot, ki so se grupirale za veliko operacijo „Schwarz“, o kateri seveda takrat nisem ničesar vedel. Tako sem se seznanil s prvim jugoslovanskim partizanom. Naglo smo našli tudi ostale člane naše misije pa smo vsi skupaj, po krajšem oddihu in skromnem, toda nepozabnem gostoljubju v neki kmečki hiši, nadaljevali pot proti Žabljaku, vrhovnemu štabu, cilju naše misije. Po daljšem pešačenju smo minili požgano mesto Žabljak in na robu nekega gozda zagledali skupino ljudi v uniformah, ki so pravkar končali nek razgovor.“

Ko pa smo prišli blizu, je nekdo iz skupine vstal, pristopil k nam in nam ponudil roko. Bil je urejen, miren, naravne avtoritete. Brez kakršnegakoli vprašanja z naše strani nam je bilo jasno, da smo se seznanili z vrhovnim komandantom... Tito je takoj prešel na direkten razgovor. Bil je zelo odkrit, na kratko nam je pojasnil težak položaj, v katerem se je znašla glavnina partizanskih sil, toda tudi del taktičnega načrta za boj proti premočenemu sovražniku. Njegova razlaga je bila preprosta, logična, poveljniška. Čeprav je kapetan Stewart govoril odlično srbohrvaško, ker je pred vojno delal v britanskem konzulatu v Zagrebu, čeprav sem v misiji imel osebnega prevajalca, nekega kanadskega Hrvata, sva se s Titom neposredno pogovarjala v nemščini. Vsi moji kasnejši pogovori s Titom in vse, kar sem opazil v njegovi osebnosti, vse to je potrjevalo moj prvi vtis, ki sem si ga pridobil med najinim prvim srečanjem. Komandant in strateg popolnoma jasnih pogledov, človek, ki natančno ve, kaj hoče, strateg, ki ima rešitev. Pri vsem tem pa iskren, miren in prisrčen, naravne in zavestne hrabrosti, ki nas je vse obžarjala... Ne bom pozabil tudi svoje nelagodnosti, ki sem jo občutil med tem svojim prvim srečanjem z vrhovnim poveljnikom jugoslovanskih partizanov zaradi tega, ker ni bilo v

William Deakin in maršal Tito.

naši prtijagi niti najosnovnejših zdravil, ki jih je bil vrhovni poveljnik v svojih brzjavkah zahteval od našega poveljstva. Ta podrobnost lahko osvetli britansko predstavo in stališče do jugoslovanskih partizanov. „Sele, ko se vse razvidi in se spozna prava moč in usmerjenost gibanja, bo britansko poveljstvo odločalo o vsebini in obsegu pomoči, ki jo bobo pošiljal“. MoraLo je miniti več mesecev mojega upornega vztrajanja v poročilih, dokler britanska vlada ni priznala jugoslovanskih partizanov za zavezniško vojsko.

Imel sem več priložnosti, da slišim Titova povelja, da spremljam njegove naloge komandantom, ki so ga obiskovali, da slišim njegove analize, dajanje bojnih razporedov, da občutim njegovo skrb za štiri

tisoč ranjencev. Njegov jekleni pogled nas je prepričeval edino in samo v zmago in samo v zmago. Nobenega dvoma ni bilo, da se glavnina partizanskih sil, razdeljena na dve glavni skupini, ne bo prebila iz pekla operacije „Schwarz“.

V vsakem pogledu je treba upoštevati ogromno poveljniško avtoriteto, ki jo je Tito užival in tudi žarčil, dalje njegovo energično stališče v izvajanju strateških zamisli in njegovo dosledno vero v zmago...“

Zato ni nič čudnega, če je tudi zgodovinar in polkovnik sir William Deakin peš korakal v povorki skozi ves Beograd za lafeto našega legendarnega Tita.

Dušan Željznov

IN MEMORIAM

Titovo življenje se je izteklo v 88. letu — zato sem narisal 88 nageljnov. Vsako leto je Titu prineslo nekaj novega — vsako leto sem upodobil z originalnim in drugačnim nageljnolom.

Jugoslavija — to je Tito — mi smo Titovi.

Titov portret je vzeti s prve fotografije iz borbe. Ornamentalno ta ex libris pomeni:

Tito — to smo mi vsi Jugoslovani. Nagelj pomeni prijateljstvo in srčno ljubezen — kar pomeni, da nam je Tito bil in ostal najdražji prijatelj in srečna ljubezen, ki bo večno živela iz generacije v generacijo. Šopek v obliki srca, ki pomeni vero, ljubezen, pogum in pravičnost.

Srce in nagelj sta osnovna in najbolj rabljena slovenska ornamentalna elementa — zato je to združeno v en motiv.

V počastitev Titovega življenja in dela sem izdelal to skromno drobno grafiko — ex libris, ki ni brezhibno likovno delo — je pa od srca.

Ivan Razboršek

Kultura v nas in zunaj nas

V enem izmed mnogih dokumentov o kulturi in kulturni politiki, ki smo jih prebrali v zadnjem obdobju, zasledimo tudi naslednje misli: uveljavljanje kulture kot nepogrešljive sestavine celotne družbene reprodukcije, uveljavljanje kulture kot organski del življenja vsakega posameznika, po katerem se bogati njegova osebnost, vraščanje kulture v vse oblike družbenega življenja še ni doseglo zadovoljive stopnje itd. Torej naj bo kultura prisotna v našem vsakdanu sleherni trenutek, ob delu in zunaj dela, naj bo sestavni del naše današnje skrbi za boljši jutrišnji dan. Hkrati pa naj nas spoznanje, da še ni vse tako kot si želimo, da vraščeno kulture v nas ni na zadovoljivi stopnji, spodbudi k intenzivnejšemu kulturnemu delovanju.

Mar to pomeni, da je kultura še vse prevečkrat zunaj nas? Oglejmo si nekatera dejstva!

Kulturne skupine, ki delujejo v okviru kulturne komisije sindikata Elektromehanike, so v zadnjih letih naravnost vzcvetele. Vedno bolj pogosto nas ti organizirani ljubitelji (v najboljšem pomenu besede ljubiteljstvo) opozarjajo na svoje rezultate, dosežke, uspehe. Nekatere skupine so odprte ali pa se odpirajo v širši družbeni prostor. In prav je tako, da izginja razlika med delavcem in občanom, med delavci enega in drugega kolektiva.

Na dlani je, da se Elektromehanika lahko pohvali s širino in pestrostjo oblik kulturnega delovanja. Pa tudi sredstva, ki jih neposredno daje za vse to, niso majhna. Sodim, da v kranjski občini Elektromehanika spada v vrh tistih delovnih organizacij, ki namenjajo dodatna sredstva za kulturo poleg redne prispevne stopnje za financiranje programov kulturnih skupnosti.

Leta 1977 je občinska raziskava o socialnem raziskovanju pokazala, da se je v desetih letih sicer podvojilo število delovnih organizacij, ki dajejo sredstva za delovanje lastnih kulturnih skupin in za druge kulturne dejavnosti delavcev, da pa je takih še vedno le slaba polovica vseh gospodarskih delovnih organizacij. Ugotovljeno je tudi bilo, da delovne organizacije namenjajo za kulturo povprečno le 0,1 % skupnih sredstev za družbeni standard.

Kako se bomo opredelili sredi najbolj intenzivnih priprav za sprejemanje srednjo-ročnih planov? Menim, da se bomo prej morali pomuditi ob drugem vprašanju, namreč ali je kultura že dovolj v nas in koliko je še vedno zunaj nas. Za primerjavo se bom poslužil treh elementov v okvirni usmeritvi kulturnega razvoja Slovenije v obdobju 1981-85:

1. Dobro izpolnjujemo tisti del širših družbenih pričakovanj, ki so opredeljene takole: „Še naprej razvijati in krepiti vlogo ljubiteljske kulture kot ene najpomembnejših sestavin za razvoj človekove lastne ustvarjalnosti.“ Na tem področju ne bo treba niti dodatno spodbujati, saj so največji spodbujevalci prav sami kulturniki v posameznih skupinah.

2. Do neke mere verjetno izpolnjujemo tudi tisti del širših družbenih pričakovanj, ki so opredeljene takole: „Dosedle uveljaviti neposrednejši samoupravljalni vpliv delegatov na delovanje organizacij združenega dela, delovnih skupnosti in društev s področja kulture.“ Preveč dosledno pa najbrž ne, že zaradi tega, ker z delegatskim delo-

vanjem v naši delovni organizaciji nasploh nismo zadovoljni.

3. Najmanj uspešni pa smo v naši sredini pri izpolnjevanju naloge, da je treba spodbujati takšno izdelavo srednjo-ročnih planov in programov v organizacijah združenega dela, kjer bo kultura dobila enakovredno mesto ob družbenih dejavnostih. Razlogov za to je najbrž več, od širše družbenih do naših ustvarjalnih. Zakon o združenem delu nam v 18. členu pomaga razkrivati v praksi pogosto zakrito logiko, da se v ustvarjenem dohodku temeljnih organizacij na področju materialne proizvodnje izražajo tudi rezultati dela delavcev na kulturnem področju (tako kot tudi delavcev na področju znanosti, izobraževanja, zdravstva itd.) in da delavci na področju kulture (tako kot na drugih področjih družbenih dejavnosti) iz tega dohodka pridobivajo zase dohodek v razmerju s svojim deležem. Mislim, da je naša skupna zadrega v tem, da ne znamo opredeliti (ali: da se še nismo lotili opredelitve) kulturnih deficitov v nas in v najočjem okolju zunaj nas. Ko bo to bolj jasno (ali: ko se bomo tega dela lotili), bomo kulturo tudi lažje vključevali v naše aktivnosti pri izdelavi srednjo-ročnih planov, da bo v njih dobila enakovredno mesto z drugim družbenimi dejavnostmi.

V analitični podlagi za smernice planov TOZD, DO in SOZD ter elemente za sklepanje samoupravnih sporazumov v temeljnih skupnih planov za srednjo-ročno obdobje 1981-85 je kultura le omenjena, čeprav so druge družbene dejavnosti primerno vključene. Če pa bi le hoteli videti kulturo v našem dokumentu (četudi malce na silo), bi jo gotovo našli.

Na primer:

— v poglavju o izhodiščih srednjo-ročnega planiranja: „Eno od bistvenih meril kakovosti planiranja je, koliko se lahko povečuje ustvarjeni dohodek na delavca, ker je le v tem materialna podlaga za zadovoljevanje skupnih in osebnih potreb vsakega delavca posebej.“

— v poglavju o analizi uresničevanja interesov delavcev: „Izhodiščni interesi delavcev v DO Iskra Elektromehanika se izražajo z željo, da bi čim hitreje in kvalitetneje uresničevali socialistične družbeno-ekonomske odnose, zlasti pa v tem okviru razvijali in utrjevali samoupravni položaj delavca pri opravljanju dela in vseh zadev družbene reprodukcije trajno povečevali realno vrednost čistega osebnega dohodka s stopnjo, ki bo omogočala čim hitrejšo uresničevanje humanističnih ciljev življenja in medčloveških odnosov.“

— v poglavju o značilnosti dosedanjega uresničevanja interesov delavcev: „Za družbene dejavnosti smo v preteklem obdobju v celoti namenili 21 % dohodka. Ugotoviti moramo, da obstaja še vedno pomanjkanje kapacitet za zadovoljevanje skupnih interesov, da pri tem izvajalci teh dejavnosti niso storili mnogo...“

— v poglavju o ciljih interesov delavcev v prihodnjem srednjo-ročnem obdobju: „Posebej bomo skušali odpravljati način dela, ki s svojo monotonostjo, ali drugimi faktorji ohranja nehumane elemente dela. Še bolj bomo uveljavljali socialistične odnose med ljudmi v samem delovnem procesu in težili k oblikovanju celovite osebnosti s kulturnim delovanjem in dopolnilnim izobraževanjem iz dela in ob delu.“

TOZD — RELEJI, MAKOLE

ZANIMIVA NOGOMETNA TEKMA MED EKIPAMA TOZD RELEJI (MAKOLE) IN GORENJA

ISKRA — TOZD releji Makole ima v svojem proizvodnem programu razne tipe programatorjev, ki jih tovarna Gorenje vgraja za pralne stroje, ki jo imajo organizirano v Velenju in tako so siužbeni kontakti med delavci iz Makol in omenjeno službo v Velenju pogosti. Pojavila pa se je obojestranska želja, da se ti odnosi iz strogo uradnih razvijajo tudi v drugi smeri in ker na obeh lokacijah igrajo nogomet, seveda ni bila težka odločitev odigrati nogometno tekmo.

Do te je prišlo 25. aprila 1980. Tokrat smo bili gostitelji v Makolah. Ob napovedani uri so prispeli naši nasprotniki iz Velenja. Borbenega duha ni mogel pregnati tudi zelo močan dež in tekma se je pričela. Očitno to ni motilo igralcev Gorenja, ki so ob polčasu vodili z 2:0. Ko smo začeli drugi polčas, je nehale deževati. Ob robu igrišča se je zbralo kar precej gledalcev, vendar tudi to ni pomagalo, da bi domačini obrnili rezultat v svojo korist. Ob zaključnem žvižgu sodnika je bilo kar 5:1 za Gorenje.

Mokri, blatni, utrujeni so igralci obeh ekip zapuščali igrišče, ki je bilo podobno razoranji njivi, a vendar je bila v vseh prisotna misel, da takšna športna srečanja

zbljujejo in zato je bilo tudi ob tisku rok pri igralcih Makol toplo sprejeto povabilo, ki so ga dali Velenjčani: „Nasvidenje na povratnem srečanju v Velenju in več srečel“

To zadnje o sreči verjetno niso mislili zares...

Franc Žerjav

Foto — krožek Makole

DRŽAVNI PRVAK V DAMI ČLAN TOZD AET TOLMIN

Zmagovalec na letošnjem turnirju za državno prvenstvo v igranju DAME, ki so ga odigrali med prvomajskimi prazniki v Djakovu je postal 20-letni član našega kolektiva Rejc Ivan. Začel je kot samouk in nato kot dopisni igralec. Vidni uspeh pa je dosegel prejšnje leto na turnirju v Novi Gradski in na mednarodnem turnirju v Zagrebu. Prav to pa je bila tudi osnova za poziv na turnir za državno prvenstvo. Čestitamo!

Alojz Zorjan

Igralci obeh nogometnih ekip.

Te in druge opredelitve so lahko osnova za širše in razčlenjene opredelitve, pa tudi za konkretne naloge. Pri razmišljanju, kako bi to lahko izvedli, ne morem mimo vtisa, da bo za opredelitev programov kulturnega razvoja oz. za opredelitev kulturnih deficitov, s katerimi bomo šli v svobodno menjavo dela s „kulturo“, treba pojmovanje kulture razširiti. Sicer ne bomo razrešili dvojnosti, ki vlada na tem področju, češ: kulture je dosti in pa: to kar je, ni vsa kultura.

Naj razmišljanje o tem, koliko je kultura še vedno zunaj nas, zaključim z naslednjim: Za zadovoljevanje kulturnih potreb delavcev Elektromehanike ne moremo šteti le vrednote v storitvah naših sodelavcev, ki so združeni v posameznih kulturnih skupinah, čeprav nam — kot sem že dejal — dajejo veliko. Naših kulturnih potreb (do tistih najintimnejših) ne pokrivajo niti širše družbene kulturne institucije, saj je najbrž kultura nekaj več, kot sprejemanje tistega, kar nam je dano „uporabnikom“. Mislim, da bomo morali organizirano in programirano in tudi kulturno delati in živeti.

Veliko nekulturnega je še vedno vsak dan v nas in med nami. Zganjamo dvojno moralo in velikokrat zavestno vzdržujemo razkorak med besedami in dejanji. V mnogih okoliščinah je odnos med skupino delavcev in neposrednim vodjem dela skrajno nekulturn. Nismo še začeli nobene akcije, da bi zavrgli potrošniško miselnost in duhovno onesnaževanje tudi v našem okolju. Na vseh ravneh se še vedno krčevito vzdržuje „štacunarstvo“ mimo splošnih socialističnih vrednot.

Čas je, da poskušamo opredeliti kulturne deficite, če jih imamo namen odpravljati. Za to pa niso dovoljena načelna opredeljevanja „za“ kulturo zunaj nas, temveč tudi intimne odločitve „za“ kulturo v nas.

P. Polak

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi
moje drage mame

MARIJE BARTOLJ

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem linije številčnika v TOZD TEA za izrečeno sožalja in denarno pomoč

hčerka Marija Šfiligoj
z družino.

ZAHVALA

Ob izgubi mojega
dragega moža

JANKA VALJAVCA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem TOZD Stikala in Nabavni organizaciji — prevozni oddelk za podarjeno cvetje, izrečeno sožalje in denarno pomoč

žalujoča žena Anica.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi
mojega očeta

KOLMANA MAKARIJA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem TOZD ERO za izrečeno sožalja in denarno pomoč.

žalujoča hčerka Jolanda Jernejčič
z družino.

ZAHVALA

ob smrti moje
drage mame

ANTONIJE LUIN

se zahvaljujem za izrečeno sožalje, podarjeni venec in spremstvo na njeni zadnji poti vsem sodelavcem računovodsko-finančne službe DSSZ—Avtomatika

hčerka Dragica.

DOPISUJTE V NAŠE GLASILO

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra — Industrija za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente — Ljubljana.

— V.d. glavni urednik Otmar Zom, odgovorni urednik: Dušan Željeznov, tehnični urednik: Janko Colnar, novinar — komentator Mara Ovsenik.

— Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Elektromehanika), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleiselman (Široka potrošnja), Franc Kotar (IEZE), Marko Rakušček (Avtoelektrika), Boris Čerin (DO Elektrozeve) — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov: Ljubljana, Trg revolucije 3, tel.: 324-061, 324-261. — Tisk: — Časopisno tiskarsko podjetje PRAVICA—DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacijo SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

ČASOPISNE NOVICE

Mariborski Večer je objavil pogovor o problemih prestrukturiranja gospodarstva v podravski regiji. Pri tem je navedel izjavo predstavnika Elkom V. Bezjaka: „Kar zadeva sestavljeno organizacijo Elkom, bazira le-ta na več dejavnostih. Močno je zastopana elektroindustrija. Tu nas čaka naloga tesnejše povezave s slovensko sorodno industrijo, predvsem s Iskro, z Gorenjem pa tudi z drugimi jugoslovanskimi proizvajalci.“

Kranjsko gospodarstvo je lani uvozilo s konvertibilnega področja kar 88 % reprodukcijskega materiala. Sava in Iskra sta bili največji uvoznici in sta v celotnem uvozu občine zastopani z 80 %, uvoz pa sta v primerjavi z letom 1978 povečali za 32 %. Povečal se je uvoz opreme in tudi tu prednjačita Iskra in Sava.

Izvoz gospodarstva v kranjski občini se je v primerjavi z letom 1978 povečal za dobrih 13 %, vendar je vseeno zaostal za 10 % za republiško rastjo. Iskra je imela pri tem precejšen delež, vendar se je njen izvoz v primerjavi z letom 1978 zmanjšal — poroča Glas iz Kranja.

Na jugoslovanskem tržišču že več kot dva meseca primanjkuje slikovnih cevi za črno-bele televizorje. Povpraševanje je veliko, vendar nihče ne ve, kdaj bo ta nezamenljivi rezervni del za televizorje spet na voljo v prodajalnah in servisih — piše reški Novi list.

Beograjske IT novine poročajo o proizvodnji števcov v Nopalu v Bački Palanki. V članku navajajo IT novine veliko nelogičnost češ, da je tovarna začela izdelovati dvotarifne števe, hkrati pa objavljajo, da števe za Nopal še vedno sestavljajo v Ganzu v sosednji Madžarski.

Težave z reprodukcijskim materialom, glede na zmanjšan uvoz, so vzrok, da Gorenje v zadnjem času zmanjšuje proizvodnjo, ponekod pa jo celo ustavlja. Zaradi zmanjšane obsega dela je ostalo doma že okrog 2.000 delavcev Gorenja, največ iz TOZD Zmrzovalniki, piše Ljubljansko Delo.

Zagrebski Vjesnik se je lotil problema servisnih popravil in pri tem so njegovi novinarji obiskali vse pomembnejše servise v Zagrebu. Glede Iskre so zapisali tole: „V Iskrinem servisu v Primorski ulici v Zagrebu popravljajo razen gospodinjskih aparatov tudi profesionalne aparature (stroje, telefone itd.). V sprejemnici je vedno gneča in logični zaključek — mnogo okvar za popravilo. Zaposlenih je 50 delavcev, od katerih jih 40 suče izvijač, 10 pa svinčnik. Popisujejo pritožbe in želje kupcev, potem pa račune, plačilne naloge, štejejo denar itd. Brez denarja popravilo samo aparate z jamstvenim listom in odrejenim rokom uporabe, če pa se je napaka primerila zaradi nestrokovnega rokojanja, ne pomaga noben jamstveni list. Rok popravil se giblje od 10 do 15 dni, cene pa so odobrene s samoupravnim sporazumom in so za vse servise enake. Pojasnilo je podal namestnik vodje Iskrinega servisa Nikola Zupčić.“

Iskra je na sejmu elektrotehnike in elektronike v Hannoveru prvič razstavila računalniško proizvodnjo. Hkrati je na razstavi dobrega industrijskega oblikovanja IF 80 razstavila in dobila priznanje za pet izdelkov. Priznanja za dobro oblikovanje je Iskra dobila za elektronski telefon in ohišje elektronske telefonske centrale, za dve ročni orodji (vrtalni stroj in žago) in za sestavljivo klip—klap mizo, poroča ljubljansko Delo.

Niti ena prodajalna na področju občine Valjevo ne prodaja televizorjev v barvah. Trgovci pravijo, da tiči razlog v prevelikem občinskem davku na promet. Le-ta znaša tamkaj kar 23 %. Kupci prinašajo televizorje iz drugih mest, kjer jih dobe mnogo ceneje. TOZD Ribnica (verjetno prodaja) zahteva od skupščine občine, da zniža stopnjo davka na promet za 10 %.

Beograjska Borba je objavila vse podatke o 30 nagradjenih, ki so prejeli prvomajske nagrade dela. Na prvem mestu je naš telefonsko—telegrafski mehanik Rajko Benedik (po abecednem redu).

V Mostaju je trenutno inštaliranih 13.650 telefonov tako, da je centrala s 14.000 priključki popolnoma izkoriščena. Ker je v predalih pošte veliko novih prošelj, je mestna skupščina sklenila dogovor za inštaliranje nove elektronske in na bazi računalnika krmiljene telefonske centrale s 14.000 priključki. Dobava in montaža nove centrale bo potekala v letu 1982. Za kakšno centralo gre, mostarska Sloboda ne piše.

V Iskrinem novem proizvodnem programu s področja široke potrošnje je najzanimivejši novi barvni televizijski sprejemnik Panorama horizont. Izboljšave so precejšnje, med njimi ima novi televizor elektronski pomnilnik, ki omogoča predhodno nastavitve 16 programov. Tesin še druge tehniške podatke so objavile Niške novine z zaključnim podatkom, da bo novi televizor na voljo že v mesecu maju.

V gospodarski zbornici Srbije so se zbrali vsi proizvajalci gospodinjskih aparatov v tej republiki z namenom, da bi pospešili proizvodnjo bele tehnike. Proizvajalci so povedali, da je bil še pred desetimi leti delež proizvodnje gospodinjskih aparatov v Srbiji glede na celotno jugoslovansko proizvodnjo 70 %, sedaj pa znaša samo 20 %. Devizno so neaktivni, ker več uvažajo kot izvažajo, soočeni so s problemom prodaje, izgub in medsebojne konkurence, mimo tega pa jih tare še po obsegu skromna proizvodnja, slabi osebni dohodki in pomanjkanje strokovnjakov. To jih je privedlo v zaprt krog, iz katerega iščejo izhod, poroča zagrebski Privredni vjesnik.

Beograjski Privredni pregled je objavil članek o mednarodnem sejmu tehnike v Beogradu. V njem poudarja, da so posebno pozornost zbudili mikroročunalniki kranjske Iskre, izdelani iz domačega materiala. Gre za mikroprocesor Iskradata 1680—10, ki ga uporablja že vrsta jugoslovanskih inštitutov in fakultet pa tudi vodno gospodarstvo Spreča v Tuzli, in pa Iskradata 1680—20/21 s poenostavljenim sistemom, ki ne zahteva specialnega znanja.

Iskra izdelata letno nad en milijon raznih aparatov za gospodinjstvo. Mnogi so izdelani na temelju mednarodnega sodelovanja z renomiranimi svetovnimi industrijami tako, da te aparature predstavljajo najnovejše dosežke na tem področju. Med njimi je tudi univerzalni mešalnik G 15, o katerem sanja vsaka gospodinja. Niške novine nato nadaljujejo opis s tehničnimi podatki in zaključujejo, da bo novi mešalnik v prodaji ob koncu letošnjega leta. Zbral in uredil Marjan Kralj

TURNI SMUK ZA CMIROM

Planinsko društvo Iskra bo organiziralo 6. tradicionalni Juletov smuk za CMIROM, v soboto, 7. in 8. junija 1980.

Dobili se bomo v soboto, 7. junija ob 4.30 uri jutraj pred gostiščem „Jelen“ v Šentvidu.

Peljali se bomo z osebnimi avtomobili do Vrat (Turkove planine) in nato peš mimo Staničeve koče do Kredarice (6—7 ur), kjer bomo prenočili. V nedeljo pa se bomo spustili s smučmi v dolino Vrat. Vsak udeleženec smuka prejme spominsko značko, posvečeno gorniku Stojanu JULETU.

Prijave sprejema Breda Jančar, tel. 20-341, int. 341, Iskra, Tržaška 2;

Prispevek za člane PD je 100 din.

Ker so snežne razmere ugodne, se nam obeta dobra smuka, zato se udeležite v čimvečjem številu.

PLANINSKI IZLET „100 ŽENSK ELEKTROMECHANIKE“

Planinska sekcija Iskre Elektromehanike bo priredila v soboto, 31. maja tradicionalni planinski izlet za dekleta in žene naše delovne organizacije. Tokrat se bomo podali v Zasavske hribe — na Gore in Kopitnik.

Zbrali se bomo na kranjski železniški postaji in se z vlakom ob 5.40 odpeljali proti Hrastrniku, ki je izhodišče ture na Gore in Kopitnik. Cilj izleta so Rimske toplice, kjer si bomo v bazenu sprali prašna in preznojena telesa po približno peturni, prav nič zahtevni hoji. Ne pozabite na kopalke! Tudi planinski kavalirji so dobrodošli. Povratek v Kranj bo ob 19.

Prijave in vplačila (20 din) sprejema Volga Pakj v tajništvu ERO, tel.: 2822, do četrтка, 29. maja.